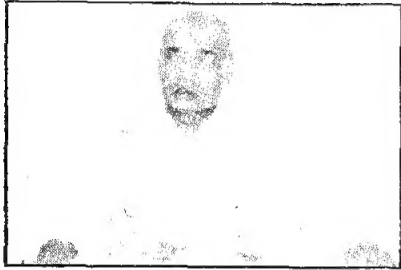

5

ഡൽഹിയിലെ രാഷ്ട്രീയ നാടകവും അധികാരക്കൈമാറ്റവും

ശ്രീ. പി.വി. നരസിംഹറാവു പ്രധാനമന്ത്രിയായി അധികാരമേറ്റപ്പതിനെ പിന്നിൽ അരങ്ങേറിയ നാടകത്തെപ്പറ്റി ന്യൂഡൽഹിയിൽനിന്ന് ശ്രീ. പി.വി. തോമസ് റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യുന്നു.

8

നരസിംഹറാവുവിന്റെ മുമ്പിലെ ഇന്ത്യ

ഇന്ത്യയുടെ ഭവനാമത്തെ പ്രധാനമന്ത്രിയായി അധികാരമേറ്റ ശ്രീ. പി.വി. നരസിംഹറാവു നേരിടുന്ന പ്രശ്നങ്ങൾ ഇ.വി. ശ്രീധരൻ പരിശോധിക്കുന്നു.

17

തിരഞ്ഞെടുപ്പിലെ യഥാർത്ഥ വിജയി

പത്താം ലോക്സഭാ തിരഞ്ഞെടുപ്പിലെ യഥാർത്ഥ വിജയി ആര്? ശ്രീ. വിജയ. വി. നായരുടെ കൃതി.

24

പുനർജനിയുടെ താഴ്വാരം

തിരുവില്വാമലയുടെ ഹൃദയസൗഗന്ധികം തൊട്ടറിയാൻ ശ്രീ. ആലങ്കോട് ലീലാ കൃഷ്ണൻ നടത്തിയ തീർത്ഥയാത്ര.

12

ജയവും തോൽവിയും ഒരു വിലയിരുത്തൽ

കരള നിന്മസഭാ തിരഞ്ഞെടുപ്പ് ഫലത്തെപ്പറ്റി ശ്രീ. ജെ. പ്രഭാഷിന്റെ വിലയിരുത്തൽ.

19

ചുവപ്പു കളി

ആഫ്രിക്കയെ ഗ്രസിച്ചിരിക്കുന്ന ഒരു വലിയ

കളിത്തീരന്റെ നേർക്കാണ് നോബൽ സമ്മാനാർഹനായ പ്രമുഖ കവി ശ്രീ. വോൾ സോയിക വിരൽ ചൂണ്ടുന്നത്.

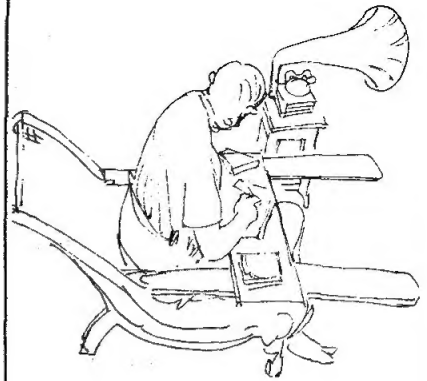
21

ഇരയുടെ മുഖങ്ങൾ

രണ്ടു എഴുത്തുകാരുടെ ഹൃദയസംഘർഷങ്ങളിലൂടെ രൂപംകൊണ്ട രണ്ടു കഥകളെ ശ്രീ. വി. രാജകൃഷ്ണൻ വിലയിരുത്തുന്നു.

മുഖചിത്രം

കളർ ട്രാൻസ് പരൻസി
ശ്രീ. കണ്ണൻ സുരജ്

29

നീർമാതളം പുത്തകാലം

മാധവികൂട്ടി

നോവൽ

32

പ്രവാചകന്റെ വഴി

ശ്രീ. ഒ.വി. വിജയൻ

41

എന്റെയും നിന്റെയും കഥ, അവന്റെയും

ശ്രീ. യശ് പാൽ

കഥ

37

മകൾ

ശ്രീ. ഒ.പി. ജോസഫ്

കവിത

31

തകർന്ന കുടാരം

ശ്രീ. നാലാങ്കൽ കൃഷ്ണപിള്ള

മറുപുറം

ശ്രീ. സി.എസ്. ജയചന്ദ്രൻ

43

അർത്ഥാന്തരന്യാസം

ശ്രീ. ആനപ്പുഴയ്ക്കൽ രാഘവൻ

45

സാഹിത്യവാരഫലം

ശ്രീ. എം. കൃഷ്ണൻ നായർ

കാർട്ടൂൺ

50

ബോധനും മോളിയും

ശ്രീ. ടോംസ്

സർവ്വേ റിപ്പോർട്ട്

കലാകൗമുദി (823)യിൽ സർവ്വേ റിപ്പോർട്ട് എന്ന പേരിൽ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചിരുന്ന ശ്രീ. എസ്. ജോർജ്ജ് കുട്ടിയുടെ തിരഞ്ഞെടുപ്പു പ്രവചനം, ചാഞ്ചല്യമനുസ്മിതിയിൽ കഴിഞ്ഞിരുന്ന ന്യൂനപക്ഷമായ ഒരു വിഭാഗം വോട്ടർമാരെ കുരുക്കിലാക്കാനുള്ള കലാകൗമുദിയുടെ ഒരു കൃത്യമായ മാത്രമായിരുന്നു വെന്നതു പകൽപോലെ വ്യക്തമായിരുന്നു. ശ്രീ. ജോർജ്ജ് കുട്ടിയുടേതായി പ്രസിദ്ധീകരിച്ചിരുന്നത് ഒരു "മേഡ്-ടു-ഓർഡർ" പ്രവചനമായിരുന്നുവെന്നു ഒറ്റനോട്ടത്തിൽ തന്നെ ആർക്കും മനസ്സിലാകുമായിരുന്നു.

ഉഷാ സഞ്ജയൻ
ടി.സി. 12/1082
ലോകോളേജ് റോഡ്
കുന്നുകുഴി
തിരുവനന്തപുരം.

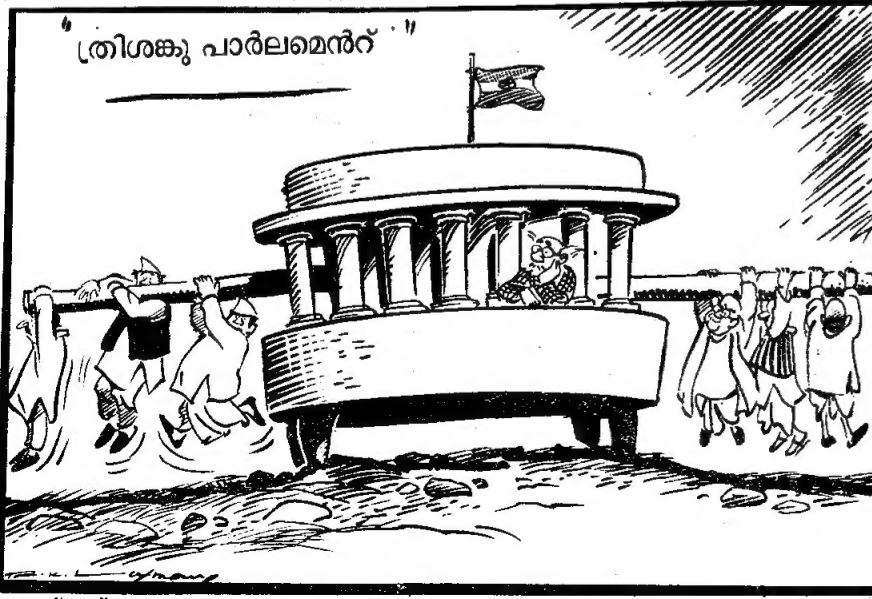
രണ്ട്

കലാകൗമുദിയുടെ തിരഞ്ഞെടുപ്പു പ്രവചനം തെറ്റിപ്പോയി. കുറ്റപ്പെടുത്തുന്നില്ല. കാരണം നിഷ്പക്ഷതയിൽ പോലും കണക്കുകൂട്ടിയിരുന്നത് 'തരക്കേടില്ലാത്ത' ഭരണം കാഴ്ചവച്ച നായനാർ ഭരണം തുടരുമെന്നാണ്. എന്നാൽ കോൺഗ്രസ്-ബി.ജെ.പി രഹസ്യവേഴ്ചയും, സഹതാപത്തിന്റെ 'ഇളംകാറ്റും' കലാകൗമുദിയുടേയും എന്തെല്ലാമുള്ളവയുടേയും കണക്കുകൂട്ടലുകൾ തെറ്റിച്ചുകളഞ്ഞിരിക്കുന്നു.

വി.എം. രഞ്ജൻ
വലിയ പറമ്പിൽ ഹൗസ്
പെരിഞ്ഞനം.

മൂന്ന്

അന്യമായ ഇടതുപക്ഷ സ്നേഹം കൊണ്ടാണ് ഇതുപോലുള്ള സർവ്വേ റിപ്പോർട്ടുകൾ പ്രസിദ്ധീകരിക്കുന്നതെന്ന് തോന്നുന്നു.

ടെംസ് ഫ് ഇന്ത്യയോട് കടപ്പാട്

കലാകൗമുദി

കേരളം യു.ഡി.എഫിന്

സാക്ഷരതയിൽ മുന്നിട്ട് നില്ക്കുന്ന കേരളത്തിൽ അഭിപ്രായവോട്ടെടുപ്പുകൾക്ക് വലിയ സ്ഥാനമില്ല എന്ന് ഇനിയെങ്കിലും മനസ്സിലാക്കുമെന്ന് കരുതുന്നു.

ഡോ: സുരേഷ് ബാബു
തലശ്ശേരി

നാല്

കലാകൗമുദിയുടെ സർവ്വേ റിപ്പോർട്ട് വായിച്ചു. ഒത്തിരി ചിരിച്ചു. ദേശാഭിമാനി, ചിന്ത തുടങ്ങിയ കേരളത്തിലെ പ്രമുഖ വിനോദവാരികകളെ കലാകൗമുദി കടത്തി വെട്ടി. കലാകൗമുദി വായിച്ചു വായനക്കാർ ചിരിക്കുന്നു, ഒപ്പം ജയചന്ദ്രൻ നായരുടെ

കത്തികുടിയും നടന്നുപോകുന്നു. സഖാവേ മുന്നോട്ട്.

കെ.എം. സജിദാൽ
കുലശേഖരമാംഗലം
വൈക്കം.

അഞ്ച്

ഇക്കഴിഞ്ഞ നിയമസഭാ തിരഞ്ഞെടുപ്പിൽ ഇടതുമുന്നണിക്കുണ്ടായ ഈ പരാജയം ആരും പ്രതീക്ഷിച്ചതല്ല. മുൻഗവൺമെന്റു ിളെ അപേക്ഷിച്ച് അഴിമതിരഹിതവും സംശുദ്ധവുമായ ഒരു നാലുവർഷമാണ് നായനാർ ഗവൺമെന്റ് കാഴ്ച വച്ചത്. തൊഴിലാളികൾക്ക് ഇത്രയേറെ ക്ഷേമകരമായ പദ്ധതികൾ നടപ്പിലാക്കിയ നായനാർ സർക്കാർ സമ്പൂർണ്ണ സാക്ഷരതയിലൂടെ ഇന്ത്യയ്ക്കു മാത്രമല്ല, ലോകത്തിനാകെ ഒരു മാതൃകയാക്കിയ, കേരളത്തിനടിമാനിക്കാവുന്ന ഒരു ഭരണമായിരുന്നു.

രാജീവ് ഗാന്ധിയുടെ കൊലപാതകത്തെ തുടർന്നുണ്ടായ സഹതാപം കുറെയെങ്കിലും മുതലെടുക്കാൻ കഴിഞ്ഞതും, മറ്റൊരു കാലത്തും കണ്ടിട്ടില്ലാത്ത യു.ഡി.എഫിലെ ഫ്രാക്ടർകളുടെ ഐക്യവും, ഇ.എം.എസ്സിന്റെ പ്രസ്താവനകൾ വളച്ചൊടിച്ച് ഇനങ്ങളിൽ തെറിദിശാഭ്രമ വരുത്തിയ മനോരമയും യു.ഡി.എഫിനെ കൂടുതൽ സഹായിച്ചു എന്നു വേണം കരുതാൻ. മാത്രമല്ല ബി.ജെ.പി നല്ലൊരു ശതമാനം വോട്ട് മറിച്ചു വില്ക്കലും കൂടി ആയപ്പോൾ മതേതരതാ മുന്നണിയായ എൽ.ഡി.എഫിനെ പരാജയപ്പെടുത്താൻ അവരുടെ വർഗ്ഗീയ കൂട്ടിന് കഴിഞ്ഞതിൽ അഭ്യുത്സാഹമില്ല.

റഷീദ് മുഹമ്മദ്
തൊടിയൂർ.

ആറ്

പാസ്ക്ക്... അടിമന്ദനങ്ങൾ! ഇതു പോലുള്ള ശാസ്ത്രീയ നിഗമനങ്ങളായിരുന്നു സ്റ്റാലിനും തന്റെ പ്രതിയോഗികളെ ഇല്ലാതാക്കാൻ ഉപയോഗിച്ചത്.

രമേഷ്
മട്ടന്നൂർ

കശാപ്പ്

രാഷ്ട്രീയം

കലാകൗമുദി ആഴ്ചപ്പതിപ്പിന്റെ 'രാഷ്ട്രീയ കശാപ്പ്' എന്ന മുഖക്കുറിപ്പ് അസഭായി. ഇന്നത്തെ സാഹചര്യത്തെ ആസ്പദമാക്കി വസ്തുനിഷ്ഠമായി കുറിച്ച ഒരു കുറിപ്പാണ്. പി. നാരായണക്കുറുപ്പിന്റെ കുറിയിടകൾ എന്ന കവിത ഹൃദ്യമായി. ടോംസിന്റെ ബോധനം മോളിയും ചിരിക്കു വകനല്കുന്നു. കലാകൗമുദിക്കും അതിന്റെ അണിയറ ശില്പികൾക്കും എന്റെ അഭിനന്ദനം

കരിം, മണിയംകുളം
പൊൻകുന്നം

ഡർഷിയിലെ രാഷ്ട്രീയ നാടകവും അധികാര കൈമാറ്റവും

കേരള ഹൗസ് ആസ്ഥാനമാക്കി കെ. കരുണാകരൻ നിശ്ശബ്ദമായി നടത്തിയ കരുനീക്കങ്ങളായിരുന്നു പി.വി. നരസിംഹറാവുവിന്റെ ഏകകണ്ഠമായ തിരഞ്ഞെടുപ്പിന് വഴി തെളിച്ചത്. ശരദ് പവാറിനെ അധികാരത്തിലേറ്റാൻ വ്യവസായ ലോബി നടത്തിയ ശ്രമത്തിന് അങ്ങനെ താൽക്കാലികമായി തിരശ്ശീല വീണിരിക്കുകയാണ്.

ഏറ്റുമുട്ടൽ ഒഴിവാക്കാൻ - നരസിംഹറാവുവും പവാറും ചർച്ചയിൽ

ഡൽഹിയിൽ വീണ്ടുമൊരു അധികാര കൈമാറ്റം നടന്നിരിക്കുന്നു. പതിനെട്ടു മാസങ്ങളുടെ ഇടവേളയ്ക്കുശേഷം കോൺഗ്രസ് ഒരിക്കൽക്കൂടെ ഭരണ കസേരയിലെത്തിയിരിക്കുകയാണ്. രാജീവ് ഗാന്ധിയില്ലാത്ത നെഹ്റു-ഗാന്ധി ഡൈനാസ്റ്റിയുടെ അന്ത്യം കുറിച്ചുകൊണ്ട്, സജീവ രാഷ്ട്രീയത്തിൽ നിന്നും വിരമിച്ച എഴുപതു വയസ്സുകാരനായ പത്മലപർത്തി വെങ്കട്ട നരസിംഹ റാവു എന്ന പി.വി. നരസിംഹറാവു ഇന്ത്യയുടെ ഒമ്പതാമത്തെ പ്രധാനമന്ത്രിയായത് വിധി വൈപരീത്യം കൊണ്ടെന്നേ പറയേണ്ടു.

ശ്രീപെരുമ്പത്തൂരിലെ മുരന്തത്തിന്റെ ദുഃഖ സ്മരണകൾ മായുമ്പുവേ കോൺഗ്രസ്സിൽ നടന്ന അധികാര വടംവലിയും അതിനു മുമ്പെ 'ഡൈനാസ്റ്റി' ഭരണം അരക്കിട്ടുറപ്പിക്കുവാൻ ധവാൻ-സതീഷ് ശർമ്മ-ഫോട്ടേദാർ ഗൂഢ സംഘം നടത്തിയ ശ്രമങ്ങളും ഇന്ന് അങ്ങോടിപ്പാട്ടാണ്. എ.ഒ. ഹ്യൂം എന്ന ഇംഗ്ലീഷുകാരൻ ആരംഭിച്ച ഇന്ത്യൻ നാഷണൽ കോൺഗ്രസ് നൂറു വർഷങ്ങൾക്കുശേഷം സോണിയാ ഗാന്ധിയെന്ന ഇറ്റലിക്കാരിയുടെ കൈയിലേപിക്കുവാൻ ഉപജാപക സംഘം നടത്തിയ വിഫലശ്രമം, അതും ഭർത്തുവിയോഗ ദുഃഖം

ചരണത്തിന്റെ നടുവിൽ മനംനൊന്തുന്നിനിന്ന ആ സ്ത്രീയുടെ സമ്മതമില്ലാതെ, ഇന്ത്യൻ രാഷ്ട്രീയത്തിലെ ജുഗുപ്സാവഹമായ ഒരേടായി അവശേഷിക്കുന്നു. എ.ഐ.ഡി.സി. ട്രഷറർ സീതാറാം കേസരി ജൻപഥിലെ പത്താം നമ്പർ വീട്ടിലെത്തി തന്റെ തൊപ്പിയെടുത്ത് സോണിയാ ഗാന്ധിയുടെ കാൽക്കൽ വെച്ച അറപ്പുള്ളവാക്കുന്ന സംഭവത്തിനു സമാന്തരമായി കോൺഗ്രസ് ചരിത്രത്തിൽ കാണുന്നത് അടിയന്തരാവസ്ഥക്കാലത്ത് നാരായൺ ദത്ത് തിവാരി സഞ്ജയ് ഗാന്ധിയുടെ ചെരിപ്പ് ചുമന്ന കഥ

മാത്രമാണ്. ഈവക അഭ്യോസ്യപ്രകടനങ്ങൾ ദേശീയ പ്രസക്തി എന്നതെക്കാളുപരി ഇന്നുള്ള കോൺഗ്രസ് പാർട്ടിക്കും അതിന്റെ നേതാവായിരുന്ന രാജീവ് ഗാന്ധിയുടെ സ്മരണയ്ക്കും ഏല്പിക്കുന്ന ആഹ്വാനം ഒരു ദേശീയ നഷ്ടത്തെ സ്വന്തം ലാഭമാക്കി മാറ്റുവാൻ ശ്രമിക്കുന്ന ഉപജാപക സംഘത്തിന് അറിയില്ലായിരിക്കാം ഒരുപക്ഷേ, അല്ലെങ്കിൽ അതിനുമുമ്പ് അവർ ചരിത്രപരമായി ബാദ്യസ്ഥരല്ലായിരിക്കാം.

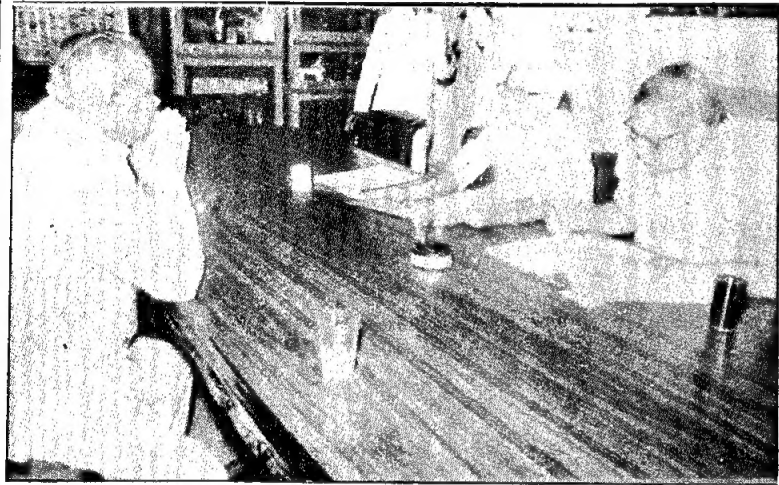
കോൺഗ്രസ് പാർലമെൻറി പാർട്ടി നേതൃത്വത്തിലുള്ള മത്സരം സത്യത്തിൽ ശ്രീപ്രഭുവരുടെ രാജീവ് ഗാന്ധി കഥാവശേഷമായ ആ മേയ്മാസ രാത്രിയിൽ (21-നു) തന്നെ ആരംഭിച്ചു. ഗൃഹലോപനകളുടെ കേന്ദ്ര ബിന്ദു ബോംബെയും നമ്പർ ടെൻ

ഭാരതീയ ജനതാ പാർട്ടിക്കെതിരെ ശക്തമായ പ്രതികരണമുണ്ടായി. ശ്രീരാമൻ ഉത്തർ പ്രദേശിലും, ശ്രീബുദ്ധൻ ബീഹാറിലും തുടങ്ങിയപ്പോഴെങ്കിലും പവാറിന്റെ മഹാ രാഷ്ട്രയിലും, തമിഴ്നാട്ടിലും കോൺഗ്രസ് ഒരു ശക്തിയായി ഉയിർത്തെഴുന്നേറ്റു. ഭരണം ഉറയ്ക്കുവാൻ പോവുകയാണെന്ന് ഉറപ്പായതോടെ നേതൃത്വത്തിനുള്ള മത്സരം തുടങ്ങി മാത്രം. മഹാരാഷ്ട്രയിലെ വൻവ്യവസായികൾ ഡൽഹിയിലെ പഞ്ചനക്ഷത്ര ഹോട്ടലുകളിൽ വന്ന് രഹസ്യമായി താമസിച്ച ശരദ് പവാറിന്റെ വിജയ സാദൃശ്യങ്ങൾ തെരക്കിയറിഞ്ഞ് സംതൃപ്തരായി മടങ്ങി, രാഷ്ട്രീയ പന്തയത്തിൽ തുകയറിയവർ തയ്യാറായി.

ഉപജാപക സംഘവും തയ്യാറാവുകയായിരുന്നു. അധികാരം കൈയിൽ നിന്നും

താനും ഉണ്ടെന്ന് അദ്ദേഹം പലകുറി സൂചന നൽകിയിട്ടുണ്ട്. കോൺഗ്രസ് പ്രസിഡൻറായി തിരഞ്ഞെടുത്തതിനു ശേഷമുള്ള ആദ്യത്തെ പത്രസമ്മേളനത്തിൽ അദ്ദേഹം അത് പറയുകയുണ്ടായി. "ഒരാൾ ഒരു പോസ്റ്റ്" എന്ന തീയതിയിലോ കളക്ടിവ് ലീഡർഷിപ്പിലോ വലിയ അർത്ഥമൊന്നും കാണുന്നില്ലെന്ന്. അതായത് കോൺഗ്രസ് പ്രസിഡൻറ് പ്രധാനമന്ത്രിയുമാകാം എന്ന് ധ്വനി. ഈ സാഹചര്യത്തിൽ ഇനി എങ്ങിനെയാണ് നരസിംഹറാവുവിനെ കോൺഗ്രസ് പാർലമെൻറി പാർട്ടി നേതാവും അങ്ങനെ പ്രധാനമന്ത്രിയും ആക്കുക. ഉപജാപക സംഘം അതിനു ചില വഴികൾ കണ്ടുപിടിച്ചു.

ഇതിനിടെ നേതൃത്വ സ്ഥാനത്തേക്ക് മറ്റു ചില പേരുകൾ കൂടെ കേട്ടു തുടങ്ങി. മുൻ

കരുണാകരനും, സിദ്ദാർത്ഥ ശങ്കർ റെയും കോൺ. എം.പിമാരുടെ മനസ്സറിയിക്കുന്നു.

നേതാവാരാകണം? അഭിപ്രായം രേഖപ്പെടുത്താൻ കാത്തുനിൽക്കുന്നവർ

ജൻപമിനെ ചുറ്റിപ്പറ്റിയുള്ള ഉപജാപക സംഘവും ആയിരുന്നു പ്രധാനമായും. രാഷ്ട്രം ദേശീയ വിലാപത്തിൽ മുഴുകിയിരിക്കവെ നോട്ടുകെട്ടുകളുമായി സ്മാനാർത്ഥികളെ ചാക്കിപ്പൊലി നാടിന്റെ നാനാ ഭാഗത്തേക്കും ഇവർ രഹസ്യതയോടെ അയച്ചു. ബോംബെയിലെ വ്യവസായികൾക്ക് ഇന്ത്യൻ ജനാധിപത്യത്തെ 'ഹൈജാക്ക്' ചെയ്തുവാൻ പ്രത്യേക ബഡ്ജറ്റ് തന്നെയുണ്ട്. ഉപജാപക സംഘം ദുരുതന്മാരെ പണക്കിഴികളുമായി അയച്ചത് സോണിയാ ഗാന്ധിയുടെ ആശംസയടങ്ങിയ വ്യാജ കുറിപ്പുകളുമായിട്ടായിരുന്നു.

തിരഞ്ഞെടുപ്പിന്റെ രണ്ടാമത്തെയും മൂന്നാമത്തെയും ഘട്ടത്തിൽ സഹതാപത്തിന്റെ വേലിയേറ്റം തന്നെയുണ്ടായി. രാജീവ് ഗാന്ധിയുടെ ഫോട്ടോയും പുക്കുഞ്ഞിരുന്ന ചന്ദ്രനത്തിരികളും രാമായണ-ബുറാൻ പാരായണവും പാച്ചേർ നേർച്ചയുമായി 'ഇമോഷണൽ ബ്ലാക്ക് മെയിലിംഗ്' എഴുതുമുണ്ടായി. ആന്ധ്രയിൽ പാവം രാമറാവുവിന്റെ എല്ലാ എതിർത്തന്ത്രങ്ങളും പൊളിഞ്ഞുപോയി. കേരളത്തിൽ നായനാരുടെ കണക്കുകൂട്ടലുകൾ തെറ്റി. അങ്ങിനെ പലയിടത്തും. മദ്യപ്രദേശിലും, രാജസ്ഥാനിലും, ഹിമാചൽപ്രദേശിലും

പോകരുത്. പവാർ ഉപജാപക സംഘത്തിന് എതിരാണ്. അദ്ദേഹം പ്രധാനമന്ത്രിയായാൽ കഥ കഴിഞ്ഞതുതന്നെ. പുതാത്താസം മുഖെ മഹാരാഷ്ട്ര മുഖ്യമന്ത്രി സ്മാനത്തു നിന്നും തന്നെ നിഷ്കാസിതനാക്കുവാൻ ഉപജാപക സംഘം നടത്തിയ കൂത്സിക പ്രവർത്തനങ്ങൾ അദ്ദേഹം മറിന്നിട്ടില്ല. നരസിംഹറാവു തന്നെ പറ്റിയ ക്ഷിപ്ര സൗമ്യൻ, മിതഭാഷി, പഴയ കോൺഗ്രസ്സുകാരൻ. സന്തോഷം ഒരു മണ്ഡലമില്ലെങ്കിലും അദ്ദേഹം വിവാദങ്ങൾക്കെതിരാണ്. പിന്നെ അദ്ദേഹത്തിനെതിരായ ഒരാലോപനം അദ്ദേഹം സ്വന്തമായി ഒരു ഉറച്ച തീരുമാനം എടുക്കുവാൻ ബുദ്ധിമുട്ടുള്ളയാൾ എന്നതാണ്. അത് ഉപജാപക സംഘത്തിന് സമ്മതവുമാണ്. 1970-കളിലെ ആന്ധ്ര പ്രദേശിലാണെന്നെ തുടർന്ന് സംസ്ഥാന മുഖ്യമന്ത്രി സ്മാനത്തു നിന്നും രാജിവെച്ച ദേശീയ രാഷ്ട്രീയത്തിലേക്ക് എ.ഐ.സി.സി. ജനറൽ സെക്രട്ടറി എന്ന നിലയിൽ വരികയും പിന്നീട് പലവട്ടം പല വകുപ്പുകളുടെ ചുമതലയുള്ള കേന്ദ്രമന്ത്രിയെന്ന നിലയിൽ ശോഭിക്കുകയും ചെയ്ത നരസിംഹറാവുവിന്റെ പരിചയ സമ്പത്തിനെ കുറിച്ച് ആർക്കും സംശയത്തിനവകാശമില്ല. നേതൃത്വ സ്ഥാനത്തേക്കുള്ള മത്സരത്തിൽ

കോൺഗ്രസ് പ്രസിഡൻറും മദ്യപ്രദേശിൽ നിന്നു തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട എം.പിയുമായ അർജ്ജുൻ സിംഗ്, മദ്യപ്രദേശിൽ നിന്നു തന്നെ തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ടതും ഗാളിയർ രാജകുടുംബത്തിലെ അംഗവുമായ മാധവറാവു സിന്ധ്യ, ഉത്തർപ്രദേശ് കോൺഗ്രസ് നേതാവ് നാരായൺ ദത്ത് തിവാരി എന്നിവരായിരുന്നു ഇവരിൽ പ്രമുഖർ. അർജ്ജുൻ സിംഗ് രാജീവ് വധത്തെ തുടർന്ന് ചർച്ചാവിഷയം ആയത് സോണിയാഗാന്ധിയെ കോൺഗ്രസ് പ്രസിഡൻറ് സ്ഥാനത്തേക്ക് അവരോധിക്കുവാൻ വർക്കിംഗ് കമ്മിറ്റിയിൽ മുൻകൈ എടുത്ത നേതാവെന്ന നിലയിലാണ്. പക്ഷേ അദ്ദേഹവും നരസിംഹറാവുവിനെ പോലെതന്നെ ഹൃദ്രോഗത്തെത്തുടർന്ന് ഓപ്പൺ ഹാർട്ട് സർജി കഴിഞ്ഞ് ആരോഗ്യപരമായി നല്ല നിലയിലല്ല. മാത്രമല്ല പ്രധാനമന്ത്രി പദത്തിലേക്ക് വേണ്ടത്ര പിന്തുണയുമില്ല.

നൈതികതയിൽ നിന്നും ലോകസഭ തിരഞ്ഞെടുപ്പിൽ പരാജയപ്പെട്ടതോടെ നാരായൺ ദത്ത് തിവാരിയും മത്സരത്തിൽ നിന്നു പുറത്തായി. ഇടയ്ക്ക് വൈസ് പ്രസിഡൻറ് ശങ്കർ ദയാൽ ശർമ്മയുടെ പേര് നേതൃത്വ സ്ഥാനത്തേക്ക് കേൾക്കുകയുണ്ടായെങ്കിലും അത് ക്രമേണ നിലച്ചു. നരസിംഹറാവുവിനെ

പ്രധാനമന്ത്രിയാക്കുവാൻ ഉപജാപക സംഘം കണ്ടുപിടിച്ച വഴികളിലൊന്ന് കോൺഗ്രസ് പാർലമെൻറി പാർട്ടി നേതാവിനെ പൊതുവായ ഒരു തീരുമാനത്തിലൂടെ ഏകകണ്ഠമായി തിരഞ്ഞെടുക്കണമെന്ന വാദഗതി പ്രചരിപ്പിക്കുകയായിരുന്നു. പിന്നെ, സോണിയാ ഗാന്ധിയുടെ പിന്തുണ നരസിംഹറാവുവിനാണെന്ന് രഹസ്യമായ ഒരു വ്യാജപ്രചരണവും. ഈ തന്ത്രങ്ങളെ പവാർ ഗ്രൂപ്പ് നേരിട്ടത് ഇങ്ങനെയാണ്. നാല്പതിലേറെ പവാർ എം.പിമാർ മഹാരാഷ്ട്രയിൽ നിന്നുള്ള രാജ്യസഭാംഗമായ എൻ.കെ.പി. സാൽവേയുടെ വസതിയിൽ അത്താഴത്തിന് ഒത്തൊരുമിച്ചു കൂടി രഹസ്യ ബാലറ്റിലൂടെ വേണം കോൺഗ്രസ് പാർലമെൻറി പാർട്ടി നേതാവിനെ തിരഞ്ഞെടുക്കേണ്ടതെന്ന് ഒരു പ്രസ്താവനയിലൂടെ നിർദ്ദേശിച്ചു. ആന്ധ്രയിൽ നിന്നുള്ള പി. ശിവശങ്കറും ഈ പ്രസ്താവനയിൽ ഒപ്പുവെച്ചു. അവരുടെ അഭിപ്രായപ്രകാരം നേതാവിനെ ജനാധിപത്യപരമായി തിരഞ്ഞെടുക്കണമെന്ന തിരഞ്ഞെടുക്കുവാൻ. 'കോൺസൻസസ്' എന്നു പറയുന്നത് ഉപജാപക സംഘത്തിന്റെ കള്ളക്കളിയാണ്. ഇത് യാതൊരു അർത്ഥവുമില്ലാത്ത ഒരു വാക്കാണ്. ഒരു പുക്കുമാത്രം. രഹസ്യ ബാലറ്റിലൂടെ പവാർ ജയിക്കുമെന്നായിരുന്നു ഇവരുടെ കണക്കുകൂട്ടൽ. സോണിയാ ഗാന്ധിയുടെ പിന്തുണ നരസിംഹറാവുവിനാണെന്ന പ്രചരണത്തെ നേരിടുകയായിരുന്നു ഉപജാപക സംഘത്തിന്റെ അടുത്ത നീക്കം. അതിനെ അവിർ നേരിട്ടത് ഈ വിവരം സോണിയാ ഗാന്ധിയുടെ ശ്രദ്ധയിൽപ്പെടുത്തി അവരിൽ നിന്ന് ഇതിനെതിരായി ഒരു പ്രസ്താവന പുറപ്പെടുവിച്ചുകൊണ്ടുമാണ്.

കോൺഗ്രസ് നേതൃത്വത്തിലേക്കുള്ള മത്സരം അതിരുകൾക്കപ്പുറം ദേശീയ പത്രങ്ങളും ക്ഷിപ്രചരണ പ്രചരണവും തുടങ്ങി. ന്യൂസ്ലി വാദിയ-ഗോയക കണക്ടറുള്ള ഇന്ത്യൻ എക്സ്പ്രസ് പവാറിനും ധീരഭായി അബ്ബാസിയുടെ ബിസിനസ്സ് ആൻഡ് പൊളിറ്റിക്കൽ ഒബ്സർവർ നരസിംഹറാവുവിനും പിന്തുണ നൽകി. അങ്ങനെ കോൺഗ്രസ്സിലെ നേതൃത്വ സമരം കൊടുമ്പിരിക്കൊണ്ടു. നരസിംഹറാവുവിന്റെ ഒരു അഭ്യൂതകാക്ഷിയായ ഗോഡ്മാൻ ചന്ദ്രസ്വാമിയും രാഗപ്രവേശനം ചെയ്തതായി വാർത്തയുണ്ട്.

ഇതിനിടയിലാണ് കെ. കരുണാകരൻ കേരള ഹൗസ് ആസ്ഥാനമാക്കി തന്റെ കരുനീക്കങ്ങൾ ആരംഭിച്ചത്. സമാധാനപരമായ ഒരു തീരുമാനത്തിനായി നേരത്തെ പവാർ പക്ഷപാതിയായി അറിയപ്പെട്ടിരുന്ന കരുണാകരൻ 'കോൺസൻസസ്' തീയതിയുടെ ചേരിയിലേക്ക് തിരിഞ്ഞു. കരുണാകരന്റെ തന്ത്രപരമായ സമീപനത്തിലൂടെ ആന്ധ്ര, കർണ്ണാടക, തമിഴ്നാട്, കേരളം, ആസാം, ഹിമാചൽപ്രദേശ്, നോർത്ത് ഈസ്റ്റ് മഹാരാഷ്ട്ര, മദ്യപ്രദേശ് എം.പിമാർ കോൺസൻസസ് ഇലക്ഷൻ അനുകൂലമായി നിലകൊണ്ടു. നാല്പതിലേറെ എം.പിമാരിൽ പലരും ഇതിനിടെ കരുണാകരനെ കണ്ട്

ബോംബെയിലെ ഔദ്യോഗിക വസതിയായ വർഷയിൽ ശരദ് പവാർ

നരസിംഹറാവുവിന് കുറു പ്രഖ്യാപിച്ച പവാർ പലകുറി കരുണാകരനെ കണ്ടു, പക്ഷേ വ്യാഴാഴ്ച രാത്രിയായതോടെ (ജൂൺ 20) അദ്ദേഹത്തിന് മനസ്സിലായി രഹസ്യ ബാലറ്റിപ്പാൽപ്പോലും ജയിക്കാൻ പോകുകയില്ലെന്ന്.

പിറ്റേന്ന് രാവിലെ പവാർ താൻ മത്സര രംഗത്തുനിന്ന് പിൻമാറിയതായി പ്രഖ്യാപിച്ചു കൊണ്ട് ഒരു പ്രസ്താവന പുറപ്പെടുവിച്ചു. അതോടെ നേതൃത്വ സ്ഥാനത്തേക്കുള്ള ഓട്ടത്തിന് തിരശ്ശീലവീണു. അങ്ങനെ ചരിത്രത്തിൽ ആദ്യമായി കോൺഗ്രസ് പാർലമെൻറി പാർട്ടിയുടെ അംഗമല്ലാത്ത ഒരാൾ (നരസിംഹറാവു) അതിന്റെ നേതാവായി ഐക്യകണ്ഠ്യേന തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ടു.

ആദ്യത്തെ തെക്കേ ഇന്ത്യൻ പ്രധാനമന്ത്രിയാണ് നരസിംഹറാവു. യു.പി.യിലെയും ബീഹാറിലെയും പരാജയം കൊണ്ട് നട്ടെല്ലു തകർന്ന കോൺഗ്രസ്സിലെ വടക്കേ ഇന്ത്യൻ ലോബിയുടെ നിസ്സഹായാവസ്ഥയാണ് അദ്ദേഹത്തെ ഈ പദവിയിൽ എത്തുവാൻ സഹായിച്ചത്.

കോൺഗ്രസ്സിനും രാഷ്ട്രത്തിനും പുതിയ പ്രധാനമന്ത്രിയിൽ ഏറെ പ്രതീക്ഷകളുണ്ട്. രാഷ്ട്രത്തിന്റെയും പാർട്ടിയുടേയും ചരിത്രത്തിലെ നിർണ്ണായകമായ ഒരു ഘട്ടത്തിലാണ് ആന്ധ്രയിലെ തെലുങ്കാനയിലുള്ള കരിനഗർ ജില്ലയിലെ അറിയപ്പെടാത്ത ഒരു ഗ്രാമത്തിൽ ജനിച്ച പി.വി. അതിന്റെ സാരഥി ആകുന്നത്.

ടെംസ് ഓഫ് ഇന്ത്യയോട് കടപ്പാട്

നരസിംഹറാവുവിന്റെ മുനീലെ ഇന്ത്യ

ഇന്ത്യ ഇപ്പോൾ കോൺഗ്രസിന്റെ കൈകളിലാണ് പക്ഷേ, ആ കൈകൾക്ക് പണ്ടത്തെ ശക്തി ഇന്നില്ല. ശക്തി ആർജ്ജിച്ചെടുക്കാനുള്ള ഒരവസരമാണ് കോൺഗ്രസിനിപ്പോൾ കിട്ടിയിരിക്കുന്നത്. ഇങ്ങനെ ഒരു ശക്തി കോൺഗ്രസിനുണ്ടാക്കിയത് കോൺഗ്രസ്സ് കാർ തന്നെയാണ്. അതിനകത്ത് കുറെ വർഷങ്ങളായി വളർന്നുവന്ന ഗ്രൂപ്പുകളും ഗ്രൂപ്പിസങ്ങളും കോൺഗ്രസിന്റെ ആത്മാവിനെ കീറിപ്പിരിച്ചു; ശക്തി ചോർത്തിക്കളഞ്ഞു. കോൺഗ്രസ്സ് അശക്തമാകുന്നതോടൊപ്പം മരുപക്ഷത്തു വളർന്നുവന്നത് മറ്റൊരു അസ്ഥിരതയാണ്. ഈയൊരവസ്ഥയിൽ ഇന്ത്യ വീണ്ടും കോൺഗ്രസിനെ വിളിച്ചു. ഇതും ഒരു പരീക്ഷണ ഘട്ടമാണ്.

പഞ്ചാബിയുടെ വെടിയേറ്റുവീണ ഇന്ദിരാ ഗാന്ധിയുടെയും ശ്രീപെരുമ്പത്തുരിൽ കത്തി

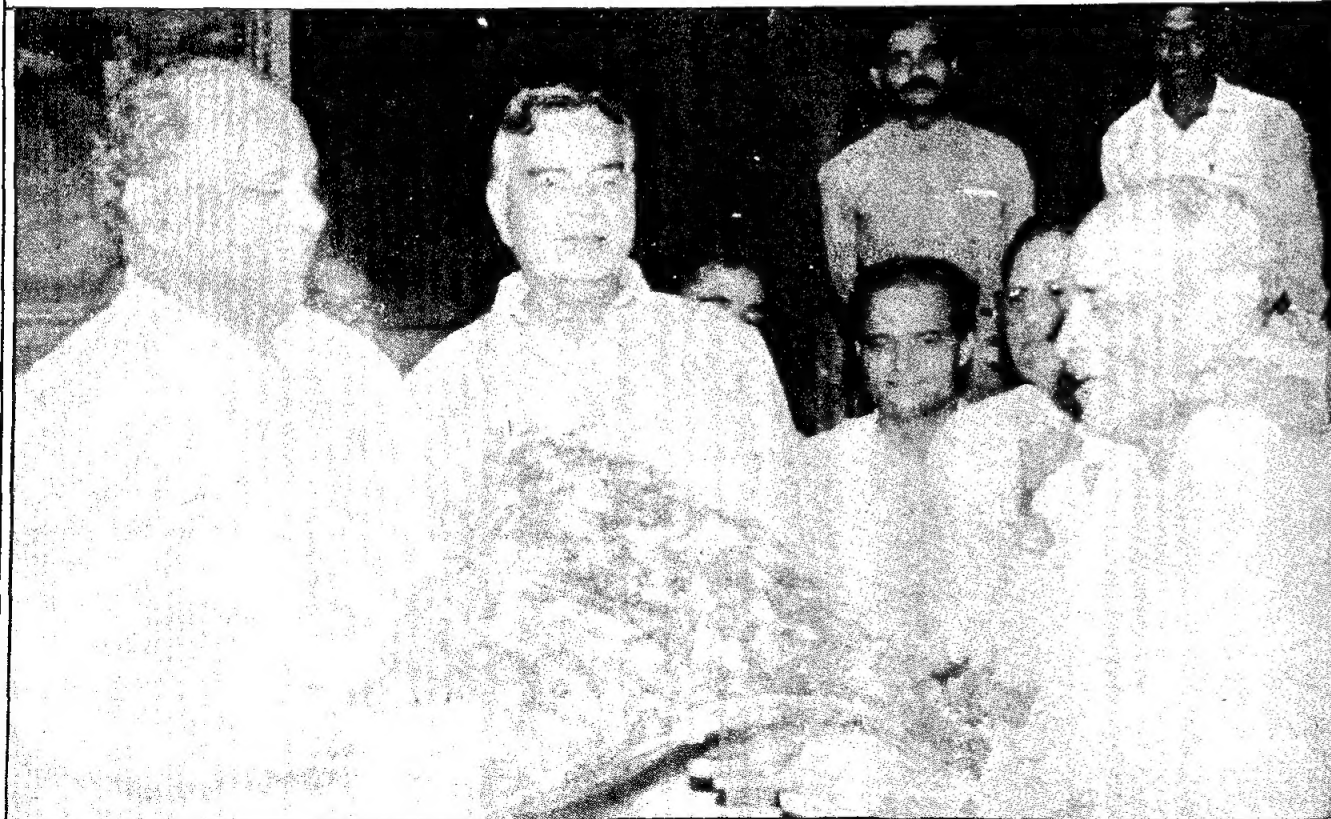
ക്കരിഞ്ഞുപോയ രാജീവിന്റെയും ആത്മാവുകൾക്ക് കോൺഗ്രസിന് നൽകാനുള്ള ഉപദേശം ഇത്രയുമായിരിക്കും: "സംഘടിച്ച് ശക്തരാവുക"

സംഘടിച്ച് ശക്തരായില്ലെങ്കിൽ, ഇനാധിപത്യാടിസ്ഥാനത്തിൽ ഒറ്റക്കെട്ടായി നിന്നില്ലെങ്കിൽ കോൺഗ്രസ്സ് ഉണ്ടാവുകയില്ല എന്ന് കെ. കരുണാകരന്റെ തലമുറയിൽപ്പെട്ട കോൺഗ്രസ്സുകാരെങ്കിലും മനസ്സിലാക്കിയിരിക്കുന്നുവെന്ന് ആശ്വാസകരമാണ്. ഈ തിരിച്ചറിവിന്റെ ഫലമാണ് നരസിംഹറാവുവിന്റെ കാര്യത്തിൽ ഉണ്ടായ ഏകാഭിപ്രായം. ഇന്ത്യയുടെ പ്രധാനമന്ത്രിയാകാൻ ഈ ഘട്ടത്തിൽ ശരത്പവാറോ അദ്ദേഹത്തെപ്പോലുള്ള മറ്റു ചിലരോ ആഗ്രഹിച്ചിട്ടുണ്ടാവാം. അങ്ങനെയുള്ള വ്യക്തിപരമായ ആഗ്രഹത്തിനു തിരശ്ശീലയിടാൻ എങ്ങനെയോ ഇന്ന് കോൺഗ്രസിന് സാധിച്ചു. ഇവിടെനിന്ന് കോൺ

രാജീവ് ഗാന്ധിയുടെ സ്വപ്നങ്ങളും ഭീകരമായിത്തീർന്ന ഒരു ഇന്ത്യയുമാണ് നരസിംഹറാവുവിന്റെ മുനിലുള്ളത്. ഇന്ത്യ അതിന്റെ നിലനില്പിനാവശ്യമായ ധീരതയും നരസിംഹറാവുവിൽ നിന്നാവശ്യപ്പെടുന്നു.

ഗ്രസ്സ് അതിന്റെ പുതിയ യാത്ര തുടങ്ങേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. ആ യാത്ര ഇനാധിപത്യ വിശ്വാസങ്ങളുടെ യാത്രയായിരിക്കണം.

സോഷ്യാലിപത്യം, ഇനാധിപത്യരാഹിത്യം, വർഗ്ഗീയ ബാഗ്ഡവം, അഴിമതി, അധികാരത്തിന്റെ ലഹരി എന്നിവയെല്ലാം കുറെ വർഷങ്ങളായി കോൺഗ്രസിനോടൊപ്പം അതിന്റെ ചില ചില കൊമ്പുകളിൽ ഉണ്ടായിരുന്നു. ഇവയിൽനിന്നെല്ലാമുള്ള മോ

പനമാറ്റത്തിനു ശേഷം പ്രധാനമന്ത്രി സ്ഥാനത്തേക്ക് തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട നരസിംഹ രാവുവിനെ പവാർ അഭിനന്ദിക്കുന്നു.

കേന്ദ്രമന്ത്രിസഭയുടെ ആദ്യയോഗം

നരസിംഹറാവു, അർജ്ജുൻ സിംഗ്, വി.സി. ശുക്ല, എസ്.ബി. ചവാൻ, ശങ്കരാനന്ദ്, സോളങ്കി

ചനമാണ് കോൺഗ്രസിന്റെ ആത്മാവ് ഇന്നാവശ്യപ്പെടുന്നത്. കോൺഗ്രസിന് ഒരു പുതിയ ഇന്മം വേണം. കോൺഗ്രസ്സ് ഒരാധുനിക രാഷ്ട്രീയ കക്ഷിയായി രൂപാന്തരപ്പെടണം. കോൺഗ്രസിനെ ആശയതലത്തിൽ പരിഷ്ക്കരിക്കണം. നേതൃത്വം നൽകാൻ കഴിയുന്നവരായിരിക്കണം നേതാക്കൾ. കോൺ

ഗ്രസിന്റെ നേതാക്കൾ ഇനങ്ങളുടെ ഇടയിൽ നിന്നുയർന്നുവരണം. മെയ് 22-ാം തീയതി വരെ രാജീവ് ഗാന്ധിയുണ്ടായിരുന്നു കോൺഗ്രസിന് നേതാവായിട്ട്. അദ്ദേഹം കർമ്മധീരനായിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ വ്യക്തിത്വം സൗമ്യവും മധ്യസ്ഥവുമായിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ശബ്ദം ലോകത്തിന്റെ കാതുകളിൽ

വീണുതുടങ്ങിയതായിരുന്നു. ലോകത്തിലെക്ക് ഇന്ത്യയ്ക്ക് ഉയർത്തിപ്പിടിക്കുവാൻ കഴിയുന്ന ഒരു നേതാവായിരുന്നു അദ്ദേഹം. ആ നേതാവ് ദാരുണമാന്വിധം വധിക്കപ്പെട്ടു. ഇന്ത്യയെ കണ്ണീരിലാഴ്ത്തിയ ഒരു മരണമായിരുന്നു അത്. കോൺഗ്രസിന് രാജീവ്ഗാന്ധിയുടെ മരണത്തിലൂടെ നഷ്ടപ്പെട്ടത് ആ

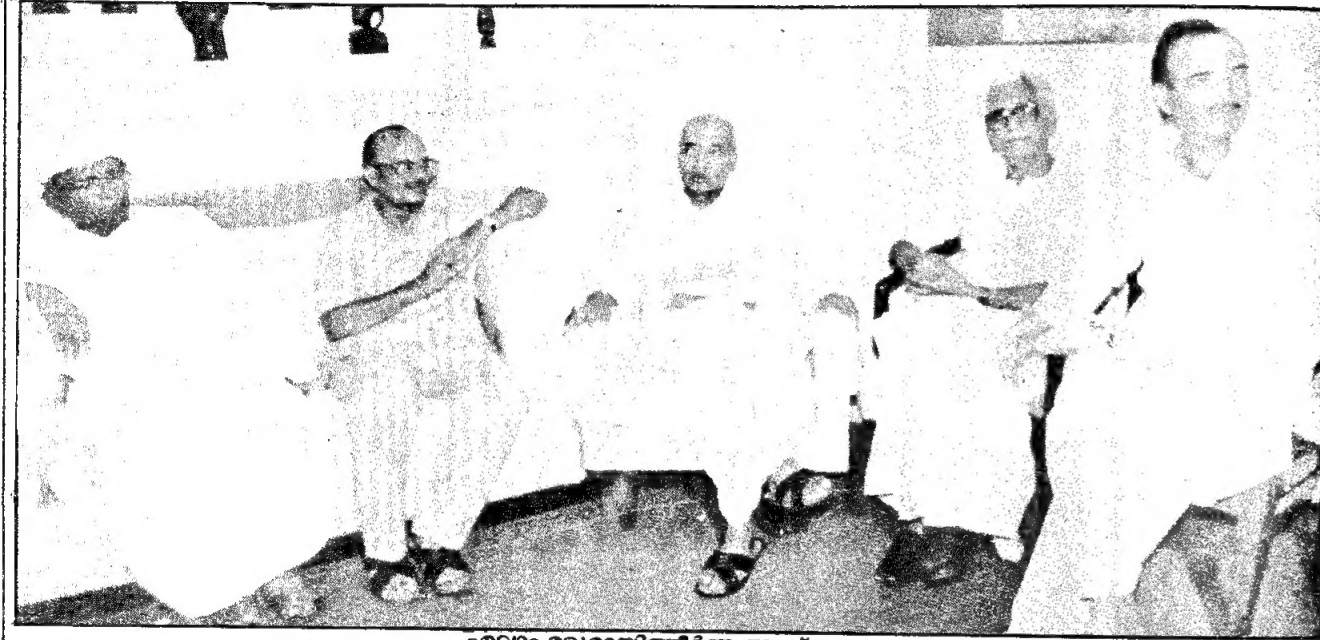

രാഷ്ട്രപതി ഭവനിലെ അശോക ഹാളിൽ സത്യപ്രതിജ്ഞാ ചടങ്ങിൽ— ബ്രഹ്മാനന്ദ റെഡ്ഡി, കരുണാകരൻ, ദേവിലാൽ

പാർട്ടിയുടെ സർവ്വസമ്മതനായ ഏക നേതാവായിരുന്നു. മറ്റൊരു നേതാവില്ലാത്ത അവസ്ഥ കോൺഗ്രസ്സിനുണ്ടായി. ഉടനെ കോൺഗ്രസ് വിളിക്കുന്നു അദ്ദേഹത്തിന്റെ സഹധർമ്മിണി സോണിയാ ഗാന്ധിയെ നേതാവായി. സോണിയാ അതുവരെയും രാഷ്ട്രീയത്തിൽ ഇടപെട്ടിട്ടില്ലായിരുന്നു. അവർ രാജീവ് ഗാന്ധിയുടെ മക്കളുടെ അമ്മയും അനൗപമയയുടെ അമ്മയുമായിരുന്നു. അവർ വീട്ടമ്മയായിരുന്നു. ആ വീട്ടമ്മയെ കോൺഗ്രസ് അതിന്റെ നേതാവാക്കാൻ വിളിച്ചത് കോൺഗ്രസ്സിന്റെ ചരിത്രത്തിന്റെ പാപ്പരത്തങ്ങളിൽ ഒന്നാണ്. പക്ഷേ സോണിയാ ഗാന്ധി പറഞ്ഞു "ഞാൻ എന്റെ മക്കളെയും പോറ്റി രാജീവ് നെക്കുറിച്ചുള്ള ഓർമ്മകളുമായി ജീവിക്കുകയാണ്. പാർട്ടിയുടെ സർവ്വസമ്മതനായ ഏക നേതാവായിരുന്നു. മറ്റൊരു നേതാവില്ലാത്ത അവസ്ഥ കോൺഗ്രസ്സിനുണ്ടായി. ഉടനെ കോൺഗ്രസ് വിളിക്കുന്നു അദ്ദേഹത്തിന്റെ സഹധർമ്മിണി സോണിയാ ഗാന്ധിയെ നേതാവായി. സോണിയാ അതുവരെയും രാഷ്ട്രീയത്തിൽ ഇടപെട്ടിട്ടില്ലായിരുന്നു. അവർ രാജീവ് ഗാന്ധിയുടെ മക്കളുടെ അമ്മയും അനൗപമയയുടെ അമ്മയുമായിരുന്നു. അവർ വീട്ടമ്മയായിരുന്നു. ആ വീട്ടമ്മയെ കോൺഗ്രസ് അതിന്റെ നേതാവാക്കാൻ വിളിച്ചത് കോൺഗ്രസ്സിന്റെ ചരിത്രത്തിന്റെ പാപ്പരത്തങ്ങളിൽ ഒന്നാണ്. പക്ഷേ സോണിയാ ഗാന്ധി പറഞ്ഞു "ഞാൻ എന്റെ മക്കളെയും പോറ്റി രാജീവ് നെക്കുറിച്ചുള്ള ഓർമ്മകളുമായി ജീവിക്കുകയാണ്.

പ്രശ്നങ്ങൾ പരിഹരിക്കാൻ താനും തന്റെ ഗവൺമെന്റും പരമാവധി ശ്രമിക്കുമെന്ന് നാളെയുതൽ നരസിംഹറാവു രാഷ്ട്രത്തോടു പറയും. ഈ ഗവൺമെന്റ് അതിനെല്ലാം ശ്രമിക്കുമായിരിക്കാം. ഇത് ഭാരിച്ച ചുമതലയുമാണ്. രാഷ്ട്രത്തിനുവേണ്ടിയുള്ള സമർപ്പണവുമാണ്. നരസിംഹറാവുവിന്റെ വേറൊരു ഭാരിച്ച ഉത്തരവാദിത്വത്തെപ്പറ്റി ഇവിടെ പറയാനുണ്ട്. കോൺഗ്രസ് എന്ന രാഷ്ട്രീയ പാർട്ടി ദക്ഷിണേന്ത്യക്കാരനായ പ്രധാനമന്ത്രി നരസിംഹറാവുവിന്റെ കൈകളിൽ മറ്റു ചില ഭാരിച്ച ഉത്തരവാദിത്വങ്ങൾ ഏല്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. കോൺഗ്രസ് അദ്യക്ഷന്റെയും പ്രധാനമന്ത്രിയുടെയും സാധാരണ ജോലികളെപ്പറ്റിയല്ല പറയുന്നത്. കോൺഗ്രസ്സിന് അദ്ദേഹം നവജീവൻ നൽകേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. സർവ്വ

ഹരിക്കുന്ന പാരമ്പര്യത്തിലേക്കുള്ള യാത്രയിൽ ഇതൊക്കെ സഹായിക്കുമെങ്കിൽ നന്ന്. കോൺഗ്രസ് ഇന്ത്യയിലെ ഇന്നത്തെ നയിക്കുന്ന ഒരു പാർട്ടിയായിത്തീർന്നാൽ കോൺഗ്രസ്സിനും നന്ന്, ഇന്ത്യയ്ക്കും നന്ന്. ജനാധിപത്യ സമ്പ്രദായത്തിൽ ഏറ്റവും ചുരുങ്ങിയത് രണ്ടു പാർട്ടികളെങ്കിലും വേണമല്ലോ. കോൺഗ്രസ്സിന് ഇന്നിന്ത്യയിലെ ഏറ്റവും വലിയ പാർട്ടി. ഇന്നത്തെ മറ്റേ വലിയ പാർട്ടി ഏതാണെന്നും അതിന്റെ രാഷ്ട്രീയം എന്താണെന്നും നമുക്കറിയാവുന്നതാണല്ലോ. ആ പാർട്ടിയെ തകർക്കുക എന്നതായിരിക്കണം വലിയ പാർട്ടിയായ കോൺഗ്രസ്സിന്റെയും ഇടതുപക്ഷ പാർട്ടികളുടെയും ദേശീയമുന്നണിയുടെയുമൊക്കെ ലക്ഷ്യം. എല്ലാവരുടെയും പരാജയത്തിൽ നിന്നാണ്

എല്ലാം രവ്യമായിത്തീർന്ന ആഹ്ലാദം— സിതാറാം കേസരി, അർജ്ജുൻ സിംഗ്, നരസിംഹറാവു, കരുണാകരൻ, ഗുലാം നബി ആസാദ്

കൊള്ളാം. രാജീവ്വിന്റെ മഹത്തായ കുടുംബത്തിലെ മുൻഗാമികളെക്കുറിച്ചുള്ള ഓർമ്മകളിൽ ജീവിക്കുകൊള്ളാം. ഇതിന്റെ അർത്ഥം ഞാൻ കോൺഗ്രസ് നേതൃത്വം ഏറ്റെടുക്കാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നില്ല എന്നുമാത്രമല്ല, രാജീവ്വിന്റെ രാഷ്ട്രീയ സ്വപ്നങ്ങൾ സാക്ഷാത്കരിക്കാൻ കോൺഗ്രസ്സിൽ മറ്റൊരു നേതാവിലേക്ക്... എന്നൊരു ചോദ്യം കൂടിയാണ്. ആ ചോദ്യത്തിന് ഇന്ന് തലക്കാലം കോൺഗ്രസ്സിന് മറുപടി പറയാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്— പി.വി. നരസിംഹ റാവു സർവ്വസമ്മതനായി തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ടതിലൂടെ.

സമ്മതവും പ്രാപ്തവും കർമ്മവിരോധം തുറന്നുസന്നദ്ധതയുമായ കൂടെ നേതാക്കന്മാരെ ഉണ്ടാക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. ഇല്ലെങ്കിൽ രാജീവ് ഗാന്ധിയുടെ വേർപാടിനുശേഷം ചെന്നുപെട്ടതുപോലെ കോൺഗ്രസ് ഇന്ത്യയിൽ ചെന്നുപെടും. കോൺഗ്രസ്സിനെ അതിന്റെ ജനാധിപത്യ പാരമ്പര്യത്തിലേക്ക് തെളിച്ചുകൊണ്ടു പോവുക എന്നതാണ് കോൺഗ്രസ്സിന് നരസിംഹറാവുവിന്റെ കർത്തവ്യം. ആ കർത്തവ്യം നിർവ്വഹിക്കാൻ നരസിംഹറാവുവിനെ സഹായിക്കുക എന്നുള്ളതാണ് സംസ്ഥാനത്തലവന്മാരായ കരുണാകരന്റെയും ശരത്പവാറിന്റെയും രാമമൂർത്തിയുടെയും ബംഗാരുപ്പയുടെയും അർജ്ജുൻസിംഗിന്റെയുമൊക്കെ കർത്തവ്യം. ഈ പ്രതിസന്ധി ഘട്ടത്തിൽ കോൺഗ്രസ്സിന്റെ കേരളത്തലവനായ കരുണാകരൻ തന്റെ കർമ്മം സ്തുത്യർഹമായി വിധാനിർവ്വഹിച്ചു എന്നാണ് നമ്മളറിയുന്നത്. തുർക്കും സൗമ്യമായി പറഞ്ഞൊരുക്കിയതായിരിക്കാം. തർക്കം ജനാധിപത്യപരമായി പരി

ആ പാർട്ടി ഉണ്ടായത്. ഇന്ന് ഇന്ത്യയിൽ അത് ഏതെല്ലാമോ വിധത്തിൽ ശക്തിയാർജ്ജിച്ചിരിക്കുന്നു. എല്ലാ മാനിഫെസ്റ്റോകൾക്കും രാഷ്ട്രീയശാസ്ത്രങ്ങൾക്കും അപ്പുറത്ത് ഈ ലക്ഷ്യം കിടക്കുന്നു. ഈ ലക്ഷ്യ നിർവ്വഹണത്തിനുവേണ്ടി കൂടിയാണ് കോൺഗ്രസ് ആധുനികമാവണമെന്നും നവീകരിക്കണമെന്നും പറയുന്നത്. കോൺഗ്രസ് ആധുനികമായാലേ ഇടതുപക്ഷവും ദേശീയമുന്നണിയുമായി ക്രിയാത്മകമായി സഹകരിക്കാൻ സാധിക്കുകയുള്ളൂ.

നരസിംഹറാവുവിന് ലഭിച്ച പ്രധാനമന്ത്രി പദം. തെക്കും വടക്കും ഇന്ത്യ ഭീകര പ്രസ്ഥാനങ്ങളെ നേരിടുകയാണ്—നേരിട്ട് തളയുകയാണ്. സൈന്യത്തിന്റെ സാന്നിധ്യത്തിലാണ്. ഇന്ത്യയിലെ രണ്ടു സംസ്ഥാനങ്ങളിലെ ജീവികൊന്നാഗ്രഹമുള്ള ജനങ്ങൾ ജീവിച്ചു പോരുന്നുണ്ട്. ഉത്തരേന്ത്യയ്ക്കു മാത്രം മനസ്സിൽ സ്ഥാനം നൽകിയ നേതാക്കൾക്കോ ദക്ഷിണേന്ത്യമാത്രം മനസ്സിൽ ജീവിക്കുന്ന നേതാക്കൾക്കോ പരിഹരിക്കാനുള്ള പ്രശ്നങ്ങൾ മാത്രമല്ല ഇന്ന് ഇന്ത്യയിലുള്ളത്.

കോൺഗ്രസ്സിൽ പ്രാദേശിക മനോഭാവം വച്ചുപുലർത്താത്ത നേതാക്കൾ തെക്കോണുള്ളത്. പ്രധാനമന്ത്രിപദത്തിനുവേണ്ടിയോ മന്ത്രിസഭയിൽ ക്യാബിനറ്റ് റാങ്കിനുവേണ്ടിയോ കലഹിച്ച ചരിത്രം തെക്കേ ഇന്ത്യയിലേല്ല. ആ നന്മയുടെ നല്ലൊരു പ്രതീകമാണ് പി.വി. നരസിംഹറാവു. കോൺഗ്രസിന് ദേശീയമായ ഒരു കെട്ടുറപ്പ് ഊട്ടിവളർത്തുന്നതോടൊപ്പം സംസ്ഥാനതല കോൺഗ്രസ് നേതൃത്വത്തെ ശക്തിപ്പെടുത്തി ആ ശക്തി കോൺഗ്രസിന്റെ ദേശീയ ശക്തിയാക്കി മാറ്റണം. നരസിംഹറാവുവിന് തന്റെ ലോകസഭാ ശക്തി ഇനിയും തെളിയിക്കപ്പെടേണ്ടതായിട്ടാണിരിക്കുന്നത്. പ്രധാനമന്ത്രി പദത്തിലിരു

ന്നുകൊണ്ട് നരസിംഹറാവു മറുപക്ഷത്തേയ്ക്കു നോക്കുന്നു. ബി.ജെ.പിയും ഇടതുപക്ഷ കക്ഷികളും ദേശീയമുന്നണിയും പ്രധാനപ്രതിപക്ഷ കക്ഷിയായിത്തീർന്നിട്ടുള്ള ബി.ജെ.പിയ്ക്ക് ഇന്ത്യയോടോ ഇന്ത്യൻ പ്രശ്നങ്ങളോടോ അല്ല ഉത്തരവാദിത്തമുള്ളത്; രാമരാജ്യത്തോടാണ്. രാമരാജ്യത്തിന്റെ പുനഃസ്ഥാപനത്തിനു വേണ്ടിയാണ് അവർ ഇന്ത്യൻ പാർലമെന്റിൽ ഇരിക്കുന്നത്. രാമായണത്തിൽ സീതയായഭിനയിച്ച ചിക്ലിയാവരെയുണ്ട് അടുത്തതിൽ. പാർലമെന്റിലെ സഭയു നദിയുടെ തീരത്താണ് ഇരിക്കുന്നത്. അങ്ങോട്ട് നരസിംഹറാവു നോക്കിയിട്ട് കാര്യമില്ല. നോക്കുന്നതിൽ അർത്ഥവുമില്ല. പിന്നെയുള്ളത് ദേശീയമുന്നണിയും ഇടതുപക്ഷവുമാണ്. ഈ മന്ത്രിസഭയ്ക്കു മുമ്പിൽ തങ്ങൾ ഒരു ക്രിയാത്മക പ്രതിപക്ഷമായി വർത്തിക്കുമെന്ന് അവർ ഇതിനകം പ്രഖ്യാപിച്ചിട്ടുണ്ട്. അങ്ങനെയൊരു കർത്തവ്യം ഇന്ത്യയുടെ ഇന്നത്തെ അവസ്ഥ ഇടതുപക്ഷ കക്ഷികളോട് ആവശ്യപ്പെടുന്നുമുണ്ട്. അവർ പ്രതിനിധീകരിക്കുന്ന രാഷ്ട്രീയ ദർശനത്തിന്റെ ആഗോളമാറ്റവും ഇതാണാവശ്യപ്പെടുന്നത്. ഈ മാറ്റത്തോടൊപ്പം ക്രിയാത്മകമായി നീങ്ങിയില്ലെങ്കിൽ ഇടതുപക്ഷ കക്ഷികൾക്ക് ഇന്ത്യയിൽ

ക്രിയയേ ഇല്ലാതാകും. രാഷ്ട്രം അഭിമുഖീകരിക്കുന്ന പ്രശ്നങ്ങളുടെ മുന്നിൽ ഇനി ഇടതുപക്ഷ കക്ഷികൾ താത്ത്വിക ഗ്രന്ഥങ്ങളല്ല തുറന്നു പിടിക്കേണ്ടത്. ഇന്ത്യയുടെ ജനാധിപത്യാധിഷ്ഠിത നിലനില്പിനാവശ്യമായ പ്രായോഗിക പദ്ധതികൾക്ക് രൂപം നൽകുകയാണ്. അവർക്ക് പുതിയ ഇന്ത്യൻ സങ്കല്പങ്ങൾ ഉണ്ടാവേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. വേണ്ടിവന്നാൽ ഇടതുപക്ഷവുമായി ഇന്ത്യൻ പാർലമെന്റിൽ സഹകരിക്കാവുന്നതോളം സഹകരിക്കുമെന്ന ഒരു തീരുമാനത്തിലെത്തി നിൽക്കുകയായിരുന്നു രാജീവ് ഗാന്ധി. ഇന്ത്യയെ തുറിച്ചു നോക്കുന്ന അകത്തും പുറത്തുമുള്ള എല്ലാ ഭീഷണികളെക്കുറിച്ചും അദ്ദേഹം ബോധവാനായിക്കഴിഞ്ഞിരുന്നു. പക്ഷേ, ഇന്ത്യ അദ്ദേഹത്തിന് സമയം നൽകിയില്ല.

രാജീവ്ഗാന്ധിയുടെ ഈ സ്വപ്നങ്ങളും ഭീകരമായിത്തീർന്ന ഒരു ഇന്ത്യയുമാണ് നരസിംഹറാവുവിന്റെ മുമ്പിലുള്ളത്. ഇന്ത്യ അതിന്റെ നിലനില്പിനാവശ്യമായ ധീരതയും പ്രാപ്തിയും നരസിംഹറാവുവിൽനിന്നാവശ്യപ്പെടുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന് നിർണ്ണായക മുന്നേറ്റങ്ങളുടെ പ്രധാനമന്ത്രിയാകാതെ വയ്യ.

പ്രധാനമന്ത്രിമാരുടെ ഭരണകാലം

ഇവഹർലാൽ നെഹ്റു	15 ഓഗസ്റ്റ് 1947—27 മേയ് 1964	16 വർഷം 9 മാസം 12 ദിവസം
ഗുൽസാരിലാൽ നന്ദ	27 മേയ് 1964—9 ജൂൺ 1964 11 ജനുവരി 1966—24 ജനുവരി 1966	28 ദിവസം
ലാൽബഹദൂർ ശാസ്ത്രി	9 ജൂൺ 1964—11 ജനുവരി 1966	1 വർഷം 7 മാസം 2 ദിവസം
ഇന്ദിരാഗാന്ധി	24 ജനുവരി 1966—24 മാർച്ച് 1977 14 ജനുവരി 1980—31 ഒക്ടോ. 1984	15 വർഷം 11 മാസം 17 ദിവസം
മൊറാർജി ദേശായി	24 മാർച്ച് 1977—28 ജൂലൈ 1979	2 വർഷം 4 മാസം 4 ദിവസം
ചരൺസിംഗ്	28 ജൂലൈ 1979—14 ജനുവരി 1980	5 മാസം 18 ദിവസം
രാജീവ്ഗാന്ധി	31 ഒക്ടോ. 1984—1 ഡിസംബർ 1989	5 വർഷം 1 മാസം 1 ദിവസം
വി.പി. സിംഗ്	2 ഡിസംബർ 1989—7 നവംബർ 1990	11 മാസം 5 ദിവസം
ചന്ദ്രശേഖർ	10 നവംബർ 1990—20 ജൂൺ 1991	7 മാസം 10 ദിവസം
പി.വി. നരസിംഹറാവു	21 ജൂൺ 1991—	

രാഷ്ട്രീയക്കാരിൽ മോഹവും മോഹഭംഗവും ഒരുപോലെ സൃഷ്ടിച്ചുകൊണ്ട് മറ്റൊരു തിരഞ്ഞെടുപ്പുകൂടി ചരിത്രപുസ്തകത്തിന്റെ ഏടുകളിൽ സിമാനം പിടിച്ചിരിക്കുന്നു. ഇക്കൂറി മലയാളികളുടെ അകക്കാവിൽ ഉറഞ്ഞുകൂടിയ വാൽസല്യം ചാലൂക്കിനി ഒഴുകി വോട്ടായി പരിണമിച്ച് ഐക്യജനാധിപത്യമുന്നണിയുടെ പെട്ടിയിൽ തെന്നിത്തെന്നി വീഴുകയാണുണ്ടായത്. അധികാരത്തിന്റെ അഗ്രാസനത്തിൽ എത്താൻ കഴിഞ്ഞതു വഴി ഐക്യജനാധിപത്യ മുന്നണിയുടെ തീക്ഷ്ണമയൊരു അഭിലാഷവും തിറുവെച്ചൊരു കിനാവു സാക്ഷാൽ കൈക്കൊണ്ടു.

കാലത്തിന്റെ അടക്കുകളെ തെറ്റിച്ചുകൊണ്ട് കഴിഞ്ഞ അഞ്ചുവർഷത്തിനുള്ളിൽ ഒന്നിനു പിറകെ ഒന്നായെത്തിയ അഞ്ച് തിരഞ്ഞെടുപ്പിൽ ഒടുവിലത്തെ ഈ തരഞ്ഞെടുപ്പിന് പല സവിശേഷതകളും അവകാശപ്പെടാനുണ്ട്. പോളിംഗ് മാറ്റിവെച്ചതും, ഒരു ഇടതുപക്ഷ മന്ത്രിസഭ സ്വന്തം തീരുമാനപ്രകാരം നിയമസഭ പരിച്ഛേദിച്ച് തിരഞ്ഞെടുപ്പിനെ നേരിട്ടതും കേരളത്തെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം പുത്തൻ അനുഭവങ്ങളായി. അങ്കുലാലയിലെ തണുപ്പൻ പ്രചരണവും സമ്മതിദായകരുടെ തണുപ്പൻ പ്രതികരണവും തിരഞ്ഞെടുപ്പിനെ വീണ്ടും ശ്രദ്യേയമാക്കി. എന്നാൽ ഇതിനെ എല്ലാം നിഷ്പ്രഭമാക്കുന്നതാണ് മുസ്ലീം ലീഗ് ഉൾപ്പെടുന്ന ഐക്യജനാധിപത്യ മുന്നണിയും ബി.ജെ.പിയും തോളോടുതോൾ ചേർന്നുനിന്നുകൊണ്ട് പൊതുസ്ഥാനാർത്ഥികളെ നിർത്തി മത്സരിപ്പിച്ചത്. കേരള രാഷ്ട്രീയത്തിൽ ഇത് നടക്കട്ടെ അരങ്ങേറിയ സംഭവമാണ്. ഇതെല്ലാം ചേർന്ന് തിരഞ്ഞെടുപ്പിനെ ഒരു ചരിത്രസംഭവമാക്കി മാറ്റി.

നിയമസഭാ തിരഞ്ഞെടുപ്പ്
ഐക്യജനാധിപത്യ മുന്നണിയെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം ഇത്രയും നിറപ്പകിട്ടാർന്ന വിജയം കരഗതമായത് ഒരു പതിറ്റാണ്ടിനുള്ളിൽ ഇതാദ്യമായാണ്. ഫലം പ്രഖ്യാപിച്ച 139 സീറ്റിൽ 89 എണ്ണം നേടിക്കൊണ്ട് അത് ഇടതുപക്ഷ ജനാധിപത്യമുന്നണിയുടെ കോട്ടകളിൽ പലതിലും വിജയലക്ഷ്യം സൃഷ്ടിച്ചു. പോൾ ചെയ്ത വോട്ടിന്റെ കാര്യത്തിലും പല മുൻതിരഞ്ഞെടുപ്പുകളെക്കാളും വളരെ മെച്ചപ്പെട്ട പ്രകടനമാണ് അവർ കാഴ്ചവച്ചത്. കഴിഞ്ഞ തിരഞ്ഞെടുപ്പിനെ അപേക്ഷിച്ച് വോട്ടിന്റെ കാര്യത്തിൽ ഇടതുമുന്നണിക്കും നേരിയ വർദ്ധനവ് (+99%) ഉണ്ടായെങ്കിലും സീറ്റിന്റെ കാര്യത്തിൽ കഴിഞ്ഞ ഒരുദശകത്തിനുള്ളിലെ ഏറ്റവും കനത്ത തിരിച്ചടിയാണ് ലഭിച്ചത്. വെറും 50 സീറ്റുകൾ കൊണ്ട് ഇടതുമുന്നണിക്ക് തൃപ്തിപ്പെടേണ്ടിവന്നു. ബി.ജെ.പി.യും സഖ്യന്തർ മാരകം പതിവുപോലെ സീറ്റുകൾ ഒന്നുതന്നെ ലഭിച്ചില്ല.

യു.ഡി.എഫിന്റെ നിറവാർന്ന വിജയം ഒരു നിർണ്ണായക ഘട്ടത്തിലൂടെ കടന്നു പോവുകയായിരുന്ന ഐക്യജനാധിപത്യ മുന്നണിക്ക് ഇമ്മട്ടിലൂടെ മിഴിവർന്ന വിജയം

നിവർന്ന് നിൽക്കാനുള്ള ഓജസ്സും സംസ്ഥാന രാഷ്ട്രീയത്തിൽ ഒരു തിരിച്ചുവരവ് നടത്താനുള്ള സാഹചര്യവും ഒരുക്കി. അവരെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം വിജയത്തെ അനർഘമാക്കുന്ന ഘടകം ഇതുതന്നെ. തിരഞ്ഞെടുപ്പിന്റെ എല്ലാ മേഖലകളിലും സമഗ്രമായ ആധിപത്യം പുലർത്താനായത് വിജയത്തിന്റെ മിഴിവും കൊഴുപ്പും കൂട്ടുന്നു.

ഇക്കൂറി ഐക്യജനാധിപത്യ മുന്നണിക്ക് അധികാരത്തിന്റെ സോപാനത്തിലേക്ക് നടന്നുകയറുവാനുള്ള കല്പടവുകളായി വർത്തിച്ചത് തെക്കൻ ജില്ലകളും മദ്യവിരുദ്ധതയും ആയിരുന്നു. ഏറ്റവും അധികം നേട്ടം നേടാനായത് തെക്കൻ ജില്ലകളിലും. തിരുവനന്തപുരം, കൊല്ലം, ആലപ്പുഴ ജില്ലകൾ അടങ്ങുന്ന ഈ മേഖലയിൽ സീറ്റുകളുടെ എണ്ണം 1987നെ അപേക്ഷിച്ച് ഗണ്യമായി ഉയർത്തുവാൻ ഐക്യജനാധിപത്യമുന്നണിക്ക് കഴിഞ്ഞു.

ജയവും തോൽവിയും ഒരു പിലയിരുത്തൽ

കഴിഞ്ഞതവണ വെറും ആറു സീറ്റുകൊണ്ട് തൃപ്തിപ്പെടേണ്ടിവന്നെങ്കിൽ ഇക്കൂറി അത് 19 ആയി. വോട്ടിലെ വർദ്ധനവ് 18 ശതമാനവും. ഏതാണ്ട് ഇതിനോട് കിടപിടിക്കുന്ന പ്രകടനമാണ് മദ്യവിരുദ്ധതയും കുറവും മുന്നണി കാഴ്ചവച്ചത്. ഇവിടെ (പത്തനംതിട്ട, കോട്ടയം, ഇടുക്കി) സീറ്റിലെ വർദ്ധനവ് 73 ശതമാനത്തോളമാണ്. 1987-ൽ 11 സീറ്റ് ലഭിച്ച സ്ഥാനത്ത് ഇക്കൂറി 19 സീറ്റ് കരസ്ഥമാക്കിക്കൊണ്ട് പ്രതിയോഗികൾക്ക് കനത്ത തിരിച്ചടി നൽകാനായി. പോൾ ചെയ്ത വോട്ട് യഥാക്രമം 49-ഉം, 51-ഉം 50-ഉം ശതമാനമാണ്. മദ്യകേരളത്തിലും ഈ വിജയം ആവർത്തിക്കാനായെങ്കിൽ വടക്കൻ കേരളത്തിലും മലബാറിലും പൊതുവെ മോശപ്പെട്ട പ്രകടനമായിരുന്നു മുന്നണിയുടേത്. ഇക്കൂറി പാലക്കാടും കോഴിക്കോടും വോട്ടിന്റെയും സീറ്റിന്റെയും കാര്യത്തിൽ അവർക്ക് പിന്നോക്കം പോകേണ്ടിവന്നു. അഞ്ച് സീറ്റും

പട്ടിക 1			
തിരഞ്ഞെടുപ്പിഫലം—അസംബ്ളി			
കക്ഷി/മുന്നണി	ലഭിച്ച വോട്ട്	വോട്ടിന്റെ ശതമാനം	സീറ്റ്
എൽ.ഡി.എഫ്	6,476,271	45.96	50
യു.ഡി.എഫ്	6,782,242	48.13	89
ബി.ജെ.പി	680,357	4.82	ഇല്ല
മുസ്ലീം ലീഗ്	152,068	1.09	ഇല്ല
ആകെ	14,090,938	100	139

നാല് ശതമാനം വോട്ടാണ് ഇവിടെ മുന്നണിക്ക് നഷ്ടമായത്. ലീഗിന്റെ ശക്തിമൂർഗ്ഗമായി കരുതിപ്പോരുന്ന മലപ്പുറത്ത് ഒരു സീറ്റ് ഇടതു മുന്നണിക്ക് വിട്ടുകൊടുക്കേണ്ടി വന്നതും ഐക്യജനാധിപത്യമുന്നണിക്ക് അസ്വസ്ഥത ഉളവാക്കാൻ പോരുന്നതാണ്. എന്നാൽ കോഴിക്കോടും വയനാടും സാധിനം നേരിയ തോതിൽ വർദ്ധിച്ചിരിക്കാൻ കഴിഞ്ഞത് ആശ്വാസകരമായി.

കോൺഗ്രസ്-ലീഗ് കക്ഷികൾ കഴിഞ്ഞാൽ ഐക്യജനാധിപത്യമുന്നണിയിൽ ശ്രദ്യേയമായ പ്രകടനം കാഴ്ചവച്ചത് കേരള കോൺഗ്രസാണ്. 9 സീറ്റും 4 ശതമാനം വോട്ടുമാണ് അവർ കീശയിലാക്കിയത്. മുന്നണിയിൽ നിന്ന് ഇടയ്ക്കുവെച്ച് തെറ്റിപ്പിരിഞ്ഞ്, ഇടതു മുന്നണിയുടെ കൂടെ ചേർന്ന് തിരഞ്ഞെടുപ്പിനെ

നേരിട്ട് സ്വന്തമായി ഒരു സീറ്റ് മാത്രം ലഭിച്ച പ്രതിപക്ഷത്തിരിക്കേണ്ടിവന്ന ജോസ്ഫ് ഗ്രൂപ്പിന്റെ അവസ്ഥയുമായി താരതമ്യപ്പെടുത്തുമ്പോഴാണ് മാണിഗ്രൂപ്പിന്റെ വിജയത്തിന് മാറ്റുകയുണ്ടായത്. മുന്നണിയിലെ മറ്റ് കക്ഷികളിൽ എൻ.ഡി.പി.യ്ക്കും കേരള കോൺഗ്രസ് (ബാലകൃഷ്ണപിള്ളഗ്രൂപ്പ്)-ഉം രണ്ട് സീറ്റ് വീതവും, സി.എം.പി.ക്ക് ഒരു സീറ്റും ലഭിക്കുകയുണ്ടായി.

ഇടതുമുന്നണിയുടെ അപ്രതീക്ഷിത പരാജയം

ഇടതുമുന്നണിയെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം നിയമസഭയിലെ പരാജയം തികച്ചും അപ്രതീക്ഷിതമായിരുന്നു. പല അനുകൂല ഘടകങ്ങളും മുന്നിൽ കണ്ടുകൊണ്ടാണ്, കാലാവധി തീരാൻ ഇനിയും കൊല്ലം ബാക്കിയിരിക്കെ, നിയമസഭ പരിച്ഛേദിച്ച് ലോക്സഭയോടൊപ്പം തിരഞ്ഞെടുപ്പ് നടത്താൻ തീരുമാനിച്ചത്. പക്ഷെ തിരഞ്ഞെടുപ്പിഫലം മുന്നണിയെ നിരാശപ്പെടുത്തുവാനായിരുന്നു. രണ്ടാമൂഴത്തിന് വേണ്ടിയുള്ള ഈ പരിധിവിട്ടുള്ള ധൃതി സ്വയം ചിത ഒരുക്കിയിട്ട് ഹോമിച്ചതിന് സമ്മതമായി.

ഇക്കൂറി ഒരു ശതമാനത്തോളം വോട്ട് ഇടതുമുന്നണിക്ക് അധികം നേടാനായെങ്കിലും സീറ്റിന്റെ കാര്യത്തിൽ വെറും 50 എണ്ണം കൊണ്ട് തൃപ്തിപ്പെടേണ്ടിവന്നു (പട്ടിക-3) ഏറ്റവും കനത്ത പരാജയം തിരുവനന്തപുരം, കൊല്ലം, കോട്ടയം, തൃശ്ശൂർ ജില്ലകളിലാണ് ഉണ്ടായത്. 1987-ലെ തിരഞ്ഞെടുപ്പിനെ അപേ

പട്ടിക 2			
തിരഞ്ഞെടുപ്പിഫലം—ഐക്യജനാധിപത്യമുന്നണി			
ജില്ല	ലഭിച്ച വോട്ട്	വോട്ടിന്റെ ശതമാനം	ലഭിച്ച സീറ്റ്
കാസർഗോട്	223,742	43	2
കണ്ണൂർ	513,005	47	4
വയനാട്	150,223	49	3
കോഴിക്കോട്	618,427	46	5
മലപ്പുറം	609,686	54	11
പാലക്കാട്	480,284	45	4
തൃശ്ശൂർ	677,634	48	10
എറണാകുളം	744,831	50	12
ഇടുക്കി	266,672	50	5
കോട്ടയം	447,981	51	8
ആലപ്പുഴ	530,320	47	5
പത്തനംതിട്ട	283,130	49	6
കൊല്ലം	579,731	48	6
തിരുവനന്തപുരം	656,576	47	8
ആകെ	6,782,242	48.13	89

ക്ഷിച്ച് ഈ ജില്ലകളിൽ 21 സീറ്റുകൾ അവർക്ക് നഷ്ടപ്പെട്ടു. അതേസമയം കണ്ണൂരിൽ സീറ്റുകളുടെ എണ്ണം നിലനിർത്താനായതും, കാസർഗോട് പാലക്കാട് ജില്ലകളിൽ നിലമെച്ചപ്പെടുത്താനായതും മുന്നണിക്ക് ആശ്വാസത്തിന് വക നൽകുന്നു. വോട്ടിന്റെ കാര്യത്തിൽ വയനാട്, എറണാകുളം, കോട്ടയം, കൊല്ലം, തിരുവനന്തപുരം ജില്ലകളിൽ കുറവ് സംഭവിച്ചെങ്കിലും, കോഴിക്കോടും മലപ്പുറത്തും അവർക്ക് നിലമെച്ചപ്പെടുത്താൻ കഴിഞ്ഞു. കോഴിക്കോട്ട് മൂന്നു ശതമാനം വോട്ട് ഇക്കൂറി അധികം കിട്ടിയപ്പോൾ മലപ്പുറത്ത് അത് 5 ശതമാനമാണ്. മലപ്പുറത്ത് യു.ഡി.എഫിന് ഏതാണ്ട് ഒരു ശതമാനത്തോളം വോട്ട് കുറഞ്ഞതിന്റെ പശ്ചാത്തലത്തിൽ വേണം ഇതിനെ വീക്ഷിക്കുവാൻ. ഇതിന്റെ പൊരുൾ, ലീഗിന്റെ കോട്ടയിൽ വിജയലക്ഷ്യം സൃഷ്ടിക്കാൻ എൽ.ഡി.എഫിനു കഴിഞ്ഞു എന്നതാണ്.

സി.പി.എമ്മിനെ മാറ്റി നിർത്തിയാൽ ഇടതുമുന്നണിയിൽ ഏറ്റവും തിളക്കമാർന്ന പ്രകടനം കാഴ്ചവച്ചത് സി.പി.ഐ ആണെന്നു കാണാം. മത്സരിച്ച 24 സീറ്റിൽ 12 എണ്ണം അതിന് നേടാനായി (വിജയശതമാനം 50). ലഭിച്ച വോട്ട് 8 ശതമാനവും. ഇത് 87-ലെ തിരഞ്ഞെടുപ്പിനോട് ഏതാണ്ട് തുല്യം നിൽക്കുന്നു. മുന്നണിയിലെ ഇതര കക്ഷികളിൽ വച്ച് ശരാശരി വോട്ടിന്റെ കാര്യത്തിലും സി.പി.ഐ ആണ് മുന്നിൽ—48, 388. മറ്റ് കക്ഷികളിൽ ഇനതാളിന് 3ഉം, കോൺഗ്രസ് (എസ്)നും ആർ.എസ്.പി.യ്ക്കും രണ്ട് സീറ്റുകൾ വീതവും ലഭിച്ചു. ഏറ്റവും ദയനീയമായ പരാജയം ജോസ്ഫ് ഗ്രൂപ്പിന്റേതാണ്. പിരിച്ചുവിട്ട നിയമസഭയിൽ 5 എം.എൽ.എമാർ ഉണ്ടായിരുന്ന സ്ഥാനത്ത് ഇക്കൂറി വെറും ഒരു സ്ഥാനമാണ് ലഭിച്ചത്.

കോൺഗ്രസ്സിം സി.പി.എമ്മും
1991-ലെ തിരഞ്ഞെടുപ്പിന്റെ ഒരു പ്രത്യേ

കത കോൺഗ്രസ്സിന് പല മുൻകാല തിരഞ്ഞെടുപ്പുകളെയും അപേക്ഷിച്ച് അവരുടെ നിലമെച്ചപ്പെടുത്താൻ കഴിഞ്ഞു എന്നതാണ്. 1960-ലെ തിരഞ്ഞെടുപ്പ് ഒഴിച്ചു നിർത്തിയാൽ കേരളപ്പിറവിക്ക് ശേഷം കോൺഗ്രസ്സിന് ഇത്ര അധികം സീറ്റ് ലഭിച്ച മറ്റൊരു തിരഞ്ഞെടുപ്പില്ല. 91 സീറ്റിൽ മത്സരിച്ച് അതിന് 55 സീറ്റ് നേടാനായി. പോൾ ചെയ്ത വോട്ടുകളുടെ 4,546,711-ഉം (32 ശതമാനം), ശരാശരി വോട്ട് 49,964-ഉം. ഇതുമായി താരതമ്യപ്പെടുത്തുമ്പോൾ മാർക്സിസ്റ്റ് പാർട്ടി വളരെ പിന്നിലാണെന്ന് കാണാം. വോട്ടിന്റെ കാര്യത്തിൽ രണ്ടുകൂട്ടരും തമ്മിലുള്ള വ്യത്യാസം 1,084,621-ഉം സീറ്റിന്റെ കാര്യത്തിൽ ഇത് 25-ഉം ആണ്. മാർക്സിസ്റ്റ് പാർട്ടിക്ക് 3,362,090 വോട്ടും (24 ശതമാനം) 30 സീറ്റുമാണ് ലഭിച്ചത്. ശരാശരി വോട്ട് ഇക്കൂറി 48,030-ഉം. കൊല്ലം, പാലക്കാട്, വയനാട് ജില്ലകൾ ഒഴിച്ചാൽ മറ്റുള്ള എല്ലാ ജില്ലകളിലും പാർട്ടിയുടെ വോട്ടിൽ മുൻതിരഞ്ഞെടുപ്പിനെ അപേക്ഷിച്ച് ഇടിവ് സംഭവിച്ചിരിക്കുന്നത് ഇവിടെ ശ്രദ്യേയമാണ്. ഇക്കൂറി ഏറ്റവും അധികം സീറ്റ് നേടാനായത് കണ്ണൂരിലാണെങ്കിലും (6) വോട്ട് ഏകദേശം 2 ശതമാനത്തോളം കുറഞ്ഞിരുന്നു. മുസ്ലീം വോട്ടർമാർ ഗണ്യമായുള്ള കോഴിക്കോട്ടും മലപ്പുറത്തും വോട്ടിന്റെ ഈ കുറവ് പ്രകടമാണ്. കോഴിക്കോട് ഏകദേശം 2 ശതമാനവും മലപ്പുറത്ത് 5.48 ശതമാനവും കുറവ് കാണുന്നു. അത്ഭുതമെന്നു പറയട്ടെ, ലീഗിനും കോൺഗ്രസ്സിനും ഇവിടെ വോട്ട് കുറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ലീഗിന് ഇത് യഥാക്രമം 3.24 ഉം 0.81 ശതമാനവും ആണെങ്കിൽ കോൺഗ്രസ്സിന് 7.1ഉം 0.19 ശതമാനവുമാണ്. എന്നാൽ ഈ രണ്ട് ജില്ലകളിലും സി.പി.ഐ, ഇനതാദൾ കക്ഷികളുടെ വോട്ടിൽ നേരിയ വർദ്ധനവ് കാണാൻ കഴിയില്ല. സി.പി.ഐക്ക് കോഴിക്കോട്ട് ഒരുശതമാനവും മലപ്പുറത്ത് 0.81 ശതമാനവും കുടിയപ്പോൾ ഇനതാദളിന് ഇത് യഥാക്രമം 0.64ഉം 1.15 ശതമാനവുമാണ്. മണ്ഡൽ അനുകൂല മനോഭാവമാണ് ഇക്കൂട്ടർക്ക് ഇവിടെ വോട്ട് വർദ്ധിച്ചിരിക്കാൻ സഹായിച്ചത് എന്നു കരുതേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. (മണ്ഡൽ പ്രശ്നത്തിൽ രണ്ടുകൂട്ടരുടേയും നിലപാട് മറ്റ് പാർട്ടികളിൽ നിന്ന് വ്യത്യസ്തമായിരുന്നു എന്ന് ഓർക്കുക). കോൺഗ്രസ്സുമായുള്ള മുസ്ലീം ലീഗിന്റെ ബന്ധം മുസ്ലീം ലീഗിന്റെ രൂപീകരണത്തിനോട് അനുബന്ധിച്ച് കുടിയാണിത്. മുസ്ലീം ലീഗിന്റെ 'സ്വകാര്യലോകത്ത്' സംഭവിച്ചിരിക്കുന്ന ഈ ചലനം ഭാവിയിൽ അവർക്ക് അസ്വസ്ഥത ഉളവാക്കാൻ പര്യാപ്തമാണ്.

കോഴിക്കോട്, മലപ്പുറം, പാലക്കാട് ഒഴികെയുള്ള ജില്ലകളിൽ കോൺഗ്രസ്സിന്റെ സാധിനം വർദ്ധിച്ചിരിക്കുന്നു എന്നാണ് തിരഞ്ഞെടുപ്പ് ഫലത്തിൽ നിന്ന് വ്യക്തമാകുന്നത്. ഇവിടെ അളവ് വോട്ടിന്റെ കാര്യത്തിൽ പാർട്ടിക്ക് ഗണ്യമായ നേട്ടമുണ്ടാക്കുവാൻ കഴിഞ്ഞു. ഏറ്റവും അധികം ഇനപിന്തുണ ഉള്ളത് വയനാട്ടിലും—49 ശതമാനം—ഏറ്റവും കുറവ്

പട്ടിക 3			
തിരഞ്ഞെടുപ്പിഫലം—ഇടതുപക്ഷ ജനാധിപത്യമുന്നണി			
ജില്ല	ലഭിച്ച വോട്ട്	വോട്ടിന്റെ ശതമാനം	ലഭിച്ച സീറ്റ്
കാസർഗോട്	219,071	42	3
കണ്ണൂർ	536,664	49	6
വയനാട്	136,390	44	ഇല്ല
കോഴിക്കോട്	653,650	48	7
മലപ്പുറം	436,307	39	1
പാലക്കാട്	513,841	49	7
തൃശ്ശൂർ	654,487	46	4
എറണാകുളം	672,224	45	2
ഇടുക്കി	246,552	46	ഇല്ല
കോട്ടയം	378,890	43	1
ആലപ്പുഴ	547,268	49	6
പത്തനംതിട്ട	246,045	43	1
കൊല്ലം	593,450	49	6
തിരുവനന്തപുരം	641,432	46	6
ആകെ	6,476,271	45.96	50

മലപ്പുറത്തുമാണ്—14 ശതമാനം. എന്നാൽ 87-നെ അപേക്ഷിച്ച് വോട്ടിൽ ഏറ്റവും കൂടുതൽ വർദ്ധനവ് ഉണ്ടായിരിക്കുന്നത് ഇടുക്കി ജില്ലയിലാണ് (+24 ശതമാനം), ഏറ്റവും കുറവ് പത്തനംതിട്ടയിലും (-2 ശതമാനം). സീറ്റിന്റെ കാര്യത്തിൽ കോൺഗ്രസ്സിനെ തുണച്ചത് തിരുവനന്തപുരം, എറണാകുളം, തൃശ്ശൂർ ജില്ലകളാണ്.

കോൺഗ്രസ്സും-സി.പി.എമ്മും നേരിട്ട് ഏറ്റു മുട്ടിയ 50 മണ്ഡലങ്ങളിൽ 29 എണ്ണത്തിൽ കോൺഗ്രസ്സും 21 എണ്ണത്തിൽ സി.പി.എമ്മും വിജയം കണ്ടെത്തി. 1987-ൽ ഇത് യഥാക്രമം 20-ഉം 24-ഉം ആയിരുന്നു. ചുരുക്കിപ്പറഞ്ഞാൽ സീറ്റിന്റെയും വോട്ടിന്റെയും കാര്യത്തിൽ മാർക്സിസ്റ്റ് പാർട്ടിയെ അപേക്ഷിച്ച് കോൺഗ്രസ് വളരെ മുന്നിൽ നിൽക്കുന്നു എന്നാണ് തിരഞ്ഞെടുപ്പ് ഫലം വ്യക്തമാക്കുന്നത്.

മുസ്ലീം ലീഗ്
മുസ്ലീം ലീഗിനെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം വളരെ നിർണ്ണായകമായൊരു തിരഞ്ഞെടുപ്പായിരുന്നു ഇത്. ജില്ലാകൗൺസിൽ തിരഞ്ഞെടുപ്പിലെ പരാജയവും, കോൺഗ്രസ്സുമായുണ്ടായ പിണക്കവും പിന്നീടുള്ള ഇണക്കവും പാർട്ടി അണികളിൽ വളരെയേറെ ആശയക്കുഴപ്പം ഉണ്ടാക്കിയ പശ്ചാത്തലത്തിലാണ് തിരഞ്ഞെടുപ്പ് അരങ്ങേറിയത്. പാർട്ടിയുടെ ചില സമുന്നതരായ നേതാക്കൾ പാർട്ടി വിട്ടതും ഇവിടെ പ്രാധാന്യം അർഹിക്കുന്നു. അതു കൊണ്ടുതന്നെ തിരഞ്ഞെടുപ്പിന് ഒരു ജീവൻ മരണ പോരാട്ടത്തിന്റെ പരിവേഷം ഉണ്ടായിരുന്നു. എന്നാൽ ഏറ്റവും തിളക്കമാർന്ന വിജയത്തിന് കളമൊരുക്കിക്കൊണ്ട് തിരഞ്ഞെടുപ്പ് പാർട്ടിയുടെ ചരിത്രത്തിൽ ഒരു വഴിത്തിരിവ് കുറിച്ചിരിക്കുന്നു. ഒപ്പം കുറച്ചു

നാളികളായി ലിഗിനുള്ളിൽ കെട്ടുതുടങ്ങിയ അപശൃംഗിക്ക് താൽക്കാലിക വിരാമവും ഇട്ടിരിക്കുന്നു. തിരഞ്ഞെടുപ്പിന് മുൻപുള്ള ചെയ്തികളെ വിജയത്തിന്റെ പൊന്നുറവ കൊണ്ട് അവിർക്ക് ന്യായീകരിക്കാനായി എന്ന് സാരം.

22 മണ്ഡലങ്ങളിൽ മത്സരിച്ചുകൊണ്ട് 19 സീറ്റും 7 ശതമാനം വോട്ടും ലീഗിന് നേടാനായി. സീറ്റിന്റെ കാര്യത്തിൽ ഇതൊരു സർവ്വകാല റിക്കാർഡാണ്. പാലക്കാട്, എറണാകുളം, തൃശ്ശൂർ ജില്ലകളിൽ കഴിഞ്ഞ തവണ ലഭിച്ച സീറ്റ് നിലനിർത്തിയതിനോടൊപ്പം കോഴിക്കോട് 2-ഉം കൊല്ലത്തും കണ്ണൂരിലും ഓരോ സീറ്റും അധികം നേടാനായി. കാസർഗോട് ഒരു സീറ്റ് കൈവിട്ടതാണ് ലീഗിന് പിന്നത്തെ ഒരു നഷ്ടം.

പടയിൽ പിന്തിരിഞ്ഞ ഉത്തരവ്

പടയിൽ നിന്ന് പിന്തിരിഞ്ഞ ഉത്തരവെപ്പോലെയാണ് ബി.ജെ.പിയുടെ ഇത്തവണത്തെ പ്രകടനം. സാന്നിദ്ധ്യം കുറിച്ചിട്ട് രംഗമധ്യേ അങ്കുലായി നിന്ന് ഉൾവലിക്കുന്നവനെപ്പോലെയാണ് അത് ഇക്കൂറി പെരുമാറിയത്. തിരഞ്ഞെടുപ്പിൽ ഏറ്റവും അധികം സീറ്റിൽ മത്സരിച്ച ഒറ്റ കക്ഷിയായിട്ടും അതിന്റെ വോട്ടിൽ പ്രകടമായ ഇടിവിന് ഒരു കാരണം ഇതാണെന്നു വേണം മനസ്സിലാക്കാൻ. ഇത് വിരൽ ചൂണ്ടുന്നത് അതിന്റെ ബീർണ്ണതയിലേക്കാണ്. '87 അസംബ്ലി തിരഞ്ഞെടുപ്പിൽ 6.47 ശതമാനം വോട്ട് നേടിയെങ്കിലും ഇക്കൂറി അത് 4.82 ശതമാനമായി ചുരുങ്ങി. പാർലമെന്റ് തിരഞ്ഞെടുപ്പിനെ അപേക്ഷിച്ച് ഇത് 0.1 ശതമാനം കുറവാണെന്നത് ശ്രദ്ധേയമാണ്. തൊട്ടുമുൻപ് നടന്ന ഇല്ലാ കൗൺസിൽ തിരഞ്ഞെടുപ്പിൽ വളരെ നല്ല പ്രകടനം കാഴ്ചവച്ച പാർട്ടിയാണെന്ന് ഓർക്കുമ്പോഴാണ് എലിവാലുപോലുള്ള അതിന്റെ ശോഷണം അണികളുടെ ദ്വന്ദ്വമനോഭാവം കൂടുതൽ വ്യക്തമാവുന്നത്. പാർട്ടിക്ക് ലഭിച്ച ശരാശരി വോട്ട് ഇക്കൂറി വെറും 4966 ആണ്. 87ലെ തിരഞ്ഞെടുപ്പിനെ അപേക്ഷിച്ച് ഇത് 1537 വോട്ട് കുറവാണ്. മാത്രവുമല്ല ഇക്കൂറി ഇടുക്കി, കോട്ടയം ജില്ലകൾ ഒഴികെ മറ്റൊര

ജില്ലകളിലും അത് പോൾ ചെയ്ത വോട്ട് ഗണ്യമായി കുറയുകയും ചെയ്തിരിക്കുന്നു.

പോളിംഗ് ശതമാനവും വിജയവും

പോളിംഗിലെ വർദ്ധനവ് ഇടതുഭാവത്തിനായിട്ടാണ് സാക്ഷ്യം തെളിയിക്കുന്നത്. കഴിഞ്ഞ 3 തിരഞ്ഞെടുപ്പുകളിലെ പോളിംഗ് (1980, 82, 87) ഇക്കൂറിയും ഏറ്റവും കുറവ് പോളിംഗ് നടന്ന മണ്ഡലങ്ങളിൽ യു.ഡി.എഫും ഏറ്റവും കൂടുതൽ വോട്ടിന് നടന്ന മണ്ഡലങ്ങളിൽ എൽ.ഡി.എഫും അഭ്യർത്ഥിച്ചിരുന്നവയായിരുന്നു (പട്ടിക-4). ഇക്കൂറി 65 ശതമാനത്തിൽ താഴെ പോളിംഗ് നടന്ന 6 മണ്ഡലങ്ങളിൽ എല്ലാം തന്നെ യു.ഡി.എഫിന്റെ കൂടെ നിൽക്കുന്നു. 65-69 ശതമാനം വോട്ടിന് നടന്ന സ്ഥലങ്ങളിലും ഏറ്റവും അധികം വിജയം യു.ഡി.എഫിന് തന്നെ—17. ഇത്തരത്തിൽപ്പെട്ട സീറ്റുകളുടെ 23.7 ശതമാനം മാത്രമാണ് എൽ.ഡി.എഫിന് അധികാരപ്പെട്ടത്. എന്നാൽ ഏറ്റവും അധികം പോളിംഗ് നടന്ന മണ്ഡലങ്ങളിൽ അവസ്ഥ നേരെ വിപരീതമാണെന്നു കാണാം. 80 ശതമാനത്തിൽ കൂടുതൽ വോട്ടിന് നടന്ന 15 മണ്ഡലങ്ങളിൽ 12 എണ്ണം (80 ശതമാനം) എൽ.ഡി.എഫ് നേടിയപ്പോൾ യു.ഡി.എഫിന്റെ കൂടെ നിന്നത് കേവലം 3 മണ്ഡലങ്ങളാണ് (20 ശതമാനം).

രാഷ്ട്രീയ പാർട്ടികളുടെ കാര്യത്തിൽ പോളിംഗ് കുറഞ്ഞ മണ്ഡലങ്ങളിൽ ഏറ്റവും അധികം ലഭിച്ചത് മുസ്ലിം ലീഗിനാണെന്നു കാണാം. 65 ശതമാനത്തിൽ താഴെ വോട്ടിന് നടന്ന 6 എണ്ണത്തിൽ 5 എണ്ണവും ലീഗിനോടൊപ്പം നിൽക്കുന്നു. ഒരേയ്ക്കും കോൺഗ്രസിന് ലഭിക്കുകയായി. 65-69 ശതമാനം പോളിംഗ് നടന്ന സ്ഥലങ്ങളിൽ 8 എണ്ണം കോൺഗ്രസിനും 7 എണ്ണം ലീഗിനും ലഭിച്ചപ്പോൾ 2 എണ്ണം വിതം സി.പി.എക്കും സി.പി.എമ്മിനും ലഭിച്ചു. പോളിംഗ് കൂടുതൽ നടന്ന മണ്ഡലങ്ങളിൽ 11 എണ്ണവും (73 ശതമാനം) ലഭിച്ചത് മാർക്സിസ്റ്റ് പാർട്ടിക്കാണെന്ന്

ഇത്തരൂണത്തിൽ ശ്രദ്ധേയമാണ്. അങ്ങനെ വരുമ്പോൾ പോളിംഗിൽ സംഭവിക്കുന്ന ഇടിവ് ഐക്യജനാധിപത്യ മുന്നണിക്കും, പാർട്ടികളിൽ മുസ്ലിം ലീഗിനും അനുഭവവും, ഇടതുഭാവത്തിനും പാർട്ടികളിൽ സി.പി.എമ്മിനും പ്രതികൂല ഫലവും ഉളവാക്കുമെന്ന് സാമാന്യവൽക്കരിക്കേണ്ടി ഇരിക്കുന്നു.

വിജയവും ഭൂരിപക്ഷവും

വിജയികൾക്ക് ലഭിച്ച ഭൂരിപക്ഷം പരിശോധിച്ചാൽ വ്യക്തമാകുന്ന ഒരു കാര്യമുണ്ട്—നമ്മുടെ എം.എൽ.എമാരിൽ രണ്ടിൽ ഒരാൾ (50.4%) 5000-ൽ താഴെ വോട്ടിന്റെ ഭൂരിപക്ഷത്തിലാണ് ഇക്കൂറി വിജയികളായി (പട്ടിക 5) മത്സരം ശക്തമാകുന്നത് കൊണ്ടാണ് ഇങ്ങനെ സംഭവിക്കുന്നത്. എൽ.ഡി.എഫിന്റെ 26 പേരും യു.ഡി.എഫിന്റെ 44 പേരും ഇതിൽ ഉൾപ്പെടുന്നു. ഇവരിൽ തന്നെ 1000-ൽ താഴെ വോട്ടോടെ വിജയിച്ച 18 പേരുണ്ട്. ഇടതുഭാവത്തിന് 8, ഐക്യജനാധിപത്യ മുന്നണി—10, 1000-3000 വോട്ടിന്റെ ഭൂരിപക്ഷത്തിൽ ഇയിച്ചവരുടെ സംഖ്യ ഇക്കൂറി 28 ആണ്. ഇതിൽ 9 പേർ എൽ.ഡി.എഫിനെയും 19 പേർ യു.ഡി.എഫിനെയും പ്രതിനിധീകരിക്കുന്നു. ഇവിടെ രസകരമായ മറ്റൊരു വസ്തുതയുണ്ട്. കഴിഞ്ഞ നാല് തിരഞ്ഞെടുപ്പുകളിൽ (1980, 82, 87, 91) സ്ഥിരമായി 11 മണ്ഡലങ്ങൾ സ്ഥാനാർത്ഥികളെ ഇയിച്ചിച്ച് പോരുന്നത് 5000-ൽ താഴെ വോട്ടിന്റെ ഭൂരിപക്ഷത്തോടെയാണ്. ഇക്കൂറി ഏറ്റവും അധികം ഭൂരിപക്ഷം നേടിയ അഞ്ചുപേരും യു.ഡി.എഫുകാരാണ്. ഇവർ എല്ലാപേരും തന്നെ മുസ്ലിം ലീഗിന്റെ എം.എൽ.എ.മാരും. 15000-20000 ഇടയ്ക്ക് ഭൂരിപക്ഷമുള്ള 6 മണ്ഡലങ്ങളിൽ 2 എണ്ണം (33.33 ശതമാനം) എൽ.ഡി.എഫും 4 എണ്ണം (66.7 ശതമാനം) യു.ഡി.എഫും പങ്കുവെച്ചു. ഇക്കൂറി ഭൂരിപക്ഷത്തിന്റെ കാര്യത്തിൽ ഇടതുഭാവത്തിന്റെ അപേക്ഷിച്ച് ഐക്യജനാധിപത്യമുന്നണിയുടെ സ്ഥാനാർത്ഥികളാണ് മുന്നിൽ നിൽക്കുന്നത്.

തിരഞ്ഞെടുപ്പ് ഫലവും വിജയികൾ പോൾ ചെയ്ത വോട്ടും (%)

ഈ തിരഞ്ഞെടുപ്പിൽ എടുത്തു പറയത്തക്ക ഒരു കാര്യം കേവലഭൂരിപക്ഷത്തോടെ വിജയിച്ച സ്ഥാനാർത്ഥികളുടെ എണ്ണം കഴിഞ്ഞ തിരഞ്ഞെടുപ്പിനെ അപേക്ഷിച്ച് കുറവാണെന്നതാണ്. 1987-ൽ ഇവരുടെ സംഖ്യ 90 ആയിരുന്നെങ്കിൽ ഈ ഇനത്തിൽപ്പെട്ട 76 പേരാണ് (54.7 ശതമാനം) ഇക്കൂറി നിയമസഭയിൽ ഉള്ളത്. ഇവരിൽ 29 പേർ ഇടതുഭാവത്തിൽപ്പെട്ടവരും 47 പേർ ഐക്യജനാധിപത്യ മുന്നണിയിൽപ്പെട്ടവരുമാണ് (പട്ടിക 6).

പാർട്ടികളിൽ കേവലഭൂരിപക്ഷത്തിന്റെ കാര്യത്തിൽ ഏറ്റവും മുന്നിൽ നിൽക്കുന്നത് സി.പി.എം. ആണ്—60 ശതമാനം (18 എണ്ണം). തൊട്ടടുത്ത് നില ഉറപ്പിച്ചിരിക്കുന്നത് കോൺഗ്രസ്സും—47 ശതമാനം (26 എണ്ണം).

പട്ടിക 5

വിജയം—ഭൂരിപക്ഷം സിന്ധാനത്തിൽ

ഭൂരിപക്ഷം	എൽ.ഡി.എഫ്	യു.ഡി.എഫ്	ആകെ
5000—താഴെ	26 (37)	44 (62.9)	70 (50.4)
5000—9999	17 (37.8)	28 (62.2)	45 (32.4)
10,000—14,999	5 (38.5)	8 (61.5)	13 (9.4)
15,000—19,999	2 (33.33)	4 (66.71)	6 (4.3)
20,000 ഉം അതിനു മുകളിലും	ഇല്ല	5 (100)	5 (3.6)
ആകെ	50	89	139

കുറിപ്പ്: സീറ്റിന്റെ ശതമാനം ബ്രാക്കറ്റിൽ നൽകിയിരിക്കുന്നു.

ഇക്കാര്യത്തിൽ ഏറ്റവും പിന്നിൽ നിൽക്കുന്നത് യു.ഡി.എഫിൽ മുസ്ലിം ലീഗും (31.6 ശതമാനം) എൽ.ഡി.എഫിൽ സി.പി.എം ഉം ആണ് (50 ശതമാനം).

ഇയാപജയങ്ങൾ നിർണ്ണയിച്ചു പട്ടിക 6

യുക്തിക്കും നിയതിക്കും ഇട നൽകാതെ ചോദ്യത്തിനും ഉത്തരത്തിനും അവസരം നൽകാതെ ഒന്നിനു പുറകെ ഒന്നായി അണയുന്ന വർത്തമാന സംഭവങ്ങളാണ് പലപ്പോഴും തിരഞ്ഞെടുപ്പിൽ ഇയാപജയം നിർണ്ണയിക്കുന്നത്. ഇക്കൂറി കേരളത്തിലെ തിരഞ്ഞെടുപ്പിൽ ഇതിന്റെ മിന്നലാട്ടം പ്രകടമാണ്.

യു.ഡി.എഫിന്റെ വിജയത്തിനു നിദാനമായ കാരണങ്ങൾ കണ്ടുപിടിക്കാൻ മസ്തിഷ്കം ഉരുക്കി ആലോചിക്കേണ്ട അവസരമുണ്ടെന്ന് തോന്നുന്നില്ല. വർഗ്ഗീയ ഡ്രവികരണം, ബി.ജെ.പി. യുടെ വോട്ടിൽ സംഭവിച്ച ചോർച്ച, ഐക്യ ജനാധിപത്യ മുന്നണിയുടെ കെട്ടുറപ്പ്, രാജീവ് ഗാന്ധിയുടെ മരണത്തെ തുടർന്നുണ്ടായ സഹതാപതരംഗം ഇങ്ങനെ ആ പട്ടിക നീളുന്നു. ഇതിൽ ഏതെങ്കിൽ ഒരു പ്രത്യേക പട്ടിക മാത്രമല്ല ഇനവിധിയെ ഇത്തരത്തിൽ ആക്കിയത്. എല്ലാത്തിന്റെയും കൂട്ടായ്മയിൽ നിന്ന് മുളപൊട്ടിയതാണ് ഈ വിജയം.

കേരള രാഷ്ട്രീയത്തിനു എന്നും വർഗീയ തയുടെതായ ഒരു അർത്ഥമെടുണ്ട്. രാഷ്ട്രീയ അക്ഷപടത്തിൽ എന്നും കരുതിക്കേണ്ടി നടത്തിപ്പോരുന്നത് ഇവിടെ ഇതി/മത വിഭാഗങ്ങളാണ്. രാഷ്ട്രീയ കക്ഷികളുടെ

ഭാഗ്യ നിർഭാഗ്യങ്ങൾ എപ്പോഴും ഇക്കൂട്ടരുടെ ചാഞ്ചാട്ടത്തെ ആശ്രയിച്ച് നിലകൊണ്ടു പോന്നു. മറ്റൊരു വിധത്തിൽ പറഞ്ഞാൽ സങ്കുചിതവും വൈയക്തികവുമായ പക്ഷപാതങ്ങൾക്കനുസൃതമായി ഇതിമത ചേരുവകൾ മാറുകയും മറിയുകയും ചെയ്യുന്നതനുസരിച്ച് രാഷ്ട്രീയപാർട്ടികളുടെ ആരോഹണവും അവരോഹണവും സംഭവിക്കുന്നു. ചേരുവകളിലെ ഈ മാറ്റം ഇത്തവണ ഐക്യജനാധിപത്യ മുന്നണിക്ക് അനുകൂലമായിത്തീർന്നു എന്ന വസ്തുത നിരോധിച്ചിട്ട് കാര്യമില്ല.

മണ്ഡൽ അനുകൂല-വിരുദ്ധ ശക്തികളുടെ ഡ്രവികരണം സംഭവിച്ച ഈ തിരഞ്ഞെടുപ്പിൽ പ്രതീക്ഷിച്ച അളവിൽ മണ്ഡൽ അനുകൂല വോട്ട് ഇടതുഭാവത്തിന് ലഭിച്ചില്ല എന്നതാണ് വാസ്തവം. എന്നാൽ മണ്ഡൽ വിരുദ്ധവോട്ടും അനുകൂലവോട്ടിന്റെ നല്ലൊരു ശതമാനവും ഐക്യജനാധിപത്യമുന്നണിക്ക് അനുകൂലമായി ഊറിക്കൂടുകയും ചെയ്തു. നായർ, ക്രിസ്ത്യൻ സമുദായങ്ങളുടെ ആർജ്ജവമുള്ള ഔദാര്യം ഇക്കൂറി ലഭിച്ചത് പ്രസ്തുത മുന്നണിക്കാണ്. മദ്യവിരുദ്ധിതാകുറിയെ വോട്ടിന് സഭാവാ ഇതിന്റെ വാചാലമായ ഉദാഹരണമാണ്. ഇതിനു ബലമായി തീരേണ്ട മണ്ഡൽ അനുകൂല വിഭാഗങ്ങളിൽ, ഊഴവ മുസ്ലിം ഇതര പിന്നോക്ക സമുദായങ്ങൾ മാത്രമാണ് ഗണ്യമായ തോതിൽ എൽ.ഡി.എഫിനെ തുണച്ചത്. തീരദേശജില്ലകളിൽ അതിനു പിടിച്ചു നിൽക്കാനായത് ഇത് നിമിത്തമാണ്. മുൻ തിരഞ്ഞെടുപ്പിനെ അപേക്ഷിച്ച് മുസ്ലിം വോട്ടർമാരിൽ ഒരു വിഭാഗത്തിന്റെ വിശ്വാസം

ആർജ്ജിക്കാൻ മുന്നണിക്ക് കഴിഞ്ഞെങ്കിലും ബഹുഭൂരിപക്ഷവും ഐക്യജനാധിപത്യ മുന്നണിയോട് കൂറ് പുലർത്തുകയാണുണ്ടായത്. മണ്ഡൽ കമ്മീഷൻ ശുപാർശകൾ നടപ്പിലാക്കുന്ന കാര്യത്തിൽ ഇരുമുന്നണികളും തമ്മിൽ പ്രകടമായ അന്തരം ഇല്ലാത്തതും, ലീഗ് ഐക്യജനാധിപത്യ മുന്നണിയ്ക്കെതിരെ തിരിച്ച് പോയതും ഇത്തരം ഒരു നിലപാടെടുക്കാൻ ഇക്കൂട്ടരെ പ്രേരിപ്പിച്ചിരിക്കണം. മാത്രവുമല്ല ദേശീയ തലത്തിൽ ബി.ജെ.പിക്ക് ബലമായി അവർ ദർശിച്ചത് കോൺഗ്രസിനെ ആണെന്ന് കരുതേണ്ടിയിരിക്കുന്നു.

ഐക്യജനാധിപത്യ മുന്നണിയുടെ ത്രാണനത്തിനുകിയ മറ്റൊരു പട്ടകമാണ് ബി.ജെ.പി. പിന്നാമ്പുറത്തു നടത്തിയ 'രഹസ്യ നീക്കം'. പാർട്ടിക്ക് ലഭിച്ച വോട്ടിലെ ഗണ്യമായ ഇടിവ് രണ്ട് കാര്യങ്ങളിലേക്കാണ് വിരൽ ചൂണ്ടുന്നത്: ഒന്നുകിൽ ഗ്രഹണിബാധിച്ച ശിശുവിനെപ്പോലെ അത് അനുദിനം ശോഷിച്ച് വരുന്നു. അല്ലെങ്കിൽ അതിന്റെ വോട്ടിന്റെ ഒരു ഭാഗം സാഹചര്യം അനുസരിച്ച് യു.ഡി.എഫിന് അനുകൂലമായി പോൾ ചെയ്തു. തിരഞ്ഞെടുപ്പ് ഫലത്തിന്റെ സൂക്ഷ്മ വിശകലനം കൊണ്ടെത്തിക്കുന്നത് രണ്ടാമത്തെ നിഗമനത്തിലേക്കാണ്. യു.ഡി.എഫിന്റെ വിജയത്തിന്റെ മുഖ്യരഹസ്യം ബി.ജെ.പി.യുടെ ഈ നിലപാടാണെന്നോ, കേരളത്തിലുടനീളം ഇത് സംഭവിച്ചെന്നോ ഇവിടെ വിവക്ഷിക്കുന്നില്ല. എന്നാൽ പല സ്ഥലങ്ങളിലും ഇത് അരങ്ങേറി എന്നത് പകൽപോലെ സത്യമാണ്. തിരുവനന്തപുരം ജില്ല തന്നെയാണ് ഇതിനു ഏറ്റവും ഉത്തമ ഉദാഹരണം. ജില്ലയിൽ ഇക്കൂറി സാധുവായ വോട്ട് 1,25,141 കണ്ട് വർദ്ധിച്ചെങ്കിലും ബി.ജെ.പി. യുടെ വോട്ടിൽ 66,485 (87 ലെ തിരഞ്ഞെടുപ്പിനെ അപേക്ഷിച്ച്) വോട്ടിന്റെ കുറവ് കാണുന്നു. (പട്ടിക -6) സ്വതന്ത്രമാരുടെ വോട്ടിലും ഇക്കൂറി 12,540 വോട്ടിന്റെ കുറവ് ദർശിക്കാനാവും. ഇതിന്റെ എല്ലാം ഗുണഭോക്താക്കളായി രംഗത്തുള്ളത് എൽ.ഡി.എഫും യു.ഡി.എഫും ആണ്. എൽ.ഡി.എഫിനു വെറും 20,215 വോട്ട് അധികം ലഭിച്ചപ്പോൾ യു.ഡി.എഫിനു ലഭിച്ചത് 1,83,951 വോട്ടാണ്. ഇതിനർത്ഥം അധികം പേർ പോൾ ചെയ്ത വോട്ടിന്റെ നല്ലൊരു ഭാഗവും ബി.ജെ.പി. യുടെ വോട്ടും ചിതറിപ്പോയെന്നായിരിക്കുന്നത് ഐക്യജനാധിപത്യമുന്നണിയുടെ പെട്ടിയിലാണെന്നാണ്. മാത്രവുമല്ല ഇക്കൂറി ബി.ജെ.പിക്ക് ലോകസഭയിൽ ലഭിച്ച വോട്ടിനെക്കാൾ കുറവാണ് അസംബ്ലി തിരഞ്ഞെടുപ്പിൽ ലഭിച്ചിരിക്കുന്നത്. അങ്ങനെ വരുമ്പോൾ ലോകസഭയിൽ പാർട്ടിക്ക് വോട്ടു ചെയ്ത വോട്ടർമാർ കേരളത്തിൽ മറ്റേതോ മുന്നണിക്ക്/കക്ഷിക്ക് വോട്ടു നൽകിയിരിക്കുന്നു എന്ന നിഗമനത്തിൽ എത്തേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ്കാരോട് ഹൃദയത്തിൽ പകയുടെ ഗന്ധപുകയുമായി നടക്കുന്ന ബി.ജെ.പി ഇടതുഭാവത്തിന് വോട്ടു ചെയ്യുമെന്ന് വിശ്വസിക്കാനാവില്ലല്ലോ. അങ്ങനെ വരുമ്പോൾ ഇവിടെയും സംശയം

രാഷ്ട്രീയപാർട്ടികളുടെ കാര്യത്തിൽ പോളിംഗ്

പട്ടിക 4

പോളിംഗ് ശതമാനവും വിജയവും

പോളിംഗ് ശതമാനം	എൽ.ഡി.എഫ്	യു.ഡി.എഫ്	ആകെ
65-ൽ താഴെ	ഇല്ല	6 (100)	6 (4.3)
65-69	5 (23.7)	17 (77.3)	22 (15.8)
70-74	19 (34.5)	36 (65.5)	55 (39.6)
75-79	14 (34.1)	27 (65.9)	41 (29.5)
80-ഉം അതിനു മുകളിലും	12 (80)	3 (20)	15 (10.8)
ആകെ	50	89	138

കുറിപ്പ്: സീറ്റിന്റെ ശതമാനം ബ്രാക്കറ്റിൽ നൽകിയിരിക്കുന്നു.

പാർട്ടികളിൽ കേവല ഭൂരിപക്ഷത്തിന്റെ കാര്യത്തിൽ—

പട്ടിക 6

വിജയം—ലഭിച്ച വോട്ടിന്റെ ശതമാനം അടിസ്ഥാനത്തിൽ

ലഭിച്ച വോട്ടിന്റെ ശതമാനം	എൽ.ഡി.എഫ്	യു.ഡി.എഫ്	ആകെ
45-ൽ താഴെ	1 (50)	1 (50)	2 (1.4)
45—49	20 (32.8)	41 (67.2)	61 (43.9)
50—54	27 (42.2)	37 (57.8)	64 (46)
55-ഉം അതിന് മുകളിലും	2 (16.7)	10 (83.3)	12 (8.6)
ആകെ	50	89	139

കുറിപ്പ്: സീറ്റിന്റെ ശതമാനം ബ്രാക്കറ്റിൽ നൽകിയിരിക്കുന്നു.

പട്ടിക 7
തിരുവനന്തപുരം ജില്ലയും ബി.ജെ.പി. വോട്ടും

പോൾ ചെയ്ത സാധുവാം	മുനണി/കക്ഷികൾക്ക് ലഭിച്ച വോട്ടിലെ വോട്ടിലെ വർദ്ധനവ്	ബി.ജെ.പി.	എൽ.ഡി.എഫ്	യു.ഡി.എഫ്	സ്വതന്ത്രർ
+ 125,141	— 66,485	+ 20,215	+ 183951	— 12540	

നീളുന്നത് ഐക്യജനാധിപത്യ മുന്നണിയിലേക്കാണ്. മാത്രമല്ല ഇക്കുറി സി.പി.എം. മത്സരിച്ച തോറ്റ മണ്ഡലങ്ങളിൽ കുറഞ്ഞത് 8 എണ്ണത്തിലേക്കിലും ബി.ജെ.പി.ക്ക് ലഭിച്ച വോട്ട് 87 നെ അപേക്ഷിച്ച് പകുതി മാത്രമാണെന്ന വസ്തുത കൂടി കണക്കിലെടുക്കുമ്പോൾ വ്യത്യാസം പൂർത്തിയാക്കുന്നു.

തിരഞ്ഞെടുപ്പ് ഫലത്തെ സാധിപ്പിച്ച മറ്റൊരു ഫലകമാണ് ഐക്യജനാധിപത്യ മുന്നണിയിലെ എൽ.ഡി.എഫ്. കോളിഷൻ. 87ലെ തിരഞ്ഞെടുപ്പിൽ മദ്യം തിരുവിതാംകൂറിൽ കുറഞ്ഞത് 6 സീറ്റുകളിലും മുന്നണിക്ക് നഷ്ടമായത് പരസ്പരം കാലുവാലും അനേകവും മൂലമാണ്. രണ്ട് തിരഞ്ഞെടുപ്പുകളിലായി (1978-81) സ്വതന്ത്ര സിംഗിൾമെമ്പർ കോളിഷൻ ഈ മേഖലയിൽ നിന്ന് ലഭിച്ച വോട്ട് താരതമ്യപ്പെടുത്തിനോക്കിയാൽ ഇത് വ്യക്തമാകും. 1987-ൽ ഇടുക്കി, കോട്ടയം, പത്തനംതിട്ട, ജില്ലകളിൽ സ്വതന്ത്രർ പോൾ ചെയ്ത വോട്ട് യഥാക്രമം 10.87, 10.34, 7.88 ശതമാനമായിരുന്നു. സംസ്ഥാന ശരാശരി വെറും 4 ശതമാനമായിരുന്നു എന്ന് ഓർക്കുക. അങ്ങനെ വരുമ്പോൾ സ്വതന്ത്രന്മാരുടെ പ്രചാരണവേഷത്തിൽ റിബലുകൾ രംഗപ്രവേശനം ചെയ്തതുമൂലമാണ് വോട്ടിൽ ഇത്രയേറെ വർദ്ധനവ് ഉണ്ടായത് എന്ന് കരുതുന്നതിൽ തെറ്റില്ല. ഇക്കുറി സ്വതന്ത്രർക്ക് ഇവിടെ ലഭിച്ച വോട്ട് വെറും 1.02, 2.2, 2.02 ശതമാനം മാത്രമാണ്. റിബലുകൾ ഇല്ലാത്തതാണ് ഇതിന് ഉപോൽപ്പന്നമായി ചൂണ്ടിക്കാണിക്കാവുന്നതാണ്. ജോസഫ് ഗ്രൂപ്പ് മുന്നണി വിട്ടത് മാണി ഗ്രൂപ്പിനും എസ്.ആർ.പി. പിണങ്ങിപ്പിരിഞ്ഞത് എൻ.ഡി.പി.യ്ക്കും അനുഗ്രഹമായി. ഇതോടെ ഇക്കൂട്ടർക്ക് മുന്നണിക്കെത്ത് പ്രതിയോഗികൾ ഇല്ലാതെ ആയി. കോൺഗ്രസ്സിനെയും ഇക്കുറി ഗ്രൂപ്പ് വഴക്കുകൾ താരതമ്യേന കുറവായിരുന്നു എന്ന വസ്തുതയും ഇവിടെ ശ്രദ്ധേയമാണ്.

തിരഞ്ഞെടുപ്പിന്റെ ഗതിവിഗതികളെ മാറ്റിമറിച്ച ഒന്നാണ് രാജീവ്ഗാന്ധിയുടെ അകാലമൃത്യു. അതിന്റെ നേരവും നോമ്പരവും കേരളീയ മനസ്സിൽ ഉണർത്തിയ അനുതാപം ഐക്യജനാധിപത്യ മുന്നണിയുടെ വിജയത്തിനു ഏറെ സഹായകമായി.

തീർന്നത കുറവായിരുന്നെങ്കിലും സഹതാപത്തിന്റെ പ്രാധാന്യം കുറച്ചു കാണുന്നത് മൗഢ്യമായിരിക്കും. ശരാശരി ഒരു ബുത്തിൽ 20 വോട്ട് ഐക്യജനാധിപത്യ മുന്നണിക്ക് ഇതുവരെ ലഭിച്ചെന്ന് കണക്കാക്കിയാൽ

തന്നെ സംസ്ഥാന തലത്തിൽ ഇത് ഏകദേശം 278000 വോട്ടോളം വരും (ഒരു മണ്ഡലത്തിൽ ശരാശരി 100 ബുത്ത് ഉണ്ടെന്ന അടിസ്ഥാനത്തിൽ) ഈ തിരഞ്ഞെടുപ്പിൽ ഇരുമുന്നണികളും തമ്മിലുള്ള വോട്ടിന്റെ വ്യത്യാസം 305,971 മാത്രമാണെന്ന് കാണുമ്പോൾ സഹതാപത്തിന്റെ വ്യാപ്തി ശരിക്കും ബോധ്യമാവും.

നായനാർ സർക്കാർ കൊണ്ടുവന്ന പരിഷ്കാരങ്ങളും ചെയ്ത കാര്യങ്ങളും വേണ്ടുവീശത്തിൽ പ്രചരിപ്പിക്കുവാൻ മുന്നണിയുടെ രാഷ്ട്രീയ നേതൃത്വത്തിന് കഴിയാതിരുന്നതും തിരഞ്ഞെടുപ്പ് ഫലത്തെ ബാധിച്ചു എന്ന് പറഞ്ഞാൽ അതിൽ ഒട്ടും അത്യുക്തി ഇല്ല. ഉത്തരപക്ഷത്തിന്റെ പോരാളികൾ എടുത്തുകാണിച്ചതിനോടൊപ്പം തന്നെ സർക്കാരിന്റെ നേട്ടങ്ങൾ ജനങ്ങളെ ബോധ്യപ്പെടുത്തുവാനുള്ള ധീരമായ കാണിക്കേണ്ടതായിരുന്നു. ഇതിൽ വന്ന പിഴവും മുന്നണിക്ക് പ്രതികൂല ഫലം ഉളവാക്കി.

സർക്കാർ ജീവനക്കാരുടെ മനോഭാവം ഐക്യജനാധിപത്യ മുന്നണിയുടെ വിജയത്തിനു നിദാനമായി എന്ന് കരുതേണ്ടി

യിരിക്കുന്നു. പ്രത്യേകിച്ച് കൊല്ലം, തിരുവനന്തപുരം ജില്ലകളിൽ. കേന്ദ്ര പാർലി എന്ന അവരുടെ ചിരകാല മുദ്രാവാക്യം ഐക്യജനാധിപത്യ മുന്നണിയുടെ പ്രകടനപ്രതികരണമായി സ്ഥാനം പിടിച്ചത് ഒരു വിഭാഗം ജീവനക്കാരിൽ മുന്നണിക്ക് അനുകൂലമായ മനോഭാവം സൃഷ്ടിച്ചു. പട്ടണപ്പുഴ സമ്പ്രദായം നടപ്പിലാക്കിയ രീതികൾ കഠിനമായ അമർഷമുളളൊരു വിഭാഗം ജീവനക്കാരും ഇവരുടെ കൂട്ടത്തിൽ ഉണ്ടെന്ന വസ്തുതയും അവഗണിക്കാവുന്നതല്ല.

മുകളിൽപ്പറഞ്ഞ ഫലകങ്ങൾ ഒറ്റയ്ക്കും തൊറ്റയ്ക്കും ഇഴചേർന്ന് മനഞ്ഞെടുത്തതാണ് ഐക്യജനാധിപത്യ മുന്നണിയുടെ വിജയം. ഇപ്പോഴൊക്കെ ഇവയെ നേരിടാൻ ഒരു അപ്രവേശന മന്ത്രം ഇല്ലാതെ പോയി. അഥവാ ഉണ്ടായിരുന്നെങ്കിൽ വേണ്ടുന്ന വിധത്തിൽ ഉപയോഗിക്കാനുള്ള പടുതം ഇല്ലാതെ പോയി.

അവസാനമായി ഒരു കാര്യം കൂടി പറഞ്ഞുകൊള്ളട്ടെ. അസംബ്ളി തിരഞ്ഞെടുപ്പ് നടത്തുവാനുള്ള തീരുമാനം ധൃതിപിടിച്ചതും അനുചിതവും ആയിപ്പോയി. ഇതുമൂലം നഷ്ടപ്പെട്ടതാകട്ടെ ഒരു വർഷവും. സർക്കാരിന്റെ ആയുസ്സിലെ അഞ്ചിൽ ഒന്ന്. തുടങ്ങിവച്ച പലതിന്റെയും ക്രിയാ ബാക്കി ചെയ്തു തീർത്തുകൊണ്ട് ആത്മവിശ്വാസത്തോടെ ജനങ്ങളെ നേരിടാനുള്ള സുവർണ്ണ വസരമാണ് ഇതോടെ നഷ്ടമായത്. കലാശക്കാട്ടിനു മുമ്പെയുള്ള ഈ പുറപ്പാട് അഗ്നിപ്പന്തലിൽ വെണ്ണപ്പാവ ആടിയതു പോലെ ആയി.

തിരുവിതാംകൂർ രാജവംശത്തിന്റെ അത്യുദാരമായ പരിത്രത്തിലേക്ക് കൈപിടിച്ചു കൊണ്ടുപോകുന്ന ഒരു ജീവചരിത്ര കഥ

ശ്രീ. ടി.എൻ. ഗോപിനാഥൻ നായർ എഴുതുന്ന

അവസാനത്തെ
നാടുവാഴിയുടെ
അമ്മ

കലാകൗമുദിയുടെ
അടുത്തലക്കം മുതൽ

പത്താം ലോകസഭാതിരഞ്ഞെടുപ്പിലെ യഥാർത്ഥ വിജയി ആര്? ഏറ്റവും കൂടുതൽ സീറ്റുനേടി ഗവൺമെന്റുണ്ടാക്കുന്ന കോൺഗ്രസ്സോ, ഫാഗ് പാർലമെന്റിൽ നിർണ്ണായകസാധിനമായിരുന്ന ഇടതു പക്ഷകക്ഷികളോ അല്ല, നേരെമറിച്ച് കേന്ദ്ര ഭരണത്തിൽ യാതൊരു സാധിനവുമില്ലാതെ പ്രതിപക്ഷത്തിരിക്കാൻ പോകുന്ന ബി.ജെ.പി.യാണ് യഥാർത്ഥ ജേതാക്കൾ.

കഴിഞ്ഞ തവണത്തേക്കാൾ കൂടുതൽ സീറ്റുനേടിയതോ ചില തെക്കൻ സംസ്ഥാനങ്ങളിൽ വോട്ടു നേടിയതോ ഒന്നുമല്ല ബി.ജെ.പിയുടെ യഥാർത്ഥ വിജയം. പിന്നെന്താവാം?

ഒന്നാമതായി, രാമതരംഗം ഉത്തർപ്രദേശിന്റെ നാലിരട്ടിക്കൂട്ടലോത്തുങ്ങി എന്നതാണ്. രാമജന്മജയന്തിയിൽ ശിലാപുളള നടന്ന പോൾ നിർണ്ണായകപ്രതിനിധ്യം വഹിച്ച തൊട്ടയൽപക്കത്തെ ബിഹാറുകാർ പോലും പാർട്ടിയുടെ ഏറ്റവും വലിയ പ്രതീക്ഷയായ

രാമതരംഗത്തിൽപ്പെട്ടില്ല. ഉത്തർപ്രദേശിൽ ഏതായാലും അധികാരം പിടിച്ചെടുക്കാൻ പാർട്ടിക്ക് കഴിഞ്ഞു. അതുപക്ഷേ മറ്റൊരു പുലിവാലായിരിക്കുന്നു. ഭരണം ലഭിക്കാൻ അയോദ്യച്ചാച്ചിട്ടു കശക്കിയെങ്കിലും, ഭരണം ലഭിച്ചുകഴിഞ്ഞ സ്മിതിക്ക് ഇനി രാമക്ഷേത്രം പണിയാൻ തുനിയുക ഏറെ വിഷമകരമായ സംഗതിയാവും. ഭരണത്തിലിരിക്കുന്ന കക്ഷി രക്തച്ചൊരിച്ചിലോ കലാപമോ ഉണ്ടാക്കുന്നത് അധികാരതാൽപര്യങ്ങൾക്ക് ആത്മഹത്യാപരമാവും. അതിനേ തായാലും ഒരു കക്ഷിയും തുനിയില്ലല്ലോ. എന്നാൽ രാമക്ഷേത്ര നിർമ്മാണത്തിൽ നിന്ന് ബി.ജെ.പി. പിൻതിരിഞ്ഞാൽ സംസ്ഥാനത്തെ വിശ്വഹിന്ദുപരിഷത്തും ബജ്ജ്റംഗ്ജും കലാപക്കൊടി ഉയർത്തും. ചുരുക്കത്തിൽ ബിജെ.പി. പിടിച്ചു പുലിവാലായിരിക്കുന്നു യു.പിയിലെവിജയം.

ബി.ജെ.പി. ഭരിച്ച സംസ്ഥാനങ്ങളിൽ ആ പാർട്ടിക്കേറെ കനത്ത തിരിച്ചടികളാണ് പാർട്ടിയുടെ ഭാവി സന്ദർഭമുണ്ടാക്കുന്ന

മറ്റൊരു പ്രധാന ഫലകം. ഈ തിരഞ്ഞെടുപ്പിൽ ഏറ്റവുമധികം പണം ചെലവാക്കി പ്രചരണം നടത്തിയത് ബി.ജെ.പി.യായാണല്ലോ. ഈ പ്രചരണകോലാഹലത്തിലും, ബി.ജെ.പി. ഏറെ കൊട്ടിഘോഷിക്കുന്ന സ്വന്തം സംസ്ഥാനഭരണമഹിമയും ജനങ്ങൾ പാടെ തള്ളിക്കളഞ്ഞുവെന്ന വസ്തുത വിരൽചൂണ്ടുന്നത് മറ്റൊരു യഥാർത്ഥ്യത്തിലേക്കാണ്. അതായത്, അഴിമതി കാട്ടുന്ന ഒരു ഗവൺമെന്റിനേയും-അവർ ഏത് ദൈവത്തിന്റെ പേരിൽ ഭരിക്കുന്നവരായാലും ശരി-ജനങ്ങൾ വച്ചുപൊറുപ്പിക്കില്ല. ബി.ജെ.പി. ഭരിക്കുന്ന മദ്യപ്രദേശ്, ഹിമാചൽപ്രദേശ് സംസ്ഥാനങ്ങളിലായിരുന്നു ഈയടുത്തകാലത്ത് ഏറ്റവും കൂടുതൽ അഴിമതിയാരോപണങ്ങളുണ്ടായതെന്ന് കരുതാം.

മറ്റൊന്ന്, നഗരങ്ങളിൽ പാർട്ടിക്കുണ്ടായ തിരിച്ചടിയാണ്. പാർട്ടിയുടെ ചില തീവ്രവാദപരമായ നിലപാടുകൾ പൊതുവെ മദ്യപാ

തിരഞ്ഞെടുപ്പിലെ യഥാർത്ഥ വിജയി

ബി.ജെ.പി നേതൃയോഗം- അദാനി, വാജ്പേയി, ജോഷി, ഗാളിയർ രാജ്ഞി പിന്നിൽ ഇടത്തുനിന്നും രണ്ടാമത് കലാഭാർ സിംഗ്-യു.പി മുഖ്യമന്ത്രി

ചുവപ്പിന്റെ കിളി

മാനവരാശിയുടെ കൂട്ടവിനാശം. ക്ഷാമ വന്യതയിൽ ദാരുണമായ മരണത്തിന് കരുണയോടെ നോക്കി നിൽക്കുന്നതിന് മുമ്പ് മനുഷ്യത്വത്തിന്റെ അടിമകളായി നിലനിൽക്കാനുള്ള ശ്രമം. ചുവപ്പിന്റെ കിളി എന്ന പേരിൽ അറിയപ്പെടുന്ന ഈ കൃതിയിൽ കൃഷ്ണൻ പ്രധാനമായും വിവിധ ശാസ്ത്രങ്ങളിലും സാഹിത്യത്തിലും കലാരംഗങ്ങളിലും കലാപരമായ അഭിപ്രായങ്ങൾ പ്രകടിപ്പിക്കുന്നു. അദ്ദേഹം അതിജീവിച്ച അഭയാർത്ഥി ക്യാമ്പുകളിൽ തിരിച്ചറിയപ്പെടുന്നവരുടെയും പ്രത്യേകമായി കമ്മ്യൂണിസറ്റുകളുടെയും നിഷ്കർഷയിൽപ്പെട്ടിട്ടുള്ള "പുനരധിവാസ"ത്തിന് നീർബന്ധിപ്പെട്ടിട്ടുള്ള, എല്ലാ കൂട്ടുകളായ ആ മനുഷ്യരും ഉള്ളതാണ്. മറ്റൊരു കാര്യം നിരസനയും.

അടിമകളുടെ അനന്യമായ പ്രയാണങ്ങളും കറുത്ത മനുഷ്യജീവികൾ വ്യാപാര്യരായും തിങ്ങിനിറഞ്ഞ സമൂഹത്തിൽ ദുരിതത്തിലും ഇരുട്ടുകളിലും നിരന്തരമായും താല്ക്കാലികമായും ഇരയായിത്തീർന്നിട്ടുള്ളവരുടെയും ഈ വക ദുരിതങ്ങൾ ഓർമ്മിപ്പിക്കുന്നതെങ്കിൽ; പുതിയൊരു നൂറ്റാണ്ടിന്റെ പ്രതീകാത്മക വെല്ലുവിളി ഏറ്റെടുക്കാൻ നാം മുന്നേറിക്കൊള്ളാം.

ബി.എ.പി.യുടെ ഈ വർഷങ്ങളിലോരോ നിലയും ഇത്തരം കാഴ്ചകൾ ആവർത്തിച്ചുവർത്തിച്ചു കാണേണ്ടിവരുന്നതെങ്കിൽ; അതിന് നമ്മൾ വിരൽ ചൂണ്ടേണ്ടത് തന്നെക്കുറിച്ചും തന്നെപ്പോലുള്ളവരെക്കുറിച്ചുമുള്ള അറിവ് നോക്കി വിസ്മയിക്കുന്ന ആഫ്രിക്കൻ നേതാക്കളുടെ നേർക്കുതന്നെയാണ്. ആഫ്രിക്കൻ വർഷം പിന്നെയും വഞ്ചിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന കാര്യം—ഇത്തവണ ഉള്ളിൽനിന്നുതന്നെ—നാം തിരിച്ചറിയേണ്ടതുണ്ട്.

ആഫ്രിക്കക്കാർക്ക് പുനർ നവീകരണത്തിന്റെ വെല്ലുവിളിയെ നേരിടണമെങ്കിൽ "ഇടതു" പക്ഷത്താണെന്നു കൊണ്ടുമാത്രം നേതാക്കളുടെ കൊടുംകുരുന്നുകളെയും വഞ്ചനകളെയും ക്ഷമിച്ചുകൊടുക്കുകയോ കണ്ടിപ്പെന്നു വയ്ക്കുകയോ അതല്ലെങ്കിൽ ന്യായീകരിക്കുകയോ ചെയ്യുന്ന പഴയ ആ ഏർപ്പാട് നമ്മൾ കൈവിടേണ്ട സമയമായിരിക്കുന്നു. കൂട്ടക്കൊലപാതകിയും നരഭോജിയുമായ ഫിറ്റ്സ് മാർഷൽ ഇദ്ദീ അമീൻ ദാദാ പോലും അവകാശപ്പെട്ടത് തന്നെ നാഡിക്കലും സോഷ്യലിസ്റ്റും ആണെന്നല്ലേ?

ഇദ്ദീ അമീൻ പ്രതിഭാസത്തെ ലഘൂകരിച്ചു കാണാൻ അന്ധനായെത്തിയ ചുവപ്പിന്റെ കിളി

തന്നെയോ നാഗരിക വോട്ടർമാർക്ക് ഉൾക്കൊള്ളാനാവില്ലെന്നതിന്റെ തെളിവാണ് ഡൽഹിയിൽ ഒരു രാഷ്ട്രീയ ശിശു മാത്രമായ രാജേഷ് വനിയൽ നിന്ന് വെറും 1500 വോട്ടിന് അധികമായപ്പോൾ ഹെവി വെയ്റ്റ് നേതാവ് കഷ്ടിച്ച് രക്ഷപ്പെട്ട ഇലക്ഷൻ കഥ.

ഇതിനെല്ലാം പുറമെയാണ് പാർട്ടിക്കു സംഭവിച്ച കനത്ത സാമ്പത്തിക നഷ്ടം. ആത്യന്തികലക്ഷ്യം, രാജീവിന്റെ മരണമുഖം വോട്ടെടുപ്പിനിടയിൽ മൂലാധാരകളായും നയങ്ങളും, മാറ്റം വരുത്തിയ ബി.ജെ.പിയുടെ പല കണക്കുകളും തെറ്റിച്ചിട്ടുണ്ട്.

വിദേശത്തുനിന്നും കിട്ടിയതായി പറയപ്പെടുന്ന 200 കോടി ഡോളർസഹായവും ടാററ, ആദിത്യബിർ, സിംഗ്വാനിയ, വിജയമുഖ്യയുടെയും ഇന്ത്യൻ വ്യവസായലോബികൾ ബി.ജെ.പിക്കു മാത്രമായി അക്ഷേപണ നൽകിയ സംഭവങ്ങളും ശിലാസ്തംഭങ്ങളും സംഭവിച്ച രാജകീയ ഫണ്ടും ഇന്ത്യയെ വിലയ്ക്കെടുക്കാൻ മതിയാകുമെങ്കിലും, ഇലക്ഷൻ ഇത്ര നീണ്ടുപോയത് പാർട്ടിയിലെ അതിവേഗ ക്ഷയിക്കാതിരുന്നതിനും, ആദ്യ ഫലപ്രദതയിൽ ക്രമവിട്ട് ധൂർത്തടിച്ച പാർട്ടിക്ക് മുന്നോട്ട് എടുത്തതായപ്പോൾ സാമ്പത്തിക തെരുക്കും അനുഭവപ്പെട്ടിരുന്നപ്പോൾ, മറ്റു കക്ഷികളെ അപേക്ഷിച്ച് ബി.ജെ.പിയുടെ സിംഗിൾ തുലോം സുഖപ്രദമായിരുന്നെങ്കിലും, യു.പി.യിലും ഗുജറാത്തിലുമൊഴികെ മറ്റൊരങ്ങും ഈ പണക്കൊഴുപ്പിനുപലം കണ്ടെത്താനാവാത്തത് ഇലക്ഷൻ ബിസിനസിൽ സതരാടിസ്ഥാനത്തിൽ നഷ്ടം തന്നെയാണ്. അതൊരു വശം. മറുവശത്താകട്ടെ പാർട്ടിക്ക് അനുകൂലമായ മറ്റു ചില ആശ്വാസഫലകങ്ങളുണ്ടായിട്ടുണ്ട്. ഗുജറാത്തിലെ വൻവിജയവും കർണ്ണാടകം, ആന്ധ്രം, ആസാം എന്നിവിടങ്ങളിലെക്കുള്ള ഫലപ്രദമായ കാൽവയ്പും ബി.ജെ.പിയുടെ ദേശീയ ടിസ്ഥാനം വിപുലമാവുകയാണെന്നതിന്റെ ദൃഷ്ടാന്തമാണ്. ഇന്ത്യയുടെ ഹൃദയഭൂമിയായ ഉത്തർപ്രദേശിൽ ഒറയ്ക്ക് ഭരിക്കാനുള്ള മുൻപക്ഷം ഒറയ്ക്കിന് നേടിയത് ഏതൊരു പാർട്ടിയെ സംബന്ധിച്ചിട്ടുള്ളതാണോ അതിനോടൊന്നും അതല്ല. എങ്കിലും യു.പി.യിൽ അധികാരം നിലനിർത്തുക ഏത് പാർട്ടിക്കും എന്നും വലിയ തലവേദനയോടുകൂടിയാണ്. ഈ പശ്ചാത്തലത്തിലാണ് പത്താം ലോക്സഭയിൽ ബി.ജെ.പി. പ്രതിപക്ഷത്തോടു പ്രത്യേക കക്ഷിയായി ഒറപ്പെട്ടിരിക്കാൻ പോകുന്നത്. പ്രത്യേകമായി പ്രത്യേക സമീപനപരമായ മെല്ലാം ബി.ജെ.പി ഒറയാൻകക്ഷി തന്നെയാണിരിക്കും.

ഈ ഒറപ്പെടൽ പക്ഷേ പാർട്ടിക്കുള്ളിൽ നിന്നു മാത്രമല്ല, പല ജനവിഭാഗങ്ങളിൽ നിന്നു കൂടിയുണ്ടെന്നുവരുമ്പോഴാണ് ബി.ജെ.പിയുടെ ഭാവി വീണ്ടും അപകടസ്ഥിതിയിലേക്ക് നീങ്ങുക. രാജ്യത്തെ മുസ്ലീം ജനവിഭാഗത്തിൽ നിന്നുകൊണ്ട് പാർട്ടിയുടെ ദേശീയസഭാഭരണ ഹനിക്കുന്നുണ്ട്. മദ്യ പ്രദേശിലെ തോൽവിയുടെ ഒരു മുഖ്യകാരണ

മാണ്. സുന്ദർലാൽ പട്ടവയുടെ ഭരണശക്തിയെ അടിച്ചമർത്തുകയല്ല, ഭോജലിൽ പാർട്ടി സ്വീകരിച്ച മുസ്ലീംവിരുദ്ധ നിലപാടാണ് ഇവിടെയെത്തിയ സിറകൾ പലതും നഷ്ടപ്പെടുത്തിയത്. ഈ അവസരം മുതലേ തുടർച്ചയായ നിർമ്മിച്ച പ്രവർത്തിച്ചതാണ് ഇവിടെ കോൺഗ്രസ്സിന് തിരിച്ചുവരവു നടത്താനായത്.

രാജസ്ഥാനിലും ബി.ജെ.പിക്ക് വൻതകർച്ചയുണ്ടായി. ജനതാജനമായി അകന്നതാവാനാണ്. ഇതേ കാരണത്താൽ ബിഹാറിൽ പാർട്ടിക്ക് വഴിപോക്കോടെ വേണ്ടിവന്നു. അതുപക്ഷേ ലഘുപ്രവാസിന്റെ ഒറയ്ക്കുള്ള മിടുക്കുകൊണ്ടായിരുന്നില്ല താനും.

പിന്നോക്ക വിഭാഗങ്ങളിൽ പാർട്ടിക്ക് സ്വാധീനം ചെലുത്താനാവില്ലെന്നതും ഒരു പ്രധാനകാരണം തന്നെ. പാർട്ടിയുടെ പരക്കെ തുളച്ച സാർവ്വത്രികതയും ഉപദേശാധിപത്യവും ബി.ജെ.പിയെ പിന്നോക്ക ജനവിഭാഗങ്ങളിൽ നിന്നകറ്റുകയാണ്. ഉത്തർപ്രദേശിലെ വിജയത്തിന്റെ ഓരോപ്പ് ബി.ജെ.പിക്ക് ഒറയ്ക്ക് വിഴുങ്ങാനാവില്ല. പാതി മുലായംസിംഗിനുള്ളതാണ്. മുലായത്തിന്റെ അക്രമരാഷ്ട്രീയം മടുത്ത ജനങ്ങൾ ഒരു പോംവഴിയായി കണ്ടത് ബി.ജെ.പി. ആയിപ്പോയെന്നു തുളച്ചു. സംസ്ഥാന കോൺഗ്രസിലെ അന്തഃപ്രവൃത്തി ജനതാജനമായി ഭിന്നിച്ചും കണക്കിലെടുത്തപ്പോൾ, രാമന്റെ പേരിൽ കെട്ടുറപ്പാക്കിയ പാർട്ടിയെ ജനം വെട്ടി. ഇതുപക്ഷേ ആശയപരമായ ഒരു സമ്പന്നമായതാണ്. അതുകൊണ്ടുതന്നെ ഈ വിജയം എത്രനാൾ കാക്കാനാവില്ലെന്നതാണ് പ്രശ്നം.

മാത്രമല്ല, രാമജനമുഖിയുടെ പേരിൽ നേടിയ വോട്ടുകൾക്ക്, ഭരണം കിട്ടിയശേഷം രാജകീയ പണിതുകൊണ്ടേ പ്രതിഫലമേകാനാവൂ. അങ്ങനെ ചെയ്താൽ അത് മുസ്ലീങ്ങളെ കൂടുതലാക്കും. വാണാസിയിലും മധ്യരേഖയുള്ള പള്ളികൾ കൂടി പൊളിക്കണമെന്ന പരിഷത്തിന്റെ ആവശ്യവും ബി.ജെ.പിക്ക് തലവേദനയേകുമായേയുള്ളൂ.

ഈ നിലയിൽ പാർട്ടിയുടെ ഭാവിയിലോ? പാർട്ടിയിലെ തീവ്രവാദികളായ പരിഷത്ത്, ആർ.എസ്.എസ്. ഫലകങ്ങൾക്കുള്ള മുൻകൈ തുടരും? അതോ മിതവാദികളായ വാജ്പേയി ഗുപ്പിനു മേൽക്കൈ ലഭിക്കുമോ? അതു തീരുമാനിക്കാനായിട്ടില്ല. എങ്കിലും ഇപ്പോഴത്തെ പാർട്ടിയും വ്യക്തമാണ്—ഇന്ത്യയുടെ പരമാവധി പ്രദേശങ്ങളിൽ സ്വാധീനം നേടുക. അതുവഴി, ബി.ജെ.പി. വോട്ടും ബി.ജെ.പി. വിരുദ്ധ വോട്ടും എന്നൊരു വ്യക്തമായ രാഷ്ട്രീയ ധ്രുവീകരണം സംജാതമാക്കുക. അതുകൊണ്ടുതന്നെയാണ് കേന്ദ്രത്തിൽ ഇപ്പോൾ കോൺഗ്രസ്സ് (എ) ആതുമായി ചേർന്നും ഗവൺമെന്റുണ്ടാക്കിക്കൊള്ളട്ടെ എന്ന് ബി.ജെ.പി. പറയുന്നത്. കാരണം ബി.ജെ.പി വിരുദ്ധരായ ജനതാദളിനെയും ഇടതു കക്ഷികളെയും കോൺഗ്രസ്സിനെയും ഒരേ വശത്താക്കിക്കൊണ്ട്, പാർട്ടിയുടെ ലക്ഷ്യം പിന്നെ സുഗമമാവുകയായി. ഏകപക്ഷാധിപത്യമായി

കോൺഗ്രസ്സ് ഭരിക്കുകയും ഇന്നുള്ളിൽ മടുക്കുകയും ചെയ്യുന്നതോടെ വരുംകാല തിരഞ്ഞെടുപ്പുകളിൽ മേൽപറഞ്ഞ ധ്രുവീകരണ വ്യക്തമായി പ്രതിഫലിക്കും.

ഈ ലക്ഷ്യം നേടണമെങ്കിൽ പക്ഷേ വി.പി.സിംഗിനെ വേദിയിൽ നിന്നൊഴിവാക്കേണ്ടതുണ്ട്. മറുപക്ഷത്തെ ആശയപരമായ പേരിൽ വോട്ടുബാങ്കുള്ളത് (ഇന്ത്യാവർട്ട്) സിംഗിന് മാത്രമാണ്. അതാകട്ടെ, ദേശീയ ടിസ്ഥാനത്തിൽ വളരൻ പര്യാപ്തവുമാണ് അപ്പോൾ സിംഗാണ് ബി.ജെ.പിയുടെ മേൽമുദ്ര. വാജ്പേയിയെപ്പോലുള്ള മിതവാദികൾക്കു സ്ഥാനമില്ലാത്തവയായെന്നെങ്കിൽ യു.പി.യിൽ മുലായംസിംഗ് മൂലം ജനതാദളിനുള്ള അപചയമാവും ബി.ജെ.പിക്കും വന്നുഭവിക്കുക. ജനവിഭാഗങ്ങളിൽ നിന്നുള്ള അകൽച്ചയെക്കുറിച്ചാണ് പാർട്ടി എത്രത്തോളം സെൻസിറ്റീവ് പാതയിലേക്ക് അടുക്കുന്നുവോ രാഷ്ട്രീയവിജയം നേടാനുള്ള സാധ്യത അത്രത്തോളം വളർന്നുകൊണ്ടിരിക്കും.

ആ നിലയ്ക്ക് നോക്കുമ്പോൾ പത്താം ദേശീയ തിരഞ്ഞെടുപ്പിൽ ഏറ്റവും നിർണ്ണായകമായ ചുവടുവയ്പ് നടത്തിയിരിക്കുന്ന കക്ഷി ബി.ജെ.പിയാണെന്നു കാണാം. ബി.ജെ.പിയും ബി.ജെ.പി. വിരുദ്ധരും എന്നുള്ള വ്യക്തമായ ചേരിതിരിവ് സൃഷ്ടിച്ചെടുത്തതാണ് അവരുടെ നേട്ടം. ബുദ്ധിമുട്ടിവികൾ എന്ന് അഭിമാനിക്കുന്ന കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുകാർ പോലും സ്വയം അറിയാതെ ഈ വെട്ടിൽ വീണിരിക്കുന്നു. തെളിവാണ് കോൺഗ്രസ്സ് ചേരിയിലേക്കുള്ള അവരുടെ മാറ്റം. തൽക്കാലനായിരിക്കണമെങ്കിൽ എന്തൊക്കെ നിരത്തിയാലും ബി.ജെ.പി നേടിയെടുത്ത ഈ പരോക്ഷവിജയം കണ്ടിപ്പെന്ന് നടിക്കാനാവില്ല. കാരണം ഇന്ത്യൻ ജനതയുടെ സാമൂഹികമായ ഈ ധ്രുവീകരണം ഈ മണ്ണിനെ സ്നേഹിക്കുന്ന ഓരോ ഇന്ത്യക്കാരന്റെയും നെഞ്ചകം പിളർക്കുന്നതാണ്. ബി.ജെ.പിയുടെ എല്ലാ പ്രത്യക്ഷവിജയങ്ങളെക്കൊണ്ടും ന്യൂനസാധാരണം ഇന്ത്യൻ വ്യവസ്ഥിതിയുടെ അന്തഃസത്തയ്ക്ക് വിനാശകവുമാണ് ഈ വിജയം.

ബി.ജെ.പി. ലോക്സഭയിൽ വർഷം-സിറ-കിട്ടിയ വോട്ട്

1952-3-3.1%
1957-4-5.9%
1962-14-6.4%
1967-35-9.4%
1971-22-7.4%
1984-2-7.4%
1989-88-11.4%
1991-120-

★ 1977 വരെ ഭാരതീയ ജനസംഘം എന്ന ലേബലിലായിരുന്നു പാർട്ടി മത്സരിച്ചിരുന്നത്.

★ 1977-ലെ ഇലക്ഷനിൽ ഭാരതീയ ലോക്സഭ ആയി ജനതാപാർട്ടിക്കീഴിൽ മത്സരിച്ചു.

★ 1980-ൽ ജനത പിളർന്നപ്പോൾ ചന്ദ്രശേഖർ ഗ്രൂപ്പിനൊപ്പം നിന്നു.

കലാകൗമുദി 21

നിങ്ങളുണ്ടെന്നു സ്പ്രിംഗ്കാലംപ്രത്യേക കേന്ദ്രീകരിച്ചുള്ള ഒരുപറ്റം കഥകൾ തന്റെ സാഹിത്യജീവിതത്തിന്റെ ഒരു പ്രത്യേക ഘട്ടത്തിൽ മാധവിക്കുട്ടി എഴുതുകയുണ്ടായി. ഈ കഥകളിൽ ഭൂതവർത്തമാനങ്ങൾ സാമ്പ്രദായിക ഹിന്ദു മതത്തിൽ നിന്നുത്ഭവിച്ചു. ഈ കഥകളിലെ ഭൂതവർത്തമാനങ്ങൾ സാമ്പ്രദായിക ഹിന്ദു മതത്തിൽ നിന്നുത്ഭവിച്ചു. ഈ കഥകളിലെ ഭൂതവർത്തമാനങ്ങൾ സാമ്പ്രദായിക ഹിന്ദു മതത്തിൽ നിന്നുത്ഭവിച്ചു.

ഒരു പേക്കിനാവിന്റെ ഘടനയാണ് "മലയെഴുതുക" എന്ന കഥയ്ക്കുള്ളത്. ഓപ്പറേഷനുശേഷം ആശുപത്രിയിൽ വിശ്രമിക്കുന്ന നായിക ഒരു ചിത്ത സ്പന്ദനത്തിൽ നിന്നുണരുന്നത് കാണിച്ചുകൊണ്ട് കഥയാരംഭിക്കുന്നു. അവൾ ഒരു നീണ്ട മയക്കത്തിലേക്ക്—മൃതിയുടെ ആഴ്ചേഴ്ചത്തലേക്ക്—വഴുതിവീഴുന്നത് ചിത്രീകരിച്ചുകൊണ്ട് കഥ അവസാനിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. തണുത്ത മരവിച്ച മലയെഴുതുകകളിൽ, അജ്ഞാതമായ പേടികൾക്കിടയിൽ കഴിയുന്ന അവളുടെ മനസ്സിന്റെ ക്രമേണയുള്ള ശൈലിയുമാണ്, ഇതിനിടയിലുള്ള അവളുടെ ചേഷ്ടകളുടേയും പെരുമാറ്റത്തിന്റെയും വർണ്ണനയിലൂടെ കഥാകൃത്ത് പകർത്തുന്നത്.

ഒരു കണക്കിൽ ബേബിക്കു പരാതിക്കു വകാശമില്ല. സ്നേഹശീലമായ ഭർത്താവ് അവൾക്ക് സാമ്പ്രദായിക പകരുന്നെടുത്ത്. അകലെ തന്നെ കാത്തിരിക്കുന്ന സന്തോഷം നിറഞ്ഞ വീടിന്റെ ഓർമ്മ രോഗശയ്യയിലും അവളെ സദാ തേടിയെത്തുന്നു. എന്നാൽ ബേബിയെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം നീലമലകൾക്കിടയിലുള്ള ആശുപത്രിയിലെത്തിയതിനുശേഷം പ്രേതങ്ങൾ കാവൽ നിൽക്കുന്ന പ്രതീതിയാണുണ്ടായത്. അവളുടെ പ്രേതവിശ്വാസത്തെ കളിയാക്കി അകറ്റാൻ ഭർത്താവ് ശ്രമിക്കുന്നുണ്ട്. എന്നിട്ടും ചുറ്റുമുള്ള അന്തരീക്ഷത്തിലെ ചലനങ്ങളും, നിറങ്ങളും, ഗന്ധങ്ങളും

ഇവയെല്ലാം അവളുടെ മോഹവും ആത്മീയവുമായ ഹൃദയത്തിൽ കൂടുതൽ കൂടുതൽ ഭീതി നിറയ്ക്കുന്നു. ഉറക്കത്തിൽ മരണം അതിഥിയായി വന്ന് അവൾക്ക് പ്രലോഭനമണയ്ക്കുന്നു. മലയെഴുതുകകൾക്കുപുറമുള്ള ലോകത്തിലെ സംസ്കൃത കളിയാട്ടുന്ന വീട്ടിൽ ഭർത്താവും കുട്ടികളുമൊത്ത് താൻ പങ്കിടുന്ന ആനന്ദം എത്ര ക്ഷണിക്കുമായിരുന്നുവെന്ന് അവൾ ഓർമ്മിക്കാനിടവരുന്നു. ജീവിതം തുടരാൻ പ്രേരണയുള്ളതു ക്ഷണികകൾ ഓരോന്നായി വിടവാങ്ങുന്നതോടെ അവളുടെ ചിന്തകൾ നിലയില്ലാത്ത ഏതോ കയത്തിൽ കുപ്പുകുത്തുന്നു.

ഇവിടെ നായികയുടെ തകർച്ചയുടെ പ്രത്യേക പേരു അവളെ പിടികൂടിയതിനെക്കുറിച്ചാണ്. ഇതോടൊപ്പം അവളുടെ അബോധമനസ്സിന്റെ സ്വപ്നാസനത്തിന് ശക്തി പകരുന്ന ചെറിയ ചില സൂചനകൾ കൂടി കഥയിലുണ്ട്. ബേബിയുടെ ഓപ്പറേഷൻ പ്രസവവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ഒന്നായിരുന്നുവെന്നും, അവൾക്ക് കുട്ടി നഷ്ടപ്പെട്ടുവെന്നും ഭർത്താവിന്റെ സംസാരത്തിൽനിന്ന് ഊഹിക്കാം. മലയെഴുതുകകളിലെ വാസം അവളെ പ്രത്യേകമായൊരു മാനസികാവസ്ഥയിൽ തള്ളിവിട്ടതായി കരുതേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. ബേബിയെപ്പോലെ നിയന്ത്രണത്തിൽനിന്ന് എളുപ്പം കുതിച്ചുയരുന്ന ഭാവനാജീവിതമുള്ള ഒരുവളെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം ഉയർന്ന പ്രദേശങ്ങൾക്ക് വിചിത്രമായൊരു വശ്യതയുണ്ട്. ഇവിടെ നീലമലകൾ മരണത്തിന്റെ ആകർഷണവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് നിലകൊള്ളുന്നു. ഭർത്താവുമൊരുമിച്ചുള്ള ഒരുവിലത്തെ കാർയാത്ര ചരിത്രമായിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന അവളുടെ നിറവുകൾക്ക് വേഗമണയ്ക്കുന്നു. ജീവിതത്തിന്റെ മുന്നിലേക്കും പിന്നിലേക്കും പരന്നുകിടക്കുന്ന നീണ്ട പാതയായി മരണത്തെ അവൾ കാണാൻ തുടങ്ങുന്നത് ഇവിടെ വ്യാപ്തമാണ്.

അവരുടെ മടക്കയാത്ര ഓരോ സിദ്ധന്റിൽ കലാശിച്ചുവെന്നും, അവൾ വീണ്ടും ആശുപത്രിയിലെത്തിപ്പെട്ടുവെന്നുമാണ് ആദ്യ വായനയിൽ നമുക്കുണ്ടാവുന്ന തോന്നൽ. ഈ സംഭവം അവതരിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നത് അവളുടെ ജ്ഞാനാധിപമായ മനസ്സിന്റെ വിഭാഗത്തിൽ തുടർച്ചയായും ആശുപത്രിയിലെത്തിയതിനു ശേഷമുള്ള അവളുടെ പേടി സ്പന്ദനത്തിൽ, "മരണംപോലെ അവസാനമില്ലാത്ത ഒരു നീലനദി എങ്ങോട്ടെന്നില്ലാതെ ഒഴുകിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു. ആപൽക്കരമായ ഈ കാർ യാത്രയുടേയും, ഒഴുകുന്ന നീലനദിയുടേയും ബിംബങ്ങൾ ചേർത്തുവയ്ക്കുമ്പോൾ സ്പ്രിംഗ്കാലം സാഹിത്യത്തിൽ പരക്കെ കണ്ടുവരുന്ന ചില അബോധഘട്ടനങ്ങളെപ്പറ്റി നാം ഓർക്കാനിടയുണ്ട്. മരണവുമായി തീവ്രമായ അനുരാഗത്തിലൂടെ സ്പ്രിംഗ്കാലം പാത്രങ്ങൾ മുഖ്യസ്ഥാനത്തുള്ള നോവലുകളിലും, ചെറുകഥകളിലും, അതോടൊപ്പം ആത്മഹത്യാപ്രവണമായ മാനസികഘടനയുള്ള എഴുത്തുകാരികളുടെ ജീവചരിത്രക്കുറിപ്പുകളിലും ഇത്തരം രൂപകങ്ങൾ കടന്നുവരിക

പതിവാണ്. മുൻകാലങ്ങളിൽ ഇലത്തിലൂടെ യുള്ള പ്രയാണമായിരുന്നു മുതലുസങ്കല്പം സാക്ഷാൽക്കരിക്കാനായി എഴുത്തുകാരികൾ ഉപയോഗിച്ചിരുന്ന ഒരലങ്കാരം. ചുരുക്കം ചില കൃതികളിൽ വെള്ളവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട യാത്രാബിംബങ്ങൾ പുനർജന്മിയുടെ വാഗ്ദാനമുൾക്കൊണ്ടിരുന്നതായി കാണാം. ആധുനിക കാലഘട്ടത്തിലെത്തിയപ്പോൾ അപകടമേലായിലേക്ക് കുതിക്കാനുള്ള കാർയാത്രയും, പരക്കെയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ഇമ്മേജുകളും സ്പ്രിംഗ്കാലം സാഹിത്യത്തിൽ പ്രാധാന്യമുള്ള സൂചകങ്ങളായിത്തീർന്നു.

(3)

യുദ്യോധനര ജർമ്മൻ സാഹിത്യലോകത്തിൽ പരക്കെ അംഗീകാരം നേടിയ ഒരു കാഥികപ്രതിഭയാണ്, ഗെർട്രൂഡ് ഫുസെനെഗർ (Gertrud Fussenegger) നോവലിസ്റ്റായ കൂടിയായ ജർമ്മൻ സ്പ്രിംഗ്കാലം പ്രസ്താവിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. പ്രത്യേകിച്ചും ചുറ്റുപാടുകളുമായി പിണങ്ങിപ്പിരിഞ്ഞു നിൽക്കുന്ന സ്പ്രിംഗ്കാലത്തിന്റെ തീക്ഷ്ണമായ വർണ്ണനകൾ ചിത്രീകരിക്കുന്നതിൽ—പ്രത്യേക കൗതുകം കാണിക്കുകയുണ്ടായി. ഫുസെനെഗറുടെ ഹൃദയപാരിയായ കഥയാണ് "വുമൺ ഡ്രൈവർ". ആധുനിക ജർമ്മൻ ചെറുകഥകളുടെ ഒരു സമാഹാരത്തിൽ ഇതുൾപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്.

വേഗത്തിൽ കാരോടിക്കാണിഷ്ടപ്പെടുന്ന ബാർബറ എന്ന പെൺകുട്ടിയുടെ സാധാരണ സവാരിയാണ് ഈ കഥയുടെ വിഷയം. വീലിന്റെ പിന്നിൽ ഇരിപ്പുറപ്പിക്കുന്ന നിമിഷാമയത്തിൽ അവളിൽ പിശാച് കടന്നുകൂട്ടുമെന്ന് ബാർബറയുടെ കാര്യമായ ഫെഡ്ജ പരയാറുണ്ടായിരുന്നു. ഉപ്പ്, വേഗം അവൾക്കൊരു ലഹരിയാണ്. പക്ഷേ, വേഗത്തിൽ ഡ്രൈവ് ചെയ്യുമ്പോഴും നന്നായിട്ടാണ് താൻ കാരോടിക്കുന്നതെന്ന് അവൾക്ക് തീർച്ചയുണ്ട്.

വിളിയെ മഞ്ഞവെളിച്ചം മാത്രം പടിഞ്ഞാറു തടയിൽപ്പൂർണ്ണ സായംവേളയിൽ, നഗരം പിന്നിട്ടുകൊണ്ട്, വളവുകൾ നിറഞ്ഞ പാതയിലൂടെ അവൾ ഉയരത്തിലുള്ള കുന്നിൻചെരിവിലേക്ക് യാത്ര തുടരുകയാണ്. അവളുടെ മുന്നിലുള്ള ചെറിയ കണ്ണാടിയിൽ മഞ്ഞ നിറത്തിലുള്ള പതുപോലെ സെപ്റ്റംബർ മാസത്തിലെ ചന്ദ്രൻ തെളിയുന്നു. വേട്ടക്കാര്യം ചന്ദ്രൻ എന്നു വിളിക്കുന്നത് ഇതിനെ യാണെന്ന് അവൾ ഓർമ്മിക്കുന്നു. കാരണം സെപ്റ്റംബർ വേട്ടക്കാര്യം മാസമാണ്. യാത്രയിലുടനീളം ഈ ചന്ദ്രൻ അവളോടൊപ്പമുണ്ട്; ഒപ്പം വേട്ടക്കാരന്റെയും ഇരയുടേയും ഓർമ്മയും. ഇതുപോലൊരു രാത്രിക്ക് പറ്റിയ ഇര ഏതാണെന്ന് അവൾ ഒരുതവണ സന്ദേഹമുണ്ടാകുന്നു.

ലക്കുകെട്ട ഈ യാത്രയ്ക്കിടയിൽ അവളുടെ കുതിച്ചുചാട്ടത്തിനെക്കുറിച്ചുള്ള ചിന്തകൾ അടിക്കടി പിന്നോക്കം പായുന്നതുകാണാം. പ്രധാനമായും ഫെഡ്ജയുടെ ഓർമ്മയാണ് അവളെ പിന്തുടർന്നെത്തുന്നത്. പുസ്തകങ്ങളെ സ്നേഹിക്കുന്ന, ശാന്തസ്വഭാവിയായ തന്റെ

കാമുകന്റെ ചിത്രം മുന്നിൽത്തെളിയുമ്പോൾ ഒരുതരം പരിഹാസം കലർന്ന വെല്ലുവിളി അവളുടെ സമരത്തിൽ കടന്നുവരുന്നുണ്ടോ? ഇല്ല, തന്നെ അയാൾക്ക് മനസ്സിലാക്കാൻ പറ്റിയിട്ടില്ല. താൻ നൂറുമൈൽ സ്പീഡിൽ കാരോടിക്കുന്ന ഈ സമയത്ത് ഫെഡ്ജ അടുത്തുണ്ടായിരുന്നുവെങ്കിൽ തനിക്കു ഭ്രാന്താണെന്ന് അയാൾ വിളിച്ചുപറയുമായിരുന്നു. അയാളിപ്പോൾ വീട്ടിലെ മുറിയിലിരുന്ന് പുസ്തകത്തിന്റെ താളുകൾ ഓരോന്നായി മറിച്ചു, ഓർമ്മകളുടെ ഭ്രാന്തമായ വല നെയ്യുകയോ, അല്ലെങ്കിൽ ഭാവിയെപ്പറ്റിയുള്ള പദ്യങ്ങൾ മെനഞ്ഞെടുക്കുകയോ ഒക്കെ ആയിരിക്കും. പദ്യതന്ത്രം ഓർമ്മയും ജീവിതത്തെ—അതായത് ഫെഡ്ജ മനസ്സിലാക്കുന്ന തരത്തിലുള്ള അവരുടെ ജീവിതത്തെ—തളച്ചിടാൻ വേണ്ടിയുള്ള ഓരോ കണികൾ. അവൾക്കിതു വേണ്ട, ജീവിതത്തെ കുരുക്കിലിടുന്ന ഈ ഏർപ്പാട്. അവൾക്കു വേണ്ടത്, ഇപ്പോൾ, ഇവിടെ ആണ്.

കാറിനു വേഗം വർദ്ധിക്കുന്നു. പാത വക്കിലെ ദൃശ്യങ്ങൾ ഓരോന്നായി മുന്നിലേക്കും പിന്നിലേക്കും ചുഴറി എറിയപ്പെടുന്നു. പാലങ്ങളും, ഭിത്തികളും, റെയിൽപ്പാളങ്ങളും വിറച്ചു പിൻവാങ്ങുകയാണ്. പർവ്വതത്തിലെ കുത്തിയൊഴുക്കിന്റെ അലർച്ച അകലെ യെങ്ങോ കേൾക്കാം, എവിടെയോ ഒരു ഗർജ്ജനം മലർക്കെ തുറക്കുന്നു. എല്ലാം, എല്ലാംതന്നെ, നിറമില്ലാത്ത തുവാനപോലെ കാറ്റിലലിയുന്നു.

ഫെഡ്ജ ഒരിക്കൽ തന്നോടു പറഞ്ഞത് നോക്കുന്നു. നിന്റെ മനസ്സിൽ സ്നേഹമില്ല, ഉള്ളത് ശൂന്യതയ്ക്കുവേണ്ടിയുള്ള അടങ്ങാത്ത കൊതിയാണ്.

"മലയെഴുതുകകളിൽ" എന്ന കഥയുടെ ഒടുവിൽ ഭർത്താവുമൊന്നിച്ചുള്ള മടക്കയാത്രയുടെ മധ്യത്തിൽ ഒരു ലോറി എതിരെ ഭ്രാന്തമായ വേഗത്തിൽ കുതിച്ചുവരുന്നതായി ബേബിക്കു തോന്നുന്നതുപോലെ, ബാർബറയ്ക്കും യാത്രയുടെ അന്ത്യമുണ്ടാകുമ്പോൾ വിഭ്രമമായൊരു അനുഭവമുണ്ടാകുന്നുണ്ട്. ഏതോ വിദേശരാജ്യത്തുണ്ടാക്കിയ ഒരു നീലക്കാർ അവൾ തന്റെ മുന്നിൽക്കൊണ്ടുനിൽക്കുന്നു. ഇത് അവളുടെ വാശി വർദ്ധിച്ചിരിക്കുന്നു. അതിൽ യാത്ര ചെയ്യുന്ന ആളിന്റെ ഒപ്പമെത്താനുള്ള തിടുക്കത്തിൽ അവൾ ആഞ്ഞു ചവിട്ടുന്നു. പക്ഷേ, വീതികുറഞ്ഞ വളവുകളെ വലംചുറ്റിപ്പോകുന്ന ഇടുങ്ങിയ പാതയുടെ അവസാനമെത്തുമ്പോൾ അറിയുന്നു, അതൊരു കാർ ആയിരുന്നില്ലെന്ന്. അതിലിരുന്ന് അപരിചിതൻ വെള്ളനിറത്തിലുള്ള ചിറകുകൾ പരത്തി, തന്റെ നീലത്തൊപ്പിയുടെ പിന്നിലിരുന്ന് മന്ദഹസിക്കുകയാണ്... ഇപ്പോൾ പാത അകലെത്തുടങ്ങാത്ത അപ്രത്യക്ഷമായിക്കഴിഞ്ഞു. ആഴം കാണാത്ത സ്പെൽഡാരി അവളെ വിഴുങ്ങുകയാണ്.

കഥ അവസാനിക്കുന്നത് കാര്യമാത്ര പ്രസക്തമായ രീതിയിലാണ്. പണികഴിഞ്ഞ് സെക്കിളിൽ വീട്ടിലേക്ക് മടങ്ങുന്ന ഒരു ചെറുപ്പക്കാരൻ റോഡിന്റെ അരികിൽ ഒരു

ടയറിന്റെ പാടു കണ്ട് വിവരം റിപ്പോർട്ടു ചെയ്തു. അടുത്ത ദിവസത്തെ പത്രത്തിൽ ആ റോഡിൽ ദിവസത്തിലൊരു മരണം എന്ന കണക്കിൽ നടക്കുന്നുണ്ട് എന്നും മറ്റുമുള്ള വാർത്തയുണ്ടായിരുന്നു. "വേട്ടക്കാരന്റെ ചന്ദ്രൻ" കീഴിൽ ഇത് തുടർന്നുകൊണ്ടേയിരിക്കും എന്ന് കഥാകൃത്ത് സാക്ഷ്യപ്പെടുത്തുന്നു.

(4)

ഈ രണ്ടു കഥകളുടേയും സംഭവന തലങ്ങളെക്കുറിച്ചു ചിന്തിക്കുമ്പോൾ മാധവി കുട്ടിയും ഫുസെനെഗറും സ്വീകരിച്ചിട്ടുള്ള ആഖ്യാന സമ്പ്രദായങ്ങൾ തമ്മിലുള്ള ചെറിയ വ്യത്യാസം കൂടി കണക്കിലെടുക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. പ്രധാന കഥാപാത്രത്തിന്റെ കാഴ്ചപ്പാടിലൂടെ കഥ പറയുന്ന രീതിയാണ് മാധവിക്കുട്ടി അവലംബിച്ചിട്ടുള്ളത് (central

മുൻകാലങ്ങളിൽ ഇലത്തിലൂടെയുള്ള പ്രയാണമായിരുന്നു മുതലുസങ്കല്പം സാക്ഷാൽക്കരിക്കാനായി എഴുത്തുകാരികൾ ഉപയോഗിച്ചിരുന്ന ഒരലങ്കാരം. ചുരുക്കം ചില കൃതികളിൽ വെള്ളവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട യാത്രാബിംബങ്ങൾ പുനർജന്മിയുടെ വാഗ്ദാനമുൾക്കൊണ്ടിരുന്നതായി കാണാം.

point of view). നായികയുടെ രോഗാതുരമായ മനസ്സിന്റെ വെളിച്ചം കുറഞ്ഞ കോണുകളിലേക്ക് മെല്ലെ മെല്ലെ കടന്നുചെന്നുകൊണ്ട്, ബഹുധാർമികതയിൽ നിന്നുള്ള അവളുടെ വർദ്ധിച്ചുവരുന്ന അകൽച്ച കഥാകാരി നമുക്കനുഭവപ്പെടുത്തിത്തരുന്നു. ബേബിയെ നേർട്ടു സംസാരിക്കാൻ അനുവദിച്ചിരുന്നുവെങ്കിൽ, അവൾ രോഗശയ്യയിൽവെച്ച് തന്റെ വിളർത്ത ഭാവനയിലൂടെ നഷ്ടപ്പെട്ട ഭൂതകാലത്തെ പുനഃസൃഷ്ടിക്കുന്ന രീതിയിൽ കഥ സംവിധാനം ചെയ്തിരുന്നുവെങ്കിൽ, "മലയെഴുതുകകളിൽ" നമ്മിൽ കുറെക്കൂടി ശക്തമായ ആഘാതമുണ്ടാർത്തുമായിരുന്നില്ലേ? ഒരു താരതമ്യത്തിനായി, ജർമ്മൻ കാഥികയുടെ ആഖ്യാനരീതി ശ്രദ്ധിക്കുക. നീണ്ടൊരു ആത്മോഷണത്തിന്റെ (interior monologue) രീതിയിൽ രൂപ ചിട്ടപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ള "വുമൺ ഡ്രൈവർ" രൂപത്തിന്റേയും ഭാഷയുടേയും തലങ്ങളിൽ കൂടുതൽ സാഹസികത പ്രദർശി

പ്പിച്ചിരുന്നു. ഈ കഥയുടെ സ്പെഷ്യലൈസ്ഡ് ഉള്ളടക്കവും, രൂപശില്പവും തമ്മിൽ തിങ്ങൽ പൊരുത്തമുണ്ട്. ഒരു സ്പ്രിംഗ്കാലംപ്രത്യേക എഴുതുന്നതിനുള്ള പരീക്ഷിച്ചിരുന്നതാണ് ഈ കഥയിലെ നായിക ചെയ്യുന്നത്. "ബേബി"ല്ലാത്ത ഈ കുതിപ്പിനിടയിലുള്ള അവളുടെ നിശിതമായ ബാഹ്യചോദനകളും, ഇളകിത്തുടിക്കുന്ന മാനസികവ്യാപാരങ്ങളും പേർത്തപ്പുകുന്നതിൽ കഥാകാരി കാണിക്കുന്ന കൈയടക്കമാണ് ഈ കഥയുടെ മിതതം കലർന്ന തീവ്രതയ്ക്കിടയിലുള്ളത്. കഥയുടെ അവസാനത്തിൽ മാത്രമാണ് നായികയുടെ ബോധധാര ഇടമുറിച്ചുകൊണ്ട് കഥ പറയുന്നയാൾ തല കാണിക്കുന്നത്—അവളുടെ അപകടമരണത്തിന് അടിക്കുറിപ്പെന്നോണം ഒന്നുരണ്ടു കാര്യങ്ങൾ രേഖപ്പെടുത്താനായി.

"മലയെഴുതുകകളിൽ"ലെ നായിക ഉപബോധമനസ്സിലെ പേടികൾക്ക് കീഴ്പ്പെടുന്നതിനിടയിലും, ബാർബറ മനസ്സിൽ കെട്ടി നിർത്തിയിട്ടുള്ള അക്രമവാസന തന്മൂലമുള്ള അന്ധവിശ്വാസത്തിൽ ചാലിച്ച ചില കല്പനകൾ അവരുടെ ഭാവനയെ ഉദാഹരണമാക്കുന്നത് ശ്രദ്ധേയമാണ്. നമ്മുടെ നാട്ടിൽ പഴക്കവും പ്രചാരവുമുള്ള പ്രേതവിശ്വാസമാണ് മാധവി കുട്ടിയുടെ നായികയെ അലോസരപ്പെടുത്തുന്നതെങ്കിൽ പ്രകൃതിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട മാന്ത്രികമായൊരു ഐതിഹ്യവുമായൊരു ബാർബറയുടെ മരണാലിംബത്തിന് പൊലിയെണ്ണയ്ക്കാൻ ഫുസെനെഗർ ശ്രമിച്ചിരിക്കുന്നതായി കാണാം. "വേട്ടക്കാരന്റെ ചന്ദ്രൻ" സംബന്ധിക്കുന്ന പഴംകഥ ബാർബറയുടെ ദുരന്തത്തിന് ഒരധികമാനം സമ്മാനിക്കുന്നു. തനിക്കു ചുറ്റും പരന്നുകിടക്കുന്ന ആശ്വനി മാസത്തിലെ പൗർണ്ണമിരാവ് വേട്ടക്കാരനും താൻ ഇരയുമാണ് എന്ന സങ്കല്പത്തിൽ വ്യാമുദ്യയായിത്തീരുന്നതുതൊട്ടാണ് ബാർബറ ഒരുതരം ഉന്മാഹർഷത്തോടെ തന്റെ സഞ്ചാരത്തിന്റെ ഗതിവേഗം വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നത്. അറിഞ്ഞുകൊണ്ട് ഇരയായിത്തീരാനുള്ള—ഇരയുടെ വേഷം സ്വയം തിരഞ്ഞെടുത്ത് അഭിനയിക്കാനുള്ള—സ്പ്രിംഗ്കാലം ഈ വാസന ഫെമിനിസ്റ്റ് സാഹിത്യത്തിലെ പ്രധാനപ്പെട്ടൊരു അന്തർധാരയിലേക്ക് വിരൽ ചൂണ്ടുന്നു. സ്പ്രിംഗ്കാലം സാഹിത്യത്തിലെ കഥാപാത്രങ്ങൾ ഒന്നുകിൽ എതിരിടാനും അതിജീവിക്കാനും ശീലിക്കുന്നു. അതിനു കഴിയാതെ വരുമ്പോൾ അവർ വെറുപ്പുതന്ത്രം ഉള്ളിലേക്ക് കേന്ദ്രീകരിച്ച് ഇരകളായി പരിണമിക്കുന്നു.

+ മാധവിക്കുട്ടി "മലയെഴുതുകകളിൽ" (1956), എന്റെ ചെറുകഥകൾ (ഒന്നാം ഭാഗം) പ്രസാ: മാതൃഭൂമി പബ്ലിഷിംഗ് കമ്പനി, 1985, പേ.3 8

+ Gertrud Fussenegger, "Woman Driver", in German Stories, ed. Richard Newnham (London: Penguin Books, 1964), PP. 73-85

ATTENTION ART LOVERS

A work of Art lends
enchantment to your place

- * A life - like portrait
- * A Winsome copy of a famous work of a great Master in true tones & texture
- * A Vibrant Landscape
- * A stunning still life

can make your living
gracious whoever you
are for any such work
in oils done in time
& at reasonable rates

Contact:- SREE SAI ARTS,
C/o k. Devarajan, "Sreesailam",
Phone: 77464, Medical College Post,
TRIVANDRUM - 1.

കർമ്മസിദ്ധിയെക്കുറിച്ചുള്ള പീതയ പാണ്ഡേൾ പറഞ്ഞുതന്നതാരാണ്? അക്ഷരങ്ങളുടെ പാലത്തിൽക്കൂടി പ്രളയസമുദ്രത്തിനപ്പുറം കടന്ന കവിയോ? സമുദ്രങ്ങളെയെല്ലാം കമണ്ഡലുവിവലാതുകി നിൽക്കുന്ന തപസ്സുമായിസ്മനായ വിദ്യാക്ഷകനോ?

തിരുവിലാമല വിലാദിനാഥന്റെ അമ്പലം

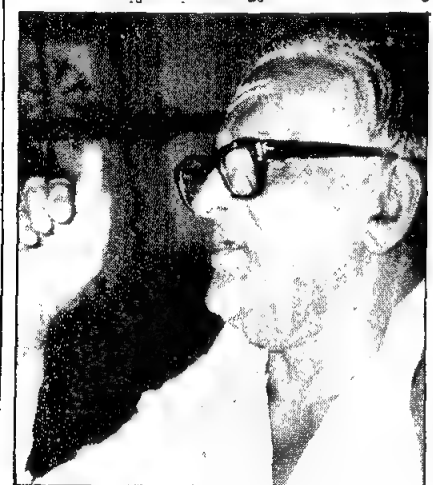
A black and white photograph of a traditional Chinese building complex. On the left is a long, open-sided pavilion with a tiled roof and white pillars. To its right is a solid building with a similar tiled roof. The foreground is a muddy, uneven area with some stone steps leading up to the buildings. The background shows more trees and a clear sky.

എന്ന മട്ടിൽ എത്രയും കവിതകളിൽ ഈ കൂട്ടുബോധം ആവർത്തിച്ചുവരുന്നുണ്ട്. കുത്താഴ്ത്തുപോയ തന്റെ ജീവിതത്തെക്കുറിച്ച് വ്യാകുലപ്പെട്ടുബോധപ്പെട്ടൊരു പ്രകൃതിയുടെ അനന്തമായ സൗന്ദര്യസമുദ്രത്തിൽ. മുങ്ങി സന്തലിഞ്ഞൊഴുകുവാനും മനസ്സിൽ താലോ

ലിപ്പു സടക്കുന്നൊരു സപ്തലോകത്തെ സാക്ഷാൽക്കരിക്കുവാനും അദ്ദേഹം മോഹിച്ചു. ഭാഗ്യവശമായ ഈ ഭാവനാലോകം പൊതുവെ കാല്പനിക കവികൾക്കൊക്കെ സ്വന്തമായുള്ളതാണെങ്കിലും കുഞ്ഞിരാമൻ നായരിൽ ഈ കല്പനാവൈഭവം പ്രവർത്തിക്കുന്നതും സവിശേഷമായൊരു രീതിയിലാണ്.

‘പുനിലാവൊളിയാം കാട്ടുപുഞ്ചോലപ്പാർത്തിനപ്പുറം, തിങ്ങിനിൽക്കും മഹാമണ്ഡംഗോപുരങ്ങൾക്കുമപ്പുറം പൊൻതാഴികക്കൂടം ചൂടി നിലക്കുന്നു ദേവപുളത്തൻ വാദ്യപ്രൊപ്പം മുഴങ്ങുന്ന വെളിച്ചത്തിന്റെയമ്പലം.’

എന്ന് ‘സൗന്ദര്യപുണ്യ’യിൽ അദ്ദേഹം സങ്കല്പിക്കുന്ന തോളോമയമായ ഒരന്യ

മഹാകവി പി. കുഞ്ഞിരാമൻ നായർ

ലോകമുണ്ടല്ലോ, അതുതന്നെയാണ് കവിയുടെ ചിരന്തനസ്വപ്നമായ ശാന്തിയുടെ ലോകം. സർഗ്ഗീയവും സായംപൂർണ്ണവുമായ ആ ലോകത്തുനിന്നാണ് കവിക്ക് വേണ്ടി നിലാവുകളും പുഴകളുമെന്നല്ല, എല്ലാ വിശുദ്ധികളുമുത്ഭവിക്കുന്നത്. അവിടെ എന്തെന്നും കന്യകമാരായി നിലക്കുന്ന മലനാടൻ മങ്കമാരുണ്ട്. നിത്യതരുണമായ അഴകുകളുടെ ഫ്ലോഷയാത്രയുണ്ട്. മറ്റൊരാൾകാല്പനിക കവികളെയുംപോലെ ഈ അന്യലോകത്തോട് അങ്ങോട്ട് അഭിനിവേശം പുലർത്തി സ്വപ്നയാത്ര നടത്തുവാനല്ല, തന്റെ പാവപ്പെട്ട ലോകത്തിലേക്ക് ഈ തേളോലോകത്തെ ആവാഹിപ്പിച്ചുകൊണ്ടുവന്നാണ് കുഞ്ഞിരാമൻ നായർ കവിതയെഴുതിയത്. കവിതയിലൂടെ അദ്ദേഹം പ്രകൃതിക്ക് ജീവൻ നൽകുകയും പ്രകൃതിയേയും ജീവിതത്തെയും തമ്മിൽ സർഗ്ഗാത്മകമായി ബന്ധിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു. ഈ പാലത്തിലൂടെ തന്നെയാണ് കുഞ്ഞിരാമൻ നായരുടെ തേളോലോകം ജീവിതത്തിലേക്കിറങ്ങിവരുന്നത്.

‘ദൂരെയെന്നാ മരതകക്കല്ലാം നാടോണനാളുകൾ. മുറ്റത്തുനില്ക്കുന്നു പാദുകാപുഷ്പമുദ്രകൾ’ എന്നിങ്ങനെ തന്റെ കൊച്ചുജീവിതത്തിന്റെ

മുറ്റത്തേക്ക്, നിത്യമായി സാക്ഷാൽക്കരിക്കപ്പെടുന്ന ‘പൊന്നോണ്’ മായി കവിയുടെ തേളോലോകമെത്തിച്ചേരുകയാണ്. അതു തന്നെയാണ് കവിയുടെ കാവ്യയാത്രയെ ജീവിതഗന്ധിയാക്കുന്നതും. ഒരു കേമമയോഗക്കാരന്റെ അനാഥമായ യാത്രയായിരുന്നുവല്ലോ കുഞ്ഞിരാമൻ നായരുടെ ജീവിതം. (ഊതകത്തിൽ ചന്ദ്രന്റെ രണ്ടുവശത്തും ഗ്രഹങ്ങളില്ലാതെ വരുമ്പോളുണ്ടാകുന്ന കേമമയോഗമുള്ളവർ എന്നും ദുരിതമനുഭവിക്കുന്നവരും സൂഹൃത്തുക്കളും കൂട്ടുംബന്ധുക്കളാണത്രെ അലയുന്നവരുമാണെന്ന് ജ്യോതിഷശാസ്ത്രം.) ജീവിതം മുറിവുകളും വേദനയും, പാപവും മാത്രം സമ്മാനിക്കുമ്പോഴും അദ്ദേഹം ജീവിതത്തെ ഉൽക്കടമായി സ്നേഹിച്ചു. ആ ജീവിതപ്രയത്നത്തിലും ജീവിതത്തെ സർഗ്ഗസ്വരൂപമാക്കുന്ന ‘വെളിച്ചത്തിന്റെ അമ്പല’ത്തിൽ നിത്യതപര്യന്തർത്തിക്കുകയും ചെയ്തു.

എന്നാൽ നിരൂപകന്മാരും കവിയെവേണ്ട വിധം മനസ്സിലാക്കിയില്ല. അവർ അദ്ദേഹത്തെ ‘കേതകവി’യാക്കി ഒരുക്കാൻ ശ്രമിച്ചു. ശില്പത്തിൽ ധ്യാനനിഷ്ഠ പുലർത്താതെ, പദങ്ങളും ബിംബങ്ങളും ധുർത്തടിക്കുന്ന ഒരു മനുഷ്യനായ കാല്പനിക കവിയായി മാത്രം തിരിച്ചറിഞ്ഞു. പക്ഷേ, അദ്ദേഹത്തിന്റെ കേതി ഒരു സൗന്ദര്യസാധകന്റെ ഉപാസനയായിരുന്നുവെന്നും കവിത മനവും സിദ്ധാഷ്ടവുമായിരുന്നെന്നും തിരിച്ചറിയപ്പെട്ടിട്ടില്ല.

അങ്ങനെയങ്ങനെ ആർക്കും പൂർണ്ണമായറിയാൻ കഴിയാത്ത ഒരു ‘മിസ്റ്റിക് കവിത’യായിത്തന്നെ കുഞ്ഞിരാമൻ നായർ നമുക്കിടയിൽ ജീവിച്ചു. കൈതപ്പക്കുളം, കവിതയും, പുഴയും, നിലാവുമെല്ലാം ആ ജീവിതപ്പാതയിൽ കലർന്നുകിടക്കുന്നു. കവിപോയെങ്കിലും അദ്ദേഹത്തിന്റെ കവിതയുടെ സ്പന്ദനം ഇന്നും ഇവിടെയുണ്ട്. ഈ കിഴക്കൻ കാറ്റിൽ, ഈ മഹാക്ഷേത്രത്തിന്റെ മൗനസമാധിയിൽ ഇന്നും നമുക്കുപ്രണവസ്പന്ദം തിരിച്ചറിയാം. അതു കേൾക്കുവാൻ കൃഷ്ണൻ നായരെ ഞങ്ങളിവഴിവേണം!

മനോരാജ്യങ്ങളുടെ പൊരുളറിഞ്ഞതു പോലെ കൃഷ്ണനായർ ചിരിച്ചു.

“നിങ്ങളും കവിതക്കാരാണ്. അല്ലേ? എനിക്കി കവിതക്കാരുടെ ഭാഷ്യാനും മനസ്സിലാവല്ല, ഇവടെ താഴത്തുതന്നെണ്ടലോ വേറൊരു കവിതക്കാരൻ. എന്താ അദ്ദേഹത്തിന്റെ പേര്.... ആ, വടക്കേക്കൂട്ടാല നാരായണൻ കൂട്ടിനായർ? അദ്ദേഹത്തെ കണ്ടോ?”

ആളെ മനസ്സിലാവാൻ ഒരുനിമിഷം ആ ലോചിക്കേണ്ടിവന്നു.

‘വടക്കേക്കൂട്ടാല നാരായണൻ കൂട്ടിനായർ—വി.കെ.എൻ.’

നിങ്ങളും കവിത തന്നെയാണല്ലോ കൃഷ്ണൻനായരേ. നിരൂപക പ്രമാണിമാർ ഹാസസാഹിത്യകാരനായി കളളിതിരിച്ചൊരുക്കിനിർത്തിയിരിക്കുന്നു, എവിടെയൊരുങ്ങാത്ത ആ ഒറ്റയാനെ കവിയായിത്തന്നെ നിങ്ങൾ തിരിച്ചറിഞ്ഞുവല്ലോ.

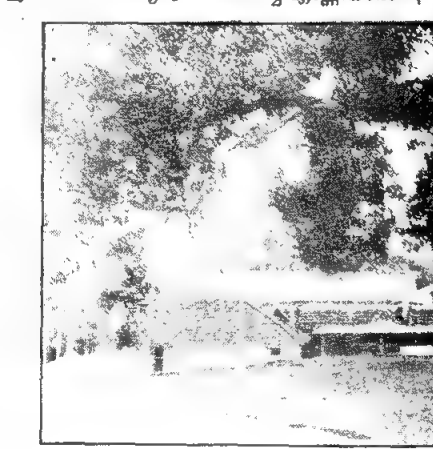
അദ്ദേഹത്തെ കാണണം. അതിനു കൂടി വേണ്ടിയാണീ തീർത്ഥയാത്ര പുറപ്പെട്ടത്.

യാത്ര പറഞ്ഞിറങ്ങുമ്പോൾ കൃഷ്ണൻ നായരോടു പറഞ്ഞു:

‘ഇനിയും കാണാം. കാലം മരിക്കാത്ത ഈ പുനർജന്മനിയുടെ താഴ്വരയിൽ ഇനിവരുമ്പോഴും കവികളെ തിരിച്ചറിയാൻ സഹായിക്കുന്ന വഴിവിളക്കായി നിൽക്കണം.’

വില്പാദിനാഥന്റെ നടയിൽ നിന്ന് കിളളിക്കുറിശ്ശി മംഗലത്തേക്കു പോകുന്ന വഴിയിൽ നടന്നു.

വില്പാദിക്കും ലക്കിടിക്കുമിടയ്ക്ക് മായിക സൗന്ദര്യമാർന്നുകിടക്കുന്ന മലനാടൻ ഗ്രാമമകയാണിത്. കിളളിക്കുറിശ്ശി മംഗലത്തെയും തിരുവില്വാമലയേയും രണ്ടുകരകളിലേക്ക് വിളിച്ചുകൊണ്ട് നടുവിലൂടെ നീളയൊഴുകിപ്പോകുന്നു. കിഴക്കേക്കരയിൽ പഞ്ചപാണ്ഡവരുടെ ഐതിഹ്യവുമായി ബന്ധപ്പെട്ടുകിടക്കുന്ന ഐവർമാം, കൂടവും വീണയുമായി നാഗപ്പാട്ടുപാട്ടുന്ന വളളവനാടൻ കുന്നുകൾ, തൊഴുത്തും കയ്യാലയും വൈക്കോൽ തുരുവുമുള്ള കർഷകവാടങ്ങൾ, ശ്രീമമന്നസ്തകളുടെ നെർമ്മലയും പ്രതിഷ്ഠിച്ച എണ്ണിയാൽ

കിഴക്കേക്കരയിൽ പടർന്നു നിൽക്കുന്ന അരയാൽ വൃക്ഷം

തീരാത്ത കാവുകൾ, ഉത്സവം തിളർക്കുന്ന താലപ്പൊലിപ്പാടങ്ങൾ.

കിഴക്കു തുറന്നിട്ട വിദ്വാനിലിമയോളം മലയോരഗാമങ്ങളുടെ ഒടുങ്ങാത്ത സൗന്ദര്യ സമ്പത്തും പ്രശാന്തിയുമാണ്.

ഭൂമിശാസ്ത്രപരമായി റവന്യൂവളളവനാടന്റെ ഭാഗമല്ലെങ്കിലും ഈ പ്രദേശത്തിന്റെ സാംസ്കാരിക പൈതൃകം വളളവനാടിന്റേതാണ്. നിലാത്തീരത്തിൽ വളളവനാടികാസം പ്രാപിച്ച കേരളീയ കലകളുടെയെല്ലാം ഈറ്റില്ലമാണീ കൊച്ചുപ്രദേശം. കുത്ത്, കുടിയാട്ടം, തുള്ളൽ, കഥകളി തുടങ്ങിയ ദൃശ്യകലകളിൽ മാത്രമല്ല, ചെണ്ട, മദ്ദളം, കൊമ്പ്, കൂഴൽ തുടങ്ങിയ അനുഷ്ഠാനവാദ്യകലകളിലും പ്രസിദ്ധരായിത്തീർന്ന ധാരാളം കലാകാരന്മാർ ഇവിടെ ജനിച്ചിട്ടുണ്ട്. കഥകളിമേളം ചിട്ടപ്പെടുത്തിയ ചിട്ടൻ പട്ടരും സുബ്രഹ്മണ്യസ്വാമിയും പഞ്ചവാദ്യത്തിന്റെ പരിഷ്കർത്താവായിരുന്ന വെങ്കിച്ഛൻ സ്വാമിയും തിരുവില്വാമലക്കാരാണ്. മിഴാവുവാദനത്തെ അപൂർവ്വമായൊരുവേ

മായി വളളത്തുകയും മിഴാവിൽ തായമ്പക ചിട്ടപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്ത കോച്ചാനിളളി സഹോദരന്മാർ (രാമൻനമ്പ്യാരും രാഘവൻ നമ്പ്യാരും) കിളളിക്കുറിശ്ശി മംഗലത്തുകാരും. ഇന്നും നീളയുടെ ഇരുകരകളിലും നിന്ന് അവരുടെ താളവാദ്യങ്ങളുടെ തനിയാവർത്തനം മുഴങ്ങുന്നു.

കുഞ്ചൻ നമ്പ്യാരുടെ കിളളിക്കുറിശ്ശിമംഗലം പണ്ടുകാലം മുതലേ ചാക്യാന്മാരുടെ ആസ്ഥാനമാണല്ലോ. കലക്കത്ത്, കോച്ചാനിളളി എന്ന നമ്പ്യാർ ഭവനങ്ങളിൽ ബാൻധവം തുടങ്ങിയ പ്രസിദ്ധരായ കൂട്ടഞ്ചേരി ചാക്യാന്മാരുടെ താവഴിയും പിൻക്കാലത്ത് മാണിയൂർ (മാണി) ചാക്യാന്മാരും ഈ പ്രദേശത്തെ മലയാള ഹാസത്തിന്റെ പ്രവേകന്മാരായി. ചാക്യാരുടെ സിദ്ദിയിതന്നെയാണല്ലോ പിന്നീട് കുഞ്ചൻ നമ്പ്യാർ തുള്ളൽ പ്രസ്ഥാനത്തിലുപയോഗപ്പെടുത്തിയത്. ആ പരിഹാസത്തിന്റെ പൈതൃകസിദ്ദിയിൽ നിന്നു തന്നെയാണ് തന്റെ കാലഘട്ടത്തെ പൊളളിക്കാൻ പോന്ന നർമ്മത്തിന്റെ ശക്തി വി.കെ.എന്റെ തുലികയും നേടിയെടുത്തത്.

പാമ്പാടിയിൽ മേൽഭാഗത്തെ കരിങ്കൽ

‘ഇപ്പോഴൊന്നു വിശേഷിപ്പ്?’

‘തിരുവില്വാമലയുടെ ഹൃദയം തേടിവന്നതാണ്.’

‘എന്നിട്ട്?’

‘‘തിരുവില്വാമലയുടെ ഹൃദയം തേടി ഇവിടെയല്ലാതെ എവിടെ വരാൻ?’’

ചാത്തൻസ് ചിരിച്ചു.

‘(പെയിന്ററിക്കാതെടോ, ആ വേല മനസ്സിലാക്കട്ടെ’ എന്ന മട്ടിലൊരു ചിരി)

‘‘മലയുടെ മേൽഭാഗത്തു ചെന്നാൽ ചില ഗൃഹകൾ കാണാം. ഇത്തരം ഗൃഹകളൊക്കെ ബുദ്ധസംസ്കാരത്തിന്റെ സ്മാരകങ്ങളാണ്. തിരുവില്വാമലയ്ക്ക് ബുദ്ധസംസ്കാരവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ഒരു ചരിത്രവുമുണ്ട്. അതൊക്കെ ഒന്നുപോയി നോക്കൂ?’’

‘‘ഇല്ല. പോകണം. പൂനർജ്ജനഗൃഹയിലും പോണം. ഈ ബുദ്ധസംസ്കാരം ഏതു വിധത്തിലാണ് തിരുവില്വാമലയുമായി ബന്ധപ്പെട്ടതെന്നും അതേതു കാലത്താണെന്നും പറയാൻ സാധിക്കുമോ?’’

‘‘അതൊക്കെ ചരിത്രഗവേഷകരോടു ചോദിക്കണം.’’

വി.കെ.എൻ. അങ്ങനെ പറഞ്ഞൊഴിഞ്ഞു

ചായക്കടക്കാരൻ കൃഷ്ണൻനായർ

സമൂഹത്തിന് ഒരു ‘ഷോക്ക് ട്രീറ്റ്മെന്റ്’ നൽകുകയായിരുന്നു ഈ എഴുത്തുകാരൻ. ആത്മാഹത്തയെ പൂർണ്ണമായി വെടിയാൻ പോന്ന, ഉന്നത സംസ്കാരം സിദ്ദിച്ചു. ഒരേഴുത്തുകാരനു മാത്രമേ ക്രൂരമായ ഇത്തരം പരിഹാസത്തിന്റെ കാര്യമുണ്ടാകൂ സമൂഹത്തെ നവീകരിക്കാൻ കഴിയൂ. താനുൾപ്പെടുന്ന ഈ സമൂഹത്തിന്റെ ജീർണ്ണാവസ്ഥയേയും മൂല്യത്തകർച്ചകളേയും നിസ്സംഗമായി നോക്കി നിന്ന് ചിരിക്കുവാനുള്ള ഈ സിദ്ദി മലയാളത്തിന്റെ മാലികമായ സിദ്ദിയാണ്. സാമൂഹ്യവിമർശകരായിരുന്ന ചാക്യാന്മാരും പഴയ തുള്ളൽക്കാരനും നീളാതീരത്തുനിന്നും വളളത്തിക്കൊണ്ടുവന്നതാണ് മലയാളത്തിന് മയുള്ള ഈ പരിഹാസത്തിന്റെയും ചിരിയുടേയും സംസ്കാരം.

തിരുവില്വാമലയുടെ ബൗദ്ധചരിത്രം വിട്ട് സംസാരം വി.കെ.എന്റെ രചനകളിലേക്കു വന്നപ്പോൾ ഞാനിക്കാര്യം സൂചിപ്പിച്ചു.

‘ചാക്യാന്മാരിൽ നിന്ന് നമ്പ്യാരിലൂടെ വളളന മലയാളത്തിന്റെ ശുദ്ധമായ ഈ ഹാസത്തിന്റെ സംസ്കാരം ഈ പ്രദേശത്തിന്റെ സാംസ്കാരികമായ ഒരു സവിശേഷതയായി നിരീക്ഷിക്കുന്നതിൽ വല്ല ലോജിക്കുമുണ്ടോ? അങ്ങയുടെ പ്രതിഭയുടെ മാലികമായ സിദ്ദിയും ഇതു തന്നെയാണെന്നും കരുതിക്കൂടെ?’

‘‘ഇതിൽ ലോജിക്കുണ്ടോ എന്നൊന്നും എനിക്കറിഞ്ഞുകൂടാ. പക്ഷേ ഒരു കാര്യം ശുഭമാണ്. ഞാനൊരു ചാക്യാരായാലാണ് കൂടുതൽ ശോഭിക്കുക എന്നെനിക്കു തന്നെ തോന്നിയിട്ടുണ്ട്.’’ (കൂട്ടത്തിൽ വി.കെ.എൻ. ഒരു റഹസ്യം പറഞ്ഞു. മഹാഭാരതം ചാക്യാരുടെ വീക്ഷണത്തിലൊന്നു മാറ്റിയെഴുതിയാലോ എന്നാലോചിക്കുകയാണ് ഭീമനും ദുര്യോധനനുമൊക്കെ ആധുനിക കാലത്തിന്റെ പര്യായത്തിൽ എങ്ങനെയുണ്ടാകുമെന്നൊരു പരീക്ഷണം.)

തിരുവില്വാമല തന്റെ രചനകളിൽ നേരിട്ടു

കാറിക്കടുത്തുവച്ച് വലതുഭാഗത്തേക്കുള്ള ഇടവഴിക്ക് തിരിഞ്ഞു. നീളയുടെ മേൽഭാഗത്ത് മലമടക്കുകൾക്കിടയിലൊക്കെ ചുരുങ്ങിയതായി ആധാരമോടികളൊന്നുമില്ലാത്ത പഴയൊരു ഗ്രാമീണ കർഷകഭവനം. ഉയർന്ന കല്ലുകൾ പതിച്ച ഈ നടവഴിയിലൂടെ ഇത് രണ്ടാം തവണയാണ്.

വോട്ടിൽ തുറന്നു തന്ന ശ്രീമതി വി.കെ. എന്താണു ചോദിച്ചു:

‘‘വി.കെ.എൻ. ഇല്ലേ?’’

‘‘ഉറങ്ങാണ്. വിളിക്കാം. കയറിയിരിക്കൂ.’’

ഉറക്കപ്പട്ടവുമായി ജ്ഞാനിയായ വിദ്യുഷ്കൻ വന്നു. തെല്ലൊരപരിചിതാവത്തിൽ നോക്കി. പേരുപറഞ്ഞു പരിചയപ്പെടുത്തുമ്പോൾ പറഞ്ഞു.

‘‘മുഖമാരികളിലൂടെ വന്നിട്ടുണ്ട്.’’

‘‘ഓർമ്മയുണ്ട്.’’

നീളയുടെ പൊരുളന്വേഷിച്ചു നടന്ന കാലത്താണ്. ഒരുപൂയ്ക്കിവിടെ വന്നു. വൈകുറവരെ വെടിവട്ടവുമായി കൂടി.

പോൾ അതൊരു ഒഴിഞ്ഞു മാറാണെന്നറിയാമായിരുന്നു. ഈ മനുഷ്യനോളം ചരിത്രാഭ്യർത്ഥനയോടുകൂടി ഒരേഴുത്തുകാരൻ ആധുനികകാലത്ത് നമുക്കുണ്ടായിട്ടില്ല. കേരളപ്പഴമയുടെ പുരാതനമായ അറിവുകളിൽ നിന്ന് വിശ്വവിജ്ഞാനത്തിന്റെ അത്യാധുനികമായ വികാസപരിണാമങ്ങളിലേക്കു വരെ നടന്നെത്തിയിട്ടുള്ള ഈ തിരുവില്വാമലക്കാരൻ തന്റെ രചനകളിലൂടെ നീളം ആ അറിവുകളുടെ പരാഗം വിതറിയിട്ടുണ്ട്. സൂക്ഷ്മമായ ചരിത്രാവബോധം കൊണ്ടുതന്നെയാണ് തന്റെ സർഗ്ഗവ്യാപാരത്തെ വിദ്യുഷ്കവല്ക്കരിക്കുന്ന രചനാത്മകത അദ്ദേഹം സ്വീകരിച്ചത്. പൊളളയായി ആദർശവല്ക്കരിക്കപ്പെട്ട ഒരുകൃഷ്ണസിംഹിഷണിസ്റ്റ് സമൂഹത്തിന്റെ ജീർണ്ണിപ്പ സംവേദന ശീലങ്ങളെ തന്റെ വിദ്യുഷ്കവേഷത്താൽ പൊളളിച്ചുതുടങ്ങിയത് വി.കെ. എൻ. ചെയ്തത്. പട്ടുകുപ്പായം കൊണ്ടു മുടിവെച്ച ജീർണ്ണതയുടെ പഴുത്ത വ്രണങ്ങളിൽ പരിഹാസശരം കൊണ്ടുകുത്തുന്നതിലൂടെ

വന്നിട്ടുള്ള സന്ദർഭങ്ങൾ കുറവാണെന്നും വി.കെ.എൻ. ഓർത്തു. സാധ്യമാകുമ്പോൾ സാധിനത്തിൽപ്പെട്ട കൃഷിനിലങ്ങൾവിറ്റ് ഓളകമ്പനികളും മറ്റും തുടങ്ങിയ ഇവിടുത്തെ ചില കർഷകപ്രമാണിമാരുടെ പൾചാത്തലം 'പിതാമഹനിൽ' വിഷയമായിട്ടുണ്ട്.

പരിഹാസമുണ്ടാക്കുന്നതിന്റെ രചനപരമായ ഹോസ്യത്തെക്കുറിച്ച് ചോദിച്ചപ്പോൾ വി.കെ.എൻ. ചിരിച്ചു.

"സംഗതി വളരെ എളുപ്പമാണ്. ഒരുദാഹരണം നോക്കിക്കൊള്ളൂ. പൈങ്കിളിക്കഥകളിലൊക്കെ കാണാവുന്ന സെൻറിമെന്ററലായ ഒരു സംഭാഷണമെടുക്ക്.

'നിനക്കെന്താ മോളേ ഇത്ര ആധി?' ഇതിന്റെ കൂടെ ഒരു ചെറിയ വാചകം കൂടിചേർത്താൽ ഇതിനെതിരെത്തന്നെയുള്ള നല്ലൊരു പരിഹാസമാവും.

'നിനക്കെന്താ മോളേ ഇത്ര ആധി? ആദിയിലിരുന്നുണ്ടായിരുന്നില്ലേ.' ഇതൊന്നിയായ ചാത്തൻസ് പിന്നെയും ചിരിച്ചു. വിലമലയുടെ മുകളിലേക്കു പടരുന്ന സിങ്ഗന്റെ ചിരിയാണ്. 'മലഞ്ചെരുവിലെ ചന്ദ്രനമരം' എന്ന് കുഞ്ഞിരാമൻ നായർ ഒരിക്കൽ വി.കെ.എനെ വിശേഷിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. കിഴക്കൻ കാറ്റിൽ ചിരിക്കുന്ന മാലയസുഗന്ധം പരന്നൊഴുകുകയാണ്.

ഈ 'ജീനിയസ്' മലയാളത്തിന്റെ അന്ത്യ ഗ്രഹമാണ്. ചങ്ങലകൾക്കുവരെ ഭ്രാന്തപ്പിടിച്ച യുക്തിരഹിതമായ ലോകത്തിൽ ഇദ്ദേഹം നമ്മെ ചിരിക്കാൻ ചികിത്സിക്കുന്നു.

വി.കെ.എനോട് യാത്രപറഞ്ഞ് വീണ്ടും തിരുവിലാമലകൾക്കു തിരിച്ചപ്പോഴും വെയിലിന്റെ ചൂട് കുറഞ്ഞിരുന്നില്ല. ഞങ്ങൾക്ക് പുനർജന്മം നൽകിയവർക്കു പോകണമെന്നായിരുന്നു. അമ്പലത്തിൽ കണ്ട സന്നാസിസം വഴിചോദിച്ചപ്പോൾ കാട്ടിലൂടെ മുന്നൂറാഴികയിലധികം മലകയറിപ്പോകണമെന്നു പറഞ്ഞു. ഗുരുവായൂരോടരികി ദിവസമാണ് പ്രസിദ്ധമായ പുനർജന്മനിന്നുഴൽ. അന്ന് പുനർജന്മനിഗൂഹ നുണയുടെ ധാരാളം ഭക്തന്മാരുണ്ടാവും. ഗൂഹയിലൂടെ നുണയുടെ മലയ്ക്കുറ്റം കടന്നാൽ പിന്നെ പുനർജന്മമില്ലെന്നാണ് വിശ്വാസം.

ഞങ്ങൾക്ക് ഗൂഹയിലേക്ക് വഴികാണിച്ചത രാമോ എന്നു ചോദിച്ചപ്പോൾ സന്നാസി ഞങ്ങളെ സംശയത്തോടെ നോക്കി.

'ഈ വെയിലത്ത് ഭ്രാന്തന്മാരുടെ ആരും ഇത്ര വഴിനടന്ന് ഗൂഹയിൽ പോവ്വല്ല. അവിടെ കാണാനൊന്നുമില്ല.

ഹോട്ടോഗ്രാഫർ കണ്ണൻ സുരജ് പറഞ്ഞു: 'നമുക്ക് നടക്കാം. മലയല്ലേ? വഴിയറിയാതിരിക്കില്ല. ആളുകളുടെ ചവിട്ടിപ്പാളകളിലും കാണും.

രണ്ടും കല്പിച്ച് പൊളിയുന്ന വെയിലിൽ ഞങ്ങൾ വിലമലയുടെ പടവുകൾ കയറാൻ തുടങ്ങി.

ഇത് അനാഥതയ്ക്കെതിരെയും അശാന്തിയുടേയും യാത്രയല്ലേ. അനന്തജന്മങ്ങളുടേയും ആവർത്തനങ്ങളുടേയും വ്യഥകളിൽ നിന്ന് ജീവനത്തിന്റെ അർത്ഥം തേടിയുള്ള

വി.കെ.എൻ.

തീർത്ഥാടനമാണ്. കർമ്മസിദ്ധിയെക്കുറിച്ചുള്ള പുതിയ പാഠങ്ങൾ പഠിപ്പിക്കുന്നതാണ്. അക്ഷരങ്ങളുടെ പാലത്തിൽ കൂടി പ്രളയസമുദ്രത്തിനപ്പുറം കടന്ന കവിയോ? സമുദ്രങ്ങളെയെല്ലാം കമണ്ഡലുവിലൊതുക്കി നില്ക്കുന്ന തപസ്സുമാധിപന്മാരായ വിദൂഷകനോ? അറിയില്ല. ഈ താഴ്വരയിലെ ഓരോ പുല്ലും പുറം ഓരോ പാഠങ്ങൾ പറഞ്ഞുതരുന്നുണ്ട്. ഓരോ ചുവടും ഓരോ പുതിയ അറിവിലേക്കാണ്.

പക്ഷേ, വിലമലയുടെ മുകൾപ്പുറമേക്ക് കയറിച്ചെല്ലുമ്പോഴും വഴി വല്ലാത്ത അപരിചിതമായിത്തീർന്നു. കഴിഞ്ഞ യാത്രയുടെ ചവിട്ടിപ്പാളകൾ മാഞ്ഞുപോയിരുന്നു. എങ്ങോട്ടാണ് പോകുന്നതെന്നുള്ള ഒരു തിട്ടവുമില്ലാത്ത നടക്കുകയായിരുന്നു ഞങ്ങൾ. ദിശാബോധവും നഷ്ടപ്പെട്ടതുപോലെ തോന്നി. പൊളിയുന്ന വെയിലിൽ മണിക്കൂറുകളോളം നടന്നിരിക്കണം. നടക്കുമ്പോഴും കൂടുതൽ കൂടുതൽ മലമടക്കുകൾ മുന്നിൽ നിവർന്നുനിൽക്കുന്നത് തുടങ്ങി. മുന്നൂറാഴികയോളം പോകണമെന്നുള്ള ഒരേകദേശ ധാരണയല്ലാതെ, പുനർജന്മനിഗൂഹയുടെ സ്പന്ദനം തിരിച്ചറിയാൻ സഹായിക്കുന്ന അടയാളങ്ങളൊന്നും തന്നെ ഞങ്ങൾക്കറിവുണ്ടായിരുന്നില്ല. അനന്തവിസ്തൃതിയോളം താഴെ പരന്നു കണ്ട താഴ്വരയിൽ ഒരാശ്വാസമായി ഒരു ഭാരതപ്പുഴകാണാമായിരുന്നു. ബഹുദൂരത്തേക്കൊന്നും വഴിതെറ്റിപ്പോയിട്ടില്ലെന്നുമാത്രം നമുക്ക് ഞങ്ങളെ ഓർമ്മിപ്പിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. ഇടതൂർന്ന കാടൊന്നുമില്ലെങ്കിലും കുറ്റിക്കാടുകൾക്കും ഒറ്റപ്പെട്ട വൻമരങ്ങൾക്കുമിടയിലുള്ള മലമ്പാത പാറക്കെട്ടുകൾ നിറഞ്ഞ് കൂടുതൽ ദുർഗ്ഗമാ

യിത്തീർന്നു തുടങ്ങി. വെയിലാറാൻ തുടങ്ങിയപ്പോൾ തിരിച്ചുപോകേണ്ടതിനെക്കുറിച്ചുള്ളൊരു ഭീതിയും ഞങ്ങളെ ബാധിച്ചു. ലക്ഷ്യമെവിടെയാണെന്നറിയാതെയുള്ള ഈ ഭ്രാന്തൻ യാത്ര മതിയാക്കി തിരിച്ചുപോകാമെന്ന് ഞാൻ പറയാനായും മുമ്പെ പെട്ടെന്നു നോക്കേണ്ടതിനുമിടയിൽ കണ്ണൻ ഞങ്ങളെപ്പോൾ നില്ക്കുന്ന പാറക്കെട്ടു ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചു ചോദിച്ചു:

'നോക്കൂ ഈ പാറക്കെട്ട് ആനയുടെ പുറംഭാഗം പോലെയില്ലേ?' അങ്ങനെ മനസ്സിൽ വിചാരിച്ചപ്പോഴും നാം ശരിയായിരുന്നു. ആനയുടെ പുറത്തിരുന്നു നോക്കുമ്പോൾ കാണുന്നവിധം കഴുത്തിന്റേയും തലയുടേയും മേൽഭാഗമാണെന്നു തോന്നിക്കുന്ന രൂപത്തിലുള്ള ഒരു പാറക്കെട്ടായിരുന്നു അത്.

'എങ്കിൽ ഈ പാറക്കെട്ടിന്റെ താഴെത്തന്നെയാണ് പുനർജന്മനിഗൂഹ. പണ്ടെവിടെയോ അങ്ങനെ വായിച്ചതായി ഞാനോർക്കുന്നുണ്ട്.'

വെറുതെ ഒരു പ്രതീക്ഷയോടെ ഞങ്ങൾ പാറക്കെട്ടിനെ ചുറ്റി അളളിപ്പിടിച്ചു താഴേക്കിറങ്ങാൻ തുടങ്ങി. അപ്പോൾ പാറയുടെ പള്ളമേൽ ആരോ വരച്ചിട്ട വെളുത്ത ഒരു വാളും കാണപ്പെട്ടു. അടയാളം ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചു തന്ന വഴിയിലേക്ക് ഞങ്ങൾ അളളിപ്പിടിച്ചിറങ്ങിയത് ഗൂഹാമുഖത്തേക്കു തന്നെയായിരുന്നു.

ദീർഘകാലത്തിന്റെ അന്ത്യത്തിൽ ഒരു മുക്തി മാർഗ്ഗം വെളിവാക്കിയിരുന്നതുപോലെ അടക്കാനാവാത്ത ഒരാഹ്ലാദത്തിൽ ഞങ്ങൾ പുനർജന്മനിഗൂഹയിലേക്ക് പൊത്തിപ്പിടിച്ചു കയറുകയും കൊച്ചുകുട്ടികളെപ്പോലെ ആർത്തുവിളിച്ച് ചാടിക്കളിക്കുകയും ചെയ്തു. വല്ലാത്തൊരു ജീർണ്ണഗന്ധം വാട കെട്ടിനിന്ന ഗൂഹയിൽ നിന്ന് ഒരു പാടു നരച്ചിറുകൾ ഞങ്ങളുടെ തലയ്ക്കുമീതെ ഒച്ചവെച്ചു പറന്നു പോയി.

അപ്പോഴേക്കും എല്ലാം വ്യക്തമായിവെളി വായിക്കിയിട്ടു. ഗൂഹയിൽ നിന്നു നോക്കുമ്പോൾ താഴെക്കാണുന്ന താഴ്വരയിൽ ദൂരെ തിരുവിലാമല—ചിറ്റൂർ റോഡ് കാണാമായിരുന്നു. ഇത്രയും ദൂരം ഞങ്ങൾ വഴിതെറ്റിയെത്താൻ മലയുടെ അങ്ങോട്ടുനിൽ വിപരീതദിശയിലാണ്. ഏതോ ദുർബ്ബലമായ നിമിത്തമാണ് ഒടുവിൽ നേർവഴിയുടെ വാതിൽ തുറന്നു തന്നത്.

ഗൂഹയിൽ നിന്ന് കണ്ണൻ താഴ്വരയുടെ പടങ്ങളെത്തു. തുടക്കത്തിൽ നല്ലപോലെ നിവർന്നു നില്ക്കാവുന്നവിധം ഗൂഹ വിസ്തൃതമാണെങ്കിലും ഉള്ളിലേക്കുപോകും തോറും കുനിഞ്ഞാൽപ്പോലും കടക്കാൻ വ്യത്യാസവിധം ഇടുങ്ങിയും ഇരുണ്ടും കാണപ്പെട്ടു. ശാസനമുട്ടിക്കുന്ന ദുർഗ്ഗന്ധവും കൂടിക്കൂടിവന്നു. എനിട്ടും വല്ലാത്തൊരു സാഹസികതയോടെ കണ്ണൻ പറഞ്ഞു:

'നമുക്ക് എത്താവുന്നിടത്തോളം ദൂരം പോയിനോക്കാം. പറയുമെങ്കിൽ അപ്പുറം (ശേഷം 44ാം പേജിൽ)

ഇപ്പോൾ കമ്പോളങ്ങളിൽ സാധാരണയായി കാണുന്ന പേനകളുടെ ഇരട്ടി വലുപ്പത്തിൽ ഓറഞ്ച് നിറമുള്ള ഒരു ഹൗണ്ടൻ പെൻ ആയിരുന്നു അമ്മാൻ തന്റെ ആദ്യകാലഗ്രന്ഥങ്ങൾ എഴുതാൻ ഉപയോഗിച്ചത്. ഒരിക്കൽ മഷി നിറച്ചാൽ ഏകദേശം മൂപ്പന് പേജുകളിലും എഴുതിത്തീർന്നിട്ടുമാത്രമേ മഷി അന്വേഷിക്കേണ്ടിവരികയുള്ളൂ. രണ്ടാം ലോകമഹായുദ്ധം അവസാനിക്കുന്നതിനു മുമ്പ് ഇർമ്മനിയിൽ നിർമ്മിച്ച പേനകളും കളിപ്പാട്ടങ്ങളും ഇന്ത്യയിൽ വിലപനയ്ക്കായി വന്നെത്താറുണ്ടായിരുന്നു. തലപ്പത്ത് ഒരു വെളുത്ത പൂവുള്ള ആ ഓറഞ്ച് പേന ഇർമ്മനിയിൽ നിർമ്മിച്ചതാണെന്ന് അമ്മാൻ പറയാറുണ്ടായിരുന്നു. സമ്മാനിച്ചത് സർദാർ കെ.എം. പണിക്കർ. ഞങ്ങൾ അത് ആദ്യം കാണുമ്പോൾ അതിന് പഴക്കം തട്ടിക്കഴിഞ്ഞിരുന്നു. രണ്ടിടത്ത് വിള്ളൽ വന്ന് കഴിഞ്ഞിരുന്നു. വിള്ളലുകളിൽ ചളി നിറഞ്ഞുകഴിഞ്ഞിരുന്നു. എങ്കിലും ഒരു ദിവസം രാവിലെ ആ പേന നാലപ്പാട്ടെ ഉമ്മറത്തുനിന്ന് അപ്രത്യക്ഷമായപ്പോൾ ഞങ്ങൾ കൂട്ടികൾ മാത്രമല്ല വലിയവരും വേലക്കാരും ദുഃഖിച്ചു.

'ഒരു പാർക്കർ പെൻ കൊണ്ടുവരാമെന്ന് മാധവൻനായർ ഏറ്റുവിളിച്ച് അമ്മാൻ പറഞ്ഞു. 'പാർക്കർ ഫിഫ്റ്റി വൺ ആയിരിക്കണം. ഈയിടെ മാർക്കറ്റിൽ ഇറങ്ങിയതാ. വെല അൻപതുരൂപ്യം.' കൂഞ്ഞുണ്ണിയേട്ടൻ പറഞ്ഞു. 'അൻപതു രൂപ കൊടുത്താലും ആ മഞ്ഞപ്പേന് പൊലൊന്ന് കിട്ടില്ല.' കല്ലുക്കാട്ടയിൽ കൊച്ചുണ്ണിനായർ പറഞ്ഞു. ഞാനും ജ്യേഷ്ഠനും കൂടി ആ പേന

തിരഞ്ഞ് മുറ്റത്തും പറമ്പിലും കുറേനേരം അലഞ്ഞു. ആദ്യം ജ്യേഷ്ഠൻ പോയത് വേലിക്കരിക്കെ സന്ദർശകർക്ക് മൂത്രമൊഴിക്കുവാനായി വെച്ച പരന്ന കല്ലുകൾക്കടുത്താണ്. ഒരു മുരിങ്ങക്കമ്പുകൊണ്ട് മൂത്രം നനഞ്ഞ മണ്ണിൽ ജ്യേഷ്ഠൻ കുറച്ചുനേരം ചികഞ്ഞു കൊണ്ടിരുന്നു. കൈവീര്യങ്ങൾ കൊണ്ട് മൂക്ക് അമർത്തിപ്പിടിച്ച് ഞാനും ആ കൂപ്പയിൽ പേന തിരഞ്ഞു. ഒടുവിൽ തല കുലുക്കിക്കൊണ്ട് ജ്യേഷ്ഠൻ നിവർന്ന് നിന്ന്, മുരിങ്ങക്കമ്പ് നിലത്തുനിന്നു.

'എനിക്കൊന്നും കാണാനില്ല' ഞാൻ നീരസത്തോടെ പറഞ്ഞു.

'എല്ലാവർക്കും കാണാൻ സാധിക്കുന്ന വിധത്തിൽ കള്ളൻ പേന വെയ്ക്കോ? മൂത്രം നനഞ്ഞ മണ്ണിൽ വെച്ചാൽ ആരും അത് കഴിച്ചെടുക്കില്ല. പിന്നെ അർത്ഥശൂന്യം

തൊടങ്ങിട്ട് പേരും കൊറെയായി.' മാധവിയമ്മ ഞങ്ങളുടെ നേർക്ക് നടന്നുകൊണ്ട് വിളിച്ചു പറഞ്ഞു.

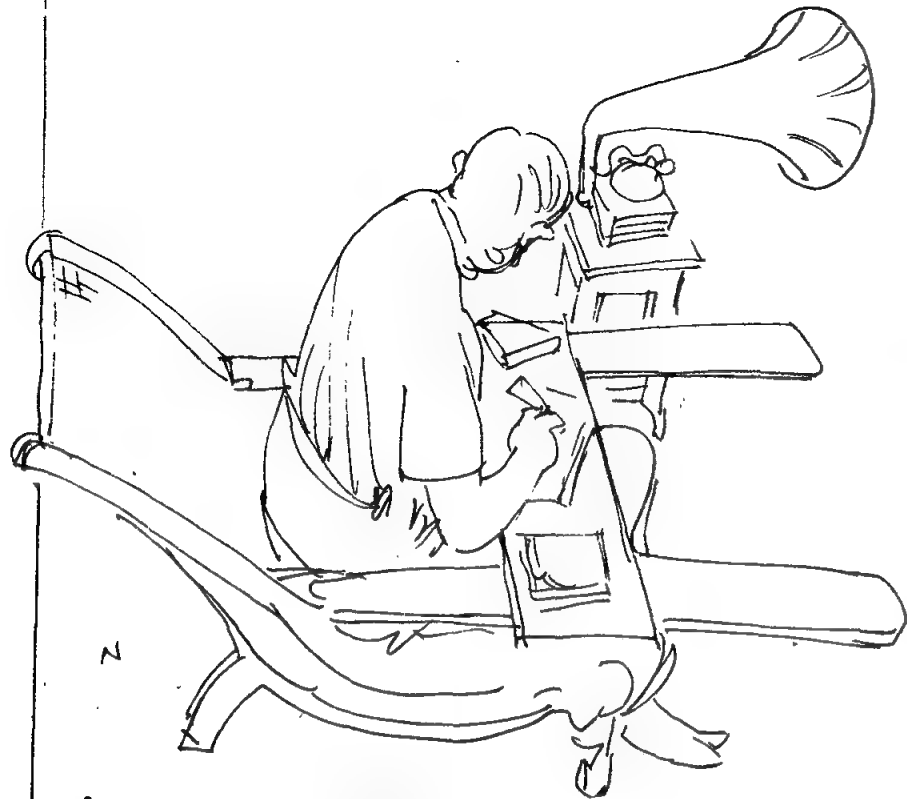
'അമ്മാമന്റെ പേന തെരയാണ്' ഞാൻ പറഞ്ഞു. അമ്മാമന്റെ പേന കൊണ്ടുവാൻ ആർക്കൊ ധൈര്യം വരാ? ആരും അതു കൊണ്ടുവരില്ല. ആ പുളിയാറിലിന്റെ എടേലിലാണ് കെടേണ്ടാവും. ഉണ്ണിമായോട് നല്ലൊന്നോ ചൂലിച്ച് അടിക്കാൻ പറഞ്ഞു. അത് അവടെ കെടേണ്ടാവും' മാധവിയമ്മ പറഞ്ഞു. പറമ്പിൽ വളർന്നുനില്ക്കുന്ന പുവാൻ കുറുമ്പല, തുമ്പ, നെല്ലി മുതലായ ചെടികളിൽ മാധവിയമ്മ താങ്ങുലരണം തുപ്പി. നന്നുത്ത പൂക്കളിൽ ചുവന്ന തരികൾ പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ടു. 'പെന്ന് എടത്ത് കൊടുത്താ രണ്ടുരൂപയുടെ

കാഴ് തരന്ന് കുട്ടോപ്പു പറഞ്ഞു. കഴിഞ്ഞ തവണ പെന്ന് കാണാണ്ടെയായപ്പോഴും കുട്ടോപ്പു രണ്ടുരൂപയുടെ കാഴ് തരന്ന് പറഞ്ഞു. എനിട്ട് കലി നാരായണനായരോ പെന്ന് എടുത്ത് കൊണ്ടുണ്ട്.' മാധവിയമ്മ ഞങ്ങളോട് പറഞ്ഞു.

'എത്രാമത്തെ തവണയാണ് പെന്ന് കാണാതാവുന്നത്?' ജ്യേഷ്ഠൻ ചോദിച്ചു. 'ഇത് മൂന്നാമത്തെ തവണയാ. രണ്ടു പ്രാവശ്യം നമ്മുടെ കലിയാ പെന്ന് കണ്ട്പിടിച്ചത്!' മാധവിയമ്മ പറഞ്ഞു. 'നാരായണൻ കമ്മൾക്കാ ഭാഗ്യം. വാക്കിളോട് തെരയാത്ത സ്ഥലല്ല. വെണ്ണുറ്റി

വേലി ചാടിവന്ന് അതെടുത്ത് കൊണ്ടു പോവാം' ജ്യേഷ്ഠൻ പറഞ്ഞു. 'കുപ്പേലി ഉണ്ടോ?' ഞാൻ ചോദിച്ചു. 'തീർച്ചയല്ല.' ജ്യേഷ്ഠൻ പറഞ്ഞു. 'ഇനി എവിടെയൊക്കെ നോക്കണം?' ഞാൻ ചോദിച്ചു. കുറ്റാനേഷണാ എന്നെ മടുപ്പിച്ചു. 'ഒരു ഡിറ്റെക്ടിവ് ആവാൻ കുറെയൊക്കെ സഹിക്കണം.' ജ്യേഷ്ഠൻ പറഞ്ഞു. 'എനിക്ക് ഒരു ഡിറ്റെക്ടിവ് ആവണ്ട' ഞാൻ പറഞ്ഞു. 'അപ്പോൾ ആമിയുടെ വൈരമാല കളവ് പോയാലോ?' ജ്യേഷ്ഠൻ ചോദിച്ചു. 'എനിക്ക് വൈരമാല ഇല്ലല്ലോ' ഞാൻ പറഞ്ഞു. 'വല്ലതാവുമ്പോൾ വൈരമാല ഉണ്ടായാൽ. അത് കളവ് പോവാൻ ചാൻസുണ്ടാവും' ജ്യേഷ്ഠൻ പറഞ്ഞു. ഞാൻ തലകുലുക്കി. ഞങ്ങൾ വേലിക്കരിക്കെ നടക്കുമ്പോൾ മുളകുട്ടത്തിന്റെ ഉള്ളിൽ നിന്ന് പാമ്പുകളുടെ ഊത്ത് കേട്ടു. 'പാമ്പ് ഊതുന്നു' ഞാൻ പറഞ്ഞു. 'പാമ്പാവില്ല. കാറ്റാവും.' ജ്യേഷ്ഠൻ പറഞ്ഞു. 'കാറ്റിന് ഇങ്ങനെ ഊതാൻ കഴിയുമോ?' ഞാൻ ചോദിച്ചു. 'കാറ്റിന് പല ശബ്ദങ്ങളും പുറപ്പെടുവിക്കാം. കാറ്റിന്റെ ഭാഷയിൽ കാറ്റ് സംസാരിക്കുകയാണ്' ജ്യേഷ്ഠൻ പറഞ്ഞു. 'അല്ല! ഇങ്ങനെ പറമ്പിന്റെ നടുക്കാണ് ആങ്ങളോ പെങ്ങളോ? കാല്മെ മുളച്ച് കൂത്തും കുട്ടോളം. വെലയമ്മ പൊടിയിരിക്കുന്നത് സമ്മതിക്ക എടത്ത് വെച്ച് വിളിച്ചു

ക്കുഴിയിലും വൈക്കോൽ കൂണ്ടെല്ലാം തെരഞ്ഞെടുക്കുന്നു. കിട്ടിയിട്ട് കലി നാരായണൻ കമ്മൾക്ക്. വള്ളി പറഞ്ഞു.

“അതെ അതെ. മറപ്പേരേടെ പിന്നിലും കൂടി നോക്കിയടക്കുന്നു. അപ്പോഴാ പഹയൻ അടുക്കളേന്ന് കൊണ്ടുരുന്നത്. നമ്മുക്കാർക്കും കിട്ടാത്തപ്പോ അയാൾക്ക് എങ്ങനെ കിട്ടി?” മാധവിയമ്മ ചോദിച്ചു.

“നിങ്ങളൊക്കെ പെൻ തെരയുമ്പോൾ കലി എന്തെ ചെയ്തിരുന്ന്?” ജ്യേഷ്ഠൻ ചോദിച്ചു.

“എന്തെ ചിന്തിരുന്ന് എന്ന് ചോയിച്ചാ ഇയ്ക്ക് ഓർമ്മലു ഉണ്ടു. അടുക്കളുടെ ആത്ത് കൂത്തിരുന്ന് തേങ്ങ ചെറുകുരുമ്പു. സമ്മതി ഉണ്ടാക്കാനേയ് അതും കഴിഞ്ഞപ്പോ വെറുകുപെരേല് കേണത് കണ്ടു. മാധവിയമ്മ പറഞ്ഞു.

“വെറുകുപെരേയിൽ കലി എന്തിനാ കയറിയത്?” ജ്യേഷ്ഠൻ ചോദിച്ചു.

“വെറുകുപെരേല് എന്തിനാ കേണത് ചോയിച്ചാ ഞാനെന്നാ പറയ്, ഉണ്ടു? വെറുകു എടുക്കാനാവും. തീപ്പട്ടാൻ വെറുകു വേണലൊ. മാധവിയമ്മ പറഞ്ഞു.

“അപ്പോ സമയം എത്രയായിരുന്നു?” ജ്യേഷ്ഠൻ ചോദിച്ചു.

“പൊലർച്ചയാവുമ്പോ. വെലുമ്മ നാനാഴി ക്കിണ്ടി കൊണ്ട് മറപ്പേരേന്ന് മടങ്ങണ സമയം. മാധവിയമ്മ പറഞ്ഞു.

“ചെറിയമ്പ്രാൻ അടിയനോട് ചോയിച്ചോളെ. അടിയന് എല്ലാം നല്ല ഓർമ്മണ്ട്” വള്ളി പറഞ്ഞു.

“പഴേ കഥാജ് പറഞ്ഞിട്ട് ഇപ്പോ എന്താ കിട്ടാൻ പോണ്?” ഉണ്ണിമായ നീരസത്തോടെ

ചോദിച്ചു. അവൾ ചുലുപ്പിച്ച് പുതുപ്പത്തിന്റെ മുമ്പിലുള്ള വെളുത്ത മുറ്റം തുത്തുവാരിത്തുടങ്ങി.

“എന്ത് ഓഗിയാ ആ പെന്റിന്! ചെണ്ട മല്ലിപ്പുവിന്റെ നെറ. തലപ്പത്ത് ഒരു വെള്ളപ്പുവും. ഏത് മഹാപാപിയാ അത്

മോഷ്ടിച്ചത്!” മാധവിയമ്മ പിറുപിറുത്തു.

“ഇന്നലെ സന്ധ്യക്ക് ഇബടെ ആരൊക്കെ വന്നു?” ജ്യേഷ്ഠൻ ചോദിച്ചു.

“ഇബടെ ആരാവര് ഉണ്ടു? ഇബടെ നിദാനം വരണോരൊക്കെ വന്നു. പിന്നെ ആരും വന്നില്ല. അമ്പാഴത്തേലെ കുഞ്ഞുണ്ണി മേനോൻ കൊറെനേരം ഒരു ചാതുക്കസാലേല് കെടന്നു. മാതാത്താട്ടിലെ ശങ്കരൻനായര് വന്നു. അമ്പാഴത്തേലെ കേശുമേനോൻ വന്നിട്ട് ഇംഗ്ളീഷ് പേപ്പര് എടുത്തോണ്ട് വേഗം മടങ്ങി. നമ്മടെ കല്ലുക്കാട്ടേലെ കൊച്ചുണ്ണാര് വന്നു—ശീലക്കൊടം പിടിച്ചോണ്ട്. നൂപ്പര് വെയിലാമ്പമ്പഴയ്ക്കും കല്ലുക്കാട്ടേലിക്ക് മടങ്ങി. പിന്നെ നമ്മടെ തോമാസ് മാഷ് വന്നു. കൊറെനേരം ആ തിണ്ണേല് തുണും ചാരി ഇരുന്നു. എപ്പഴേ പോയത്ത് ഇയ്ക്ക് ഓർമ്മലു. അമ്മാമൻ ഉണ്ണാൻ എണ്ണിറ്റ് തെക്കിണില് ചെന്നപ്പോ തോമാസ് മാഷ് പോയിരിക്കും. ഇയ്ക്കറില്ല. പിന്നെ...” മാധവിയമ്മ പറഞ്ഞു.

“നമ്മടെ നമ്പീശൻ തമ്പുരാൻ വന്നേറിന്നു. വള്ളി പറഞ്ഞു.

“ഏതു നമ്പീശൻ? കച്ചോടപ്പേരേലെ നമ്പീശനാ?”

“അല്ലാനേയ്. ആ പാവം പിടിച്ച തന്തലേ? അമ്പാഴത്തേലെ കേശുവമ്പ്രാന്റെ കുട്ടുകാരൻ. കുഞ്ഞൻനമ്പീശൻ തമ്പ്രാൻ വള്ളി പറഞ്ഞു.

“വെയ്നാരം എലിയങ്ങാട്ടെ സ്കൂളുള് ചരിത്രം പഠിപ്പിക്കണ സുകുമാരൻ മാഷ് വന്നിരുന്നു. അമ്മാമനോട് ഒരു തെങ്ങു തരണമെന്ന് പറഞ്ഞത്. ഞാൻ കേട്ടു. മാധവിയമ്മ പറഞ്ഞു.

“ഈ നാട്ടില് അമ്മാമനല്ലാതെ പുസ്തകം എഴുതണ വല്ലോരും ഉണ്ടോ?” ജ്യേഷ്ഠൻ ചോദിച്ചു.

ഈ പട്ടിക്കാട്ടില് ആരാളുള് ഉണ്ടു പുസ്തകം എഴുതണോര്? നമ്മടെ ചാരി അയ്യര് മാഷ് വല്ലതും എഴുതുവേരിക്കും. ഏഡ് മാഷ്. ബാക്കിള്ളൊരൊക്കെ വെറും പട്ടു” മാധവിയമ്മ പറഞ്ഞു.

“ഈ നാട് അത്രമോശാച്ചാ ഇങ്ങള് എന്തിനാ ഇബടെത്തന്നെ കുട്യേക്ക്ണ്? ഇങ്ങക്ക് ഇങ്ങടെ നാട്ടിക്ക് മടങ്ങിക്കൂടെ മാധിയമ്മാളേ?” വള്ളി ചോദിച്ചു.

“ഇയ്ക്ക് നാടിഷ്ടലു. അത് ആരോടും ഞാൻ തൊറന്ന് പറയാം. പക്ഷേ ഇയ്ക്ക് ഇബടെത്തെ കുട്യോളെ എടയ്ക്കെടക്ക് ഒന്ന് കണ്ടിട്ടിലേയ്കി ഒരേടങ്ങാ. കഴിഞ്ഞമാസം ഒരീസം ഞാൻ ഉണ്ടു സൊപ്നം കണ്ടു. ഞാൻ വെലുമ്മയോട് പറഞ്ഞപ്പോ വെലുമ്മ പറഞ്ഞു ഉണ്ണിടെ സ്കൂള് പട്ടി. ഉണ്ണിവരാറായിന്ന്. മാധവിയമ്മ ചുമലുകൾ ചലിപ്പിച്ചു കൊണ്ട് ചിരിച്ചു.

അമ്മാമന്റെ പേന കലി നാരായണൻ നായർക്കും കണ്ടുപിടിക്കുവാൻ അന്തവണ സാധിച്ചില്ല. ഒരാഴ്ച കഴിഞ്ഞപ്പോൾ അമ്മാമന്റെ പേരിൽ ഒരു പോസ്റ്റ് കാർഡ് തപാലിൽ വന്നു. ഇട്ടിയ ചന്ദൻ അത് തലയ്ക്ക്

തകർന്ന കൂടാരം

ഇല്ലൊരു സ്വപ്നം പോലുമി മരുഭൂവിൽ, പച്ച— പൂല്പിന്നും ഭയമാണു, ശീതളിമാവില്ലെങ്ങും. കിടയ്ക്കില്ലൊരു തുളുളി ദാഹനിരിവിടെങ്ങും കുടിക്കാ, നൊരു കാട്ടുപഴവും തിന്നാനില്ല. കൊള്ളക്കാർ കവർന്നു മൽപാഥേയം, മുന്നോട്ടേയ്ക്കി— പൊള്ളും ഭൂമിയിലൂടെ താനേ സഞ്ചരിക്കണം. കുട്ടിനായ് കാട്ടുനായപോലുമേയില്ല, കഷ്ടം! പാട്ടുപാട്ടുവാനൊരു കാട്ടുപക്ഷിയുമില്ല. മൗനമെങ്ങുമേ തങ്ങിനിൽക്കുന്നു, സൂര്യതപം മാനത്തുനിന്നും കത്തുമിന്ധനമെറിയുന്നു.

ഭൂമി, പൂങ്കുടാരത്തിൽ കാർപ്പറ്റ വിരിച്ചതിൻ ചാരത്ത് വീഞ്ഞിൻ കുപ്പി, പൊതിച്ചോറിറിച്ചിയും ചുറ്റുമേ നടക്കുന്നതൊന്നുമേയറിയാതെ സുസ്വപ്നമിരിക്കുന്നതാനന്ദപരവശം

ചൂടിയനെയക്കുവാൻ രാമചൂടിശിയാൽ പാടലധാരികൾ, മാർതുളുമ്പെ വീശീടുന്നു. ഒന്നിന്നും കുറവില്ല, ക്ഷേപയോദിയുണ്ട് കന്ദർപ്പലിലയ്ക്കുമുണ്ടവിടെസുഹൃദങ്ങൾ ഗാനങ്ങൾ കേട്ടും, നൃത്തം കണ്ടുമായനി, സുൽത്താൻ വർണിലപ്പോൽ നാൾകൾ നയച്ച മരുഭൂവിൽ

അലഞ്ഞു തെണ്ടിടുന്നു യാചകർ നരികൾ പോൽ വലഞ്ഞു, തീക്കണ്ണുമായ് നടപ്പു പൈദാഹങ്ങൾ ഒരുനാൾ കയ്യെറിയ, കൂടാരമിരുട്ടിന്റെ തിരശ്ശീല നീക്കിയിട്ടേതാനും ദുർഭുതങ്ങൾ പട്ടുകൂടാരം നിന്നേടം പിറേന്നാൾ ശ്മശാനമായ് നഷ്ടമായതിനുള്ളിൽപ്പുറന്ന വെളിച്ചവും സുഗന്ധമില്ല, മന്ദസ്ഥിതത്തിനിനുള്ളിലു സുഖലോലുപതയുടെ കാൽത്തളക്കിലുക്കവും ഗിത്താറിൽനിന്നും സാന്ദ്രമധുരം പുറപ്പെട്ടും മാധിയില്ലവിടെങ്ങും, കാകോളം നിറയുന്നു

മർത്തുജീവിതമാണിക്കൂടാര, മതിനിലു നിത്യത, തകർന്നിടാം നിമിഷാർദ്ധത്തിനുള്ളിൽ പക്ഷേയാരോർത്തിടുന്നീ പരമസത്യത്തിന്റെ നിസ്തൃലമായ പൊരുൾ, സ്നേഹത്തിൻ ഗർഭാവും.

സി.എസ്. ജയചന്ദ്രൻ

മുറുപ്പം

തുരുമ്പാണിയാൽ കൃഷ്ണമണിയിൽ കോറിയിട്ട പ്രേമചരിത്രത്തിൽ നിനക്കായി രണ്ടു തുളുളി ബി. നെഗ്റ്റീവ് രക്തം.

നമ്മൾ ചുംബിക്കുക മാത്രം ചെയ്യും നമ്മളൊരിക്കലും ഒരുമിക്കുകയില്ല.

രണ്ടു തുളുളി ഗ്ളിസറിൻ കണ്ണുകളിലൊഴിച്ചോ ഒരു ചുമന്നുള്ളി കണ്ണുകളിലൊച്ച് തേയ്ച്ചോ.

വിവർത്തനം ചെയ്യപ്പെട്ട പ്രണയകവിതകളിൽ നിന്നും നഷ്ടമായ പ്രണയവും കവിതയും പോലെ ഞാനും നീയും ഭർത്താവും ഭാര്യയുമായി അനന്തകാലം ജീവിക്കും.

അനാഥമായ ഏകാന്തതയിൽ നമ്മളുടെ കുട്ടികൾ. കളിപ്പാട്ടങ്ങളായി ജീവിക്കും.

മരണം ഒരു ചലനത്തിലൂടെ മയക്കുന്നതുവരെ മറന്നുപോയ ആ താളത്തെ നമുക്ക് തിരഞ്ഞുകൊണ്ടിരിക്കാം.

മീതെ ഉയർത്തിപ്പിടിച്ചു കൊണ്ടാണ് പടികടന്ന് വന്നത്.

“ഇബ്ടത്തെ പെ ന്നിന്റെ രഹസ്യം പൊറുത്തായി” അയാൾ വിളിച്ചുപറഞ്ഞു.

അപരിചിതമായ ഒരു കയ്പടയിൽ എഴുതപ്പെട്ട ആ ലിഖിതം ഞങ്ങളെ വിസ്മയിപ്പിച്ചു. അമ്മാമനെ മാന്യഗൃഹം എന്ന് സംബോധന ചെയ്തുകൊണ്ടാണ് ആ കത്ത് ആരംഭിച്ചത്. താൻ അമ്മാമന്റെ ഒരജ്ഞാതശിഷ്യനാണെന്നും താൻ ഏകലവ്യനെപ്പോലെയൊന്നെന്നും പഴക്കം ചെന്നതെങ്കിലും അന്യഗ്രഹീതമായ ആ പേന താൻ സ്വന്തമാക്കുന്നുവെന്നും ആ മനുഷ്യൻ അമ്മാമന് എഴുതിയിരുന്നു.

എനിക്കും ജ്യേഷ്ഠനും മാത്രമല്ല അമ്മാക്കും കുട്ടിയോപ്പുവിനും കലശലായ ദേഷ്യവും നിരാശയും അനുഭവപ്പെട്ടു. പക്ഷേ അത്താഴം കഴിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുമ്പോൾ അമ്മാമൻ ശാന്തനായി പറഞ്ഞു.

“പെന്ന് എടുത്ത ആള് നല്ല രസികൻ തന്നെ.”

“രസികനോ? കള്ളൻ എന്നാണ് വിളിക്കേണ്ടത്. പെരും കള്ളൻ” അമ്മമ്മ പറഞ്ഞു. പേന മോഷ്ടിച്ചവനോട് തോന്നിയ ക്രോധം കൊണ്ടാവാം അമ്മമ്മയുടെ മുഖം തുടുത്തു.

“പാർക്കർ പെൻ കൊണ്ടുവരാമെന്ന് മാധവൻനായർ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്.” അമ്മാമൻ

പറഞ്ഞു.

“പോയ പേന നല്ല വറക്കത്തുള്ള പേനയായിരുന്നു. എത്ര അനവധി പുസ്തകങ്ങളോ അതോണ്ട് എഴുതിത്. പാവങ്ങളും അതോണ്ട് എഴുതിതാ” അമ്മായിയായ കുട്ടിയോപ്പു പറഞ്ഞു.

“എന്റെ കണ്ണില് തിമിരം വന്നുന്ന് അയാളും അറിഞ്ഞിരിക്കും. കണ്ണ് കാണാത്തോർക്ക് പേനയുടെ ആവശ്യം ഉണ്ടാവില്ല എന്ന് വിചാരിച്ചിരിക്കും.” അമ്മാമൻ പൊട്ടിച്ചിരിച്ചുകൊണ്ട് പറഞ്ഞു. ആരും ആ ചിരിയിൽ പങ്കെടുത്തില്ല.

(തുടരും)

ഇനിമുതിർന്നവർക്കിടയിൽ പ്രകൃതി അതിരുകളില്ലാതെ കിടന്നു, ഒന്നു മറ്റൊന്നിലേക്ക് പടർന്നു വളർന്നു, വിടുന്ന തകൾ സംഗമങ്ങളായും നിറവുപൂണ്ടു. അതിൽ ചിറയോരത്തു കുടിപാർത്ത മനുഷ്യനും പൂലിയും അഷ്ടപദിയായി ചിലനിയും കളിച്ചു, കളിത്തളർച്ചയിൽ വിശ്രമിച്ചു. രമ അവളുടെ കാഴ്ചക്കളെയോർത്തു, അവ ഇന്ന് അന്യായീനമാണ്, പാകിസ്ഥാൻ, വാഗ്ദത്ത ഭൂമി, അവിടെച്ചെല്ലാൻ കടലാസും കല്പനയും വേണം.

ഇംഗ്ലീഷ് സപ്തമിയിലെ ഇടനിലങ്ങളിൽ നിന്നുകൊണ്ട് രമ വാഗാ ചെക്ക്പോസ്റ്റിനിലേക്കു നോക്കി.

ഇന്ത്യയുടേയും പാകിസ്ഥാനുടേയും പടകളുടെ ഒരു സമ്മിശ്രസംഘം, പത്തിരൂപതു പടയാളികൾ 'ഗാട്ടുകാർ', ആ വഴിയിടുക്കിന്റെ ഇരുവശവും കാവൽ നിന്നു, ഗാർഡ് ഘൺടിംഗ് എന്ന സായിപ്പിന്റെ സുന്ദരമായ ചടങ്ങിൽ ഒരുമിച്ചു കവാത്തു നടത്തി, ഇന്ന് ഇന്ത്യൻ പടത്തലവൻ, നാളെ പാകിസ്ഥാനി; സന്ധ്യ

പ്രവാചകന്റെ വഴി

കളിൽ ബുഗിൾ വിളിച്ച് കൊടികളിരിക്കപ്പെട്ട അതാൽ, ഇരുണ്ടുകഴിഞ്ഞാൽ, കലുഷമായ ചരിത്രം കാൽപ്പടയാളിയുടെ സൗഹൃദത്തിനു വഴിമാറി. വാഗാ ചെക്ക്പോസ്റ്റ് സന്ദർശിക്കാനെത്തിയ ഇന്ത്യൻ പത്രലേഖകനോട് ബലുച് റെയ്ഞ്ചേഴ്സിന്റെ 'റിസൽദാർ മേജർ പറഞ്ഞു, 'ആ അനുഭവം ആവർത്തിച്ചു കാണാൻ എനിക്ക് ആഗ്രഹമില്ല, സാബ്. ഒരുപ്രാവശ്യം ഞാൻ അതിലൂടെ കടന്നുപോയി. കൃത്യം കണ്ടു മതിയായി.'

'നിങ്ങൾ ബലുചികൾ ഇന്ന് മനോ യോദ്ധാക്കന്മാരല്ലേ?' നാരായണൻ ചോദിച്ചു.

'നാരായണേട്ടാ, രമ പറഞ്ഞു, 'അങ്ങയ്ക്ക് തെറ്റുപററി. ഹിന്ദുക്കൾക്കിടയിൽ സന്തതികൾ സ്നേഹമുള്ളവരാണ്.'

റിസൽദാർ മേജർ തന്റെ കൊമ്പൻമിശ്ര തടവി ചുരക്കൊന്നിനെപ്പോലെ ചിരിച്ചു. അയാൾ പറഞ്ഞു, 'ബഹൻജി പറഞ്ഞതാണു ശരി. ഞങ്ങളുടെ സ്നേഹം പരക്കുന്നതാണെന്നു മാത്രം.'

രമ ചോദിച്ചു, 'നമ്മെക്കൊണ്ട് ആരാണ് യുദ്ധം ചെയ്യുന്നത്?'

കാഴ്ചപ്പാടിന്റെ ദൂരങ്ങളിൽ, അവളുടെ പരമ്പരയുടെ അസ്ഥികളുണ്ടായി പൂഴ്, ചരി

ത്രത്തിന്റെ വിഹലതയിലൂടെ മലതടി നീളുന്ന വിരാഗിയായ ചവിട്ടപ്പാത. അതിൽ കാലുവച്ചാൽ വിരമത്തിലേക്കു താങ്ങും. കറുത്ത മേലുകിളി ദർവീസുകൾ അപ്പോഴും, മരണത്താൽ തുടരപ്പെട്ടവരായി, മലമുടികൾക്കിടയിലൂടെ പറന്നു.

കാലാൾപ്പടയുടെ സൗഹൃദം തുറന്നുവെച്ച പടികൾക്ക് രമ ചവിട്ടപ്പാത കണ്ടെത്തി. പാതയിലൂടെ അവൾ നടന്നു. പിന്നെ ഞെട്ടിയുണർന്നു. നാരായണന്റെ ചുമലിൽ അവളുടെ കണ്ണുനീരുകൊണ്ട് നനഞ്ഞിരുന്നു. 'സപ്തമിയിൽ പേടിച്ചുവോ?' വാഗ്ദത്തോടെ നാരായണൻ ചോദിച്ചു.

മിസ്റ്ററോറോഡിലെ ആ ഒന്നാമിയിലൂടെ ഇലകൾ പടരുന്നില്ലാതെ തെളിഞ്ഞ് വിടർന്നു നിന്നു. മുറിയിൽ ചന്ദ്രിക. രമ കിടക്കയിൽ എഴുന്നേറ്റിരുന്നു.

'ഞാൻ എന്താണ് ചെയ്തത്, നാരായണേട്ടാ!' അവൾ പറഞ്ഞു, 'തളർച്ചയിൽ ഇവിടെക്കിടന്ന് ഉറങ്ങിയതറിഞ്ഞില്ല.'

'സാരമില്ല.'

'ഞാൻ ചെന്ന് സ്വല്പം ചായയുണ്ടാക്കാം.'

'വേണ്ട, കുട്ടി ക്ഷീണിച്ചതല്ലേ. ഞാൻ ചെന്ന് ചായയുണ്ടാക്കാം.'

മുനീംജിയുടെ ഭാര്യയും രാമകൃഷ്ണപുരത്താണ്, ഗംഗാപ്രസാദിന്റെ രോഗി

ഒ.വി. വിജയൻ

'ഗംഗാപ്രസാദിന്റെ കഥ പറയുമ്പോഴേതും ഞാൻ നുണകൾ കൂട്ടിക്കലർത്തി, പോകുന്നു. ഞാൻ അതിന്റെ തുടക്കങ്ങളും അവസാനങ്ങളും സദാ പുതുക്കി എഴുതുന്നു, വേദന തീരാത്തത്.'

തലച്ചോറിന്റെ കോശങ്ങൾ ഒന്നൊന്നായി ഉറഞ്ഞുതുരുന്ന്, ബുദ്ധി തൃളിച്ചു. മരണത്തിലേക്കു നീങ്ങുന്ന ഏതൻ ഒരുപക്ഷേ ഒന്നുമായിരിക്കുകയില്ല. വെറും രോഗി മാത്രം. എങ്കിലും ഒരനുജ്ഞയിലൂടെ അതിമോഹഹാരം, 'ഒരു ഷഡ് പദത്തിന്റെ നിന്ദ്യാവസ്ഥയിലേക്ക് തകർന്നുനീങ്ങുന്ന ഏതനെ സങ്കല്പത്തിലേക്കിലും വാഴ്ത്തിയാൽ അങ്ങേ എന്നെ പഴിക്കുമോ, നാരായണേട്ടാ?'

രമയുടെ കണ്മണിയിൽ ചന്ദ്രിക നനഞ്ഞു. അവൾ തുടർന്നു, 'പ്രവചനങ്ങളുടെ സൂക്ഷ്മപ്രകാരമാണ് ഏതനെന്നും പ്രതിഭയാണ് ഏതന്റെ രോഗമെന്നും ഞാനങ്ങയോടു പറഞ്ഞു. ഏതന്റെ ആദ്യഭാര്യ ഓടിപ്പോയെന്നും കൂട്ടികൾ മരിക്കുന്നതും ഞാൻ പറഞ്ഞു. ഇത് ഏതന്റെ കഥയല്ല, ഞാൻ പണ്ടെന്നോ വായിച്ച ഒരു സിദ്ദാന്റെ കഥയിൽനിന്ന് എടുത്തതാണ്. ഏതൻ കൈപ്പത്തിയിലും കാൽപ്പടത്തിലും നെഞ്ചിലും വ്രണങ്ങൾ ഉണ്ടായി എന്ന് ഞാൻ പറഞ്ഞു, അത് ഒരു ക്രിസ്തീയസാധകന്റെ കഥയാണ്. വീണ്ടും വീണ്ടും കപ്പം പിടിച്ചുപറന്ന രാജാവായി ദൈവത്തെ കണ്ടത് ഏതനല്ല, ഫ്രാൻസിസ് പുണ്യവാളനായിരുന്നു—'

'രമയുടെ കഥ വീണ്ടും തുടങ്ങുകയല്ലേ, ഹരിപ്രിയേ? രമയുടെ കഥയിൽ, ഞാൻ റിന്റെ ആദിഭാഷയിലെല്ലാപോലെയും, സത്യങ്ങൾ മാത്രമേയുള്ളൂ.'

രമ ചിന്താവിഷ്ടയായി. അവൾ പറഞ്ഞു, 'ഞാൻ കണ്ട സപ്തമി യുദ്ധത്തിന്റെയും സമാധാനത്തിന്റെയും മായമായിരുന്നു, യുദ്ധത്തിന് മടിച്ചുനില്ക്കുന്ന കാലാളുകളുടെ. ആരാണ്, നാരായണേട്ടാ രാഷ്ട്രങ്ങളുടെ അതിരുകൾ നിശ്ചയിക്കുന്നത്?'

'കുച്ചവടക്കാൻ.'

മുനീംജിയുടെ ആപ്പിസിൽ കാപ്പിയും വടയും വിലക്കുന്ന വെങ്കിടൻ അവന്റെ പറവുകാർ പരമാധികാരം കല്പിച്ചുകൊടുത്താൽ വെങ്കിടന്റെ കാപ്പിക്കു രാഷ്ട്രമായിത്തീരും. അയാളെത്തുളള മഖൻസിംഗിന്റേയോ അളളാബെക്സിന്റേയോ കടകളിൽ പോകുന്നവരെ വിദേശചരണമായി വെങ്കിടൻ ശിക്ഷിച്ച് തടവറയിലാക്കും. രാഷ്ട്രപ്പിറവിയുടെ മുഹൂർത്തത്തിൽ, ചരിത്രവുമായുള്ള വാഗ്ദത്തനിമിഷത്തിൽ, തടവറകൾ ഇല്ലെന്നു വരും. സാരമില്ല, അതെല്ലാം താനേ ഉണ്ടായിക്കൊള്ളും. തടവറയും കൊലമരവും ഹേസ്യപ്പൊലീസും നീതിപീഠവും വെങ്കിടനാ വശ്യമുള്ള ന്യായവിധികളും കരാറുകാരും സർവ്വകലാശാലകളും ബുദ്ധിശൂന്യവുമാകും. പറവുകാർ വെങ്കിടന്റെ ഓരോ വാക്കും പ്രവചനമെന്നു കരുതും. വെങ്കിടന്റെ ചിന്ത വട തിന്ന്, അവർ വെങ്കിടനുവേണ്ടി മരിക്കാൻ

തയ്യാറാവും.

പൂർവ്വത്തിന്റെ മഹോത്സവത്തിൽ രമ ആറാടി. ദേശീയപതാക, ദേശീയഗാനം, അവൾ ഓർത്തു, അതിന്റെയൊക്കെ നടുക്ക് ഒരു ചിന്ത ഉഴുന്നുവട!

'ഒരായുഷ്കാലമത്രയും പുസ്തകം വട

യിച്ച് ചരിത്രം വർഗ്ഗങ്ങളുടെ സമരമാണെന്ന് കാറൽമാർക്സ് കണ്ടുപിടിച്ചു. 'രമ പറഞ്ഞു. 'ശുദ്ധത്വമാവാതെ ഇതുസന്നയാസി!'

ചന്ദ്രിക ഒന്നുകൂടി ഇലിച്ചു. 'നാരായണേട്ടാ, ഗംഗാപ്രസാദ് പണിയെടുക്കുന്നത് സൈനിക വകുപ്പിന്റെ സിവിലിയൻ കാര്യാലയത്തിലാണ്. ഞാൻ ചിലപ്പോൾ ഓർത്തുപോകും. സൈനിക സന്നാഹങ്ങളുടെ അസംബന്ധം തുറന്നുകാട്ടാൻ എന്റെ ഏതെന്നോലുള്ള ഒരു മനോരോഗി

മാത്രമേ കഴിയൂ എന്ന്. ജീവന്റെ മഹാനദിയിൽ, തലച്ചോറിന്റെ രണ്ടുകോശങ്ങൾ മാത്രം അവഗേഷിച്ച് സന്താനമായ ഗംഗാപ്രസാദ് ഒരു ആദിശത്രുവിനെ എതിരിടാൻ എഴുന്നേറ്റിരിക്കുന്നു, സംഘർഷത്തെ. അയാളുടെ തലച്ചോറിൽ ശിഷ്ടം വന്നു

തുലികാസൗഹൃദം

അഭിരുചികളിങ്ങനിയ സ്വദേശ-വിദേശ
തുലികാ സുഹൃത്തുക്കളെ (PEN —
FRIENDS) സ്ത്രീ-പുരുഷരോടൊന്നു തിര
ഞ്ഞെടുക്കുവാനും വിനോദ-കായിക
മാസികകളുടെ ആഭിപ്രായം സൗജന്യ
വരികൾക്കുവാനും ഏഴുതുക. (വിദേശ
ശേതരക്കും മറുപടി അയക്കുന്നതാണ്)

MANAGER
EPOCH THOTTAPPALLY
PIN 688 563 KERALA

കിടപ്പറയ്ക്കുകയ്ക്ക് മുഖം കഴുകിത്തുടച്ചിട്ടിരിക്കുന്ന കോതിക്കെട്ടി ചുണ്ടിൽ ഇളം ചായം തിട്ടിച്ച് മശേല വീണ്ടും ജനാലയ്ക്കൽ നിന്നുനിന്നു... ഹകീമിനെ രണ്ടാമതൊരിക്കൽ തിട്ടിത്തേടിയിരുന്ന പത്തുവേദി മണികർണ്ണികാഹ്വ

‘ഞങ്ങൾക്ക് ഇന്ന്മരവിടെ?’ നാടയുടെ ഇനികകസ്യുതങ്ങളിൽനിന്ന് വിത്തുകൾ വിളിച്ചു ചോദിക്കുന്നു.

‘കാട്ടിലും ചതുപ്പിലും ചെന്ന് മുളപൊട്ടി നശിക്കുവിൻ.’

‘ഞങ്ങൾ മനുഷ്യവർഗ്ഗത്തിന് കൊണ്ടുവരുന്നത് എന്തെന്ന് നോക്കുക—ഹിംസയില്ലാത്ത ശാസ്ത്രം, മത്സരമില്ലാത്ത സമൂഹം.’

മേൻറാരോഡിലെ ഇനാലയിൽ നിലാവ അസ്തമിച്ചു. നക്ഷത്രങ്ങൾ കോടാനുകോടി പ്രകാശവത്സരങ്ങൾക്കപ്പുറത്തുനിന്ന് തുഴഞ്ഞെത്തുന്ന ജ്വാലാമൂലങ്ങൾ. അവയെ കാണുമ്പോൾ പലപ്പോഴും രമപര്യായം "ശതകോടി സംവത്സരങ്ങൾക്കുമുമ്പ് നിലനിന്ന ഒരു താരചരിത്രം നാം ഇന്ന് കാണുകയാണ്. ഈ നക്ഷത്രങ്ങളൊന്നും തന്നെ ഇന്നില്ല." നാലായിരത്തി എഴുനേറ്റ് മുൻപുത്തെ കൊച്ചുവരന്തയിൽ ചെന്നുനിന്ന് ആകാശത്തേക്ക് നോക്കി. ഇപ്പോൾ ഏങ്ങും ഇരുട്ടായിരിക്കാം, അതിലൂടെ സൂര്യനും അതിന്റെ ഗ്രഹങ്ങളും മാത്രം ചരിച്ചു, തങ്ങളുടെയും ആസന്നമായ തിരോധാനമർന്നതു. ബൃഹത്തായ ഒരു നൃത്തം ചുറ്റിയാടി അവിടെയെത്തിയ മണികർണ്ണികയുടെ സാന്നിദ്ധ്യം നാരായണൻ അനുഭവപ്പെട്ടു. വൻകരകളും തൂത്യത്തുകളും അകലുകയും അടുക്കുകയും ചെയ്യുന്നപോലെ. പ്രപഞ്ചത്തിന്റെ ഇരുട്ടിൽ മണികർണ്ണിക മാത്രം തിരികൊള്ളുന്നു, മൃതയുടെ തിരികൾ. മണികർണ്ണിക ഒരു ആയിരം തിരിവിലൂടെയും തെളിഞ്ഞുപിടിച്ചു. അവളുടെ തീമിനലേറ്റ് രമയുടെ അനാവൃതസൗഷ്ഠവപരിശുദ്യമായി. ഇത്രയും തൊട്ടുകൊണ്ട് ഗംഗ, തൃഗംഗരംഗ, ഒഴുകിക്കടന്നു.

91 രൂപ ലഭിക്കൂ!

പോസ്റ്റ്ഓഫീസിലൂടെ
331 രൂപ
വിലയ്ക്കുള്ള
കലാകൗമുദി
പ്രസിദ്ധീകരണങ്ങൾ
ഇപ്പോൾ
240 രൂപയ്ക്കു ലഭിക്കും

കലാകൗമുദി, കഥ ദൈവദാരിക, വിമൻസ് മാഗസിൻ എന്നിവയാണ് സ്പെഷ്യൽ ഓഫർ സ്കീംകളിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ളത്. ഈ സ്കീം പ്രകാരം വരിക്കാരായാൽ കലാകൗമുദി, കഥയും വിമൻസ് മാഗസിനും കൂടി ഒരു വർഷത്തേക്ക് 240 രൂപ അടച്ചാൽ മതി. 1991 സെപ്തംബർ ആദ്യവാരം മുതൽ ഒരു കൊല്ലക്കാലം കലാകൗമുദിയും കഥയും വിമൻസ് മാഗസിനും വരിക്കാർക്ക് എത്തിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കും. ഈ മൂന്നു പ്രസിദ്ധീകരണങ്ങളുടെ വിലയിൽ കാലാകാലം ഉണ്ടാകുന്ന വർദ്ധനവ് ഈ സ്കീമിൽ പേരുന്നവർക്ക് ബാധകമല്ല. വിശേഷാൽ പ്രതികളും പോസ്റ്റ്ഓഫീസിൽ വരുന്ന അധിക ചെലവും സൗജന്യമായിരിക്കും. 1991 ആഗസ്റ്റ് 31-ാം തീയതിവരെ ലഭിക്കുന്ന കുപ്പണുകൾ മാത്രമേ സ്വീകരിക്കുകയുള്ളൂ. മലയാളത്തിലെ മൂന്നു മികച്ച പ്രസിദ്ധീകരണങ്ങളുടെ ഒരു വർഷത്തെ ലക്കങ്ങൾ സ്വന്തമാക്കാനുള്ള ഏറ്റവും ലാഭകരമായ ഈ പദ്ധതി പ്രയോജനപ്പെടുത്തുക. ഇന്ത്യയ്ക്കു പുറത്തുള്ളവർക്ക് ഈ പദ്ധതി ബാധകമല്ല. എങ്കിലും നാട്ടിലുള്ള ബന്ധുക്കൾക്കോ, സുഹൃത്തുക്കൾക്കോ വേണ്ടി വിദേശ മലയാളികൾക്ക് ഈ പദ്ധതിയിൽ ചേരാവുന്നതാണ്.

ഇതോടൊപ്പമുള്ള കുപ്പൺ പൂരിപ്പിച്ച് 'മാനേജർ, കലാകൗമുദി'ക്ക് 240 രൂപയുടെ ക്രെഡിറ്റ് ചെയ്ത ഡ്രാഫ്റ്റ് പോസ്റ്റൽ ഓർഡറോ ചെക്കോ അല്ലെങ്കിൽ മണിയോർഡറോ അയയ്ക്കുക.

സർക്കുലേഷൻ മാനേജർ,
കലാകൗമുദി പബ്ലിക്കേഷൻസ് പ്രൈവറ്റ് ലിമിറ്റഡ്,
കൗമുദി ബിൽഡിംഗ്സ്, പേട്ട,
തിരുവനന്തപുരം-695 024.

സ്പെഷ്യൽ ഓഫർ 1991

കലാകൗമുദിയും കഥയും വിമൻസ് മാഗസിനും 1991 സെപ്തംബർ ആദ്യവാരം മുതൽ ഒരു കൊല്ലത്തേക്ക് എനിക്ക് തപാലിൽ അയച്ചുതരുന്നതിനായി 240 രൂപയുടെ ഡ്രാഫ്റ്റ് / പോസ്റ്റൽ ഓർഡർ / ചെക്ക് / മണിയോർഡർ ഇതു സഹിതം 'മാനേജർ, കലാകൗമുദി'ക്ക് അയയ്ക്കുന്നു.

പേര്: മി/മിസ് / മിസ്സിസ്:

വാരികൾ കിട്ടേണ്ട വിലാസം:

ഒ.പി.ജോസഫ്

പാലാരിവട്ടം ജങ്ഷനിലെത്തിയപ്പോൾ ജയദേവൻ ശിവദാസ് എഴുതിയിരുന്നത് ഓർത്തു. നാലുംകൂടിയവഴി. നടുവിൽ വൃത്താകൃതിയിൽ ട്രാഫിക് ഐലൻഡ്. അതിന്റെ ഒരുവശം ബസ്സിടച്ച് തകർന്നു കിടക്കുകയാണ്. ഐലൻഡ് ചുറ്റിപ്പോകാതെ ഇടത്തോട്ട് തിരിയണം. മലയിൽ ആട്ടോറിക്ടുകൾ നിരന്നു കിടക്കുന്നത് കണ്ടാൽ വഴിമുടക്കം ഉണ്ടാക്കിയിരിക്കയാണെന്ന് തോന്നും. പക്ഷേ അങ്ങനെയല്ല. ആട്ടോറിക്ടുകൾക്കകത്ത് ചിരിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന ഡ്രൈവർമാരെയും കണ്ടുകൊണ്ട്, അവർക്കിടയിലൂടെ വണ്ടി വിടുക. കാക്കനാട്ടേക്കുള്ള വഴിയാണ്.

ശിവദാസിന്റെ ഷഷ്ടിപൂർത്തിയാണിന്ന്. പഴയ സുഹൃത്തുക്കളെയെല്ലാം കണ്ടുമുട്ടാൻ അയാൾ ഒരവസരം സൃഷ്ടിച്ചിരിക്കയാണെന്നു തോന്നുന്നു. ഗൾഫിൽ നിന്ന് സുഖവും ഐശ്വര്യവുമായി മടങ്ങിയെത്തിയിട്ട് മാസങ്ങൾ ഏതാനും ആകുന്നതേയുള്ളൂ.

മുപ്പത്തുകൊല്ലം മുമ്പാണ്, കലാപ്രേമിയുടെ റിഹേഴ്സൽ ക്യാമ്പിൽവെച്ച് ആ സംഗീതസംവിധായകനെ ആദ്യമായി പരിചയപ്പെടുന്നത്. സംഗീതത്തിനു പകരം സമ്പത്തിന്റെ ഭാരവും ചുമന്നുകൊണ്ട് അയാൾ ഒരുകാലത്ത് മടങ്ങി വരുമെന്ന് ആർക്കും ഊഹിക്കുവാൻ പോലും കഴിഞ്ഞിരുന്നില്ല.

നീണ്ടുകിടക്കുന്ന വിശാലമായ ടാറിട്ട നിരത്തിൽനിന്നും ജയദേവൻ തന്റെ മാതൃക്കാര കിഴക്കോട്ട് തിരിച്ചപ്പോൾ മനസ്സിൽ മുഴുവൻ നിറഞ്ഞുനിന്നിരുന്നത് ഗീതയായിരുന്നു. ശിവദാസ് ആയിരുന്നില്ല. ഗീത ഇപ്പോഴും തന്നെ ഓർക്കുന്നുണ്ടാകുമോ? ഓർത്താൽതന്നെ, അവസരത്തിനൊത്ത് ഉയരാൻ കഴിയാതെപോയ തന്നെക്കുറിച്ച് എത്ര മോശമായ അഭിപ്രായമായിരിക്കും മനസ്സിൽ കരുതിക്കൂട്ടി വച്ചിരിക്കുക.....ഓ, അതെല്ലാം, പക്ഷേ പഴയ കഥകൾ. അവൾ ഇന്ന് മറ്റൊരാളുടെ ഭാര്യയാണ്.

നിരത്തിൽ പലയിടത്തും ഗട്ടുകൾ ആയിരുന്നു. ചില്ലി കൂട്ടിയിട്ടിരിക്കുന്നതിന്റെ ഇടയിലൂടെ അയാൾ കാർ മുന്നോട്ട് നീക്കി.

നിരത്തിനിരുവശവും അത്യന്താധുനിക രീതിയിൽ പണികഴിപ്പിച്ച രമ്യഹർമ്മ്യങ്ങൾ. അവയ്ക്കു മുന്നിൽ പുത്തോട്ടങ്ങൾ. മൂന്നും നാലും നിലകളിൽ പണികഴിപ്പിച്ച ബിസിനസ്സ് ഹൗസുകൾ. അവയിലൊക്കെ ചിട്ടിക്കമ്പനികളും സ്വർണ്ണക്കടകളും ടി.വി സെന്ററുകളുമാണ്. പിന്നെ ഷോപ്പിംഗ് കോംപ്ലക്സുകൾ. എല്ലാം ഗൾഫ് പണത്തിന്റെ പ്രാധാന്യം വിളിച്ചോതുന്നു.

വഴിക്ക് ഒരു കുട്ടിവേണ്ടി അയാൾ കാനിലെ സ്റ്റാൻഡിംഗ് തിരിച്ചുവെച്ചു. പഴയ പാട്ടുകൾ. അവ ഉതിർന്നുവീണപ്പോൾ മനസ്സ് ഭൂതകാലത്തിലേക്ക് വഴുതിപ്പോയി.

നഗരപ്രാന്തത്തിലെ നാൽക്കവലയിൽ നിന്നും അകന്ന്, പഴകിളിർത്തിട്ട കിടന്നിരുന്ന ഒരമ്പലത്തറയുടെ മുമ്പിലുള്ള ഒരു കൊച്ചുവീട്. ഒരു റിഹേഴ്സൽ ക്യാമ്പാണ് അത്. വർഷങ്ങൾക്കു മുമ്പ് അവിടെവെച്ചാണ് ശിവദാസനെ

ആദ്യമായി കണ്ടുമുട്ടുന്നത്. വീടിന്റെ മുൻവശത്തെ നീണ്ടമുറിയുടെ വടക്കേമുലയിൽ ഒരു ഹാർമോണിയത്തിനു മുമ്പിൽ ചുരംപടിഞ്ഞിരിക്കുകയായിരുന്നു. ശിവദാസ്. പിന്നിലേക്ക് കോതിവെച്ച നീണ്ടമുടി. മുറുക്കിച്ചുപ്പിച്ച ചുണ്ടുകൾ. വെളുത്തുതുടുത്ത കവിളുകൾ.

ശിവദാസ് ഒരു പാട്ട് ട്യൂൺ ചെയ്യുകയായിരുന്നു. മുറിയുടെ നടുവിൽ നിന്ന് പാട്ടുപാടി നൃത്തംചെയ്യാൻ ഗീത തയ്യാറെടുക്കുന്നു.

അയാൾ ചുറ്റും വട്ടമിട്ടിരിക്കുന്ന വാദ്യമേളക്കാരെ നോക്കിക്കൊണ്ട് പറഞ്ഞു: "സ്റ്റാർട്ട്."

ആദ്യം എക്കോഡിയന്റെ മാത്രമായി ഒരു

മിതൾ

ഗബ്ദം. പിന്നെ മാൻറലിൻ. തുടർന്ന് സിത്താറും മാൻറലിനും ഒരുമിച്ച്. വയലിൻ അപ്പോഴേക്കും അകലെനിന്നും തുടങ്ങിക്കഴിഞ്ഞു. അതവസാനിക്കുന്നതിന് മുമ്പ് ആദ്യത്തെ സിത്താർ വീണ്ടും ഒറയ്ക്ക്. അതിന് താളമായി ബാജോ. എല്ലാത്തിനുമിടയിൽ കൂടി ചിലകയുടെ നേർത്ത കിലുക്കം. ഒരുപാട്ട് ഇനിക്കാൻ പോകയാണ്.....

"മാനത്തെ മുററത്തെ മഞ്ഞക്കിളിയേ നീ എന്തിനെനോട് കൂട്ടുന്നുവന്നു....." ഗീത പാടിക്കൊണ്ട് നൃത്തംവയ്ക്കാൻ തുടങ്ങി.

"കട്ട്. കട്ട്." ശിവദാസ് പെട്ടെന്ന് പറഞ്ഞു. റിഹേഴ്സൽ ക്യാമ്പ് നിശ്ശബ്ദതയിൽ മുങ്ങിപ്പോയി. അപ്പോഴാണ് ജയദേവൻ അങ്ങോട്ടു കയറി ചെല്ലുന്നത്. അഴകൊരുടലാർന്നപോലെ നിലക്കുന്ന ഗീതയെ ആദ്യമായി കണ്ടുമുട്ടുന്നത്. അയാൾ അതെല്ലാം ഓർത്തുനോക്കി. പിന്നെ, കുറേകൊല്ലത്തേക്ക് അവർ ഒരുമിച്ചു

യിരുന്നു. ശിവദാസ് കലാപാലിയുടെ നാടക പ്രവൃത്തി സംഗീതസംവിധായകൻ. അയാൾ കലാപാലിയുടെ നാടകപ്രവൃത്തി മാത്രമല്ല, നഗരങ്ങളിൽനിന്നും നഗരങ്ങളിലേക്കും നാട്ടിൽപുറങ്ങളിൽനിന്നും നാട്ടിൽപുറങ്ങളിലേക്കും രാത്രികളെ പകലാക്കി മാറ്റിക്കൊണ്ട് കടന്നുപോയ കാലങ്ങളായിരുന്നു അത്.

ആ പഴയ കാലങ്ങളിലെ സംഭവങ്ങളെക്കുറിച്ചെല്ലാം ഓർത്തപ്പോൾ ഗീതയുമായുണ്ടായ അടുപ്പം, അതിന്റെ എല്ലാ വിഹിതകളോടും കൂടി അയാളുടെ മുമ്പിൽ ഉയർന്നുവന്നു.

ഒരറയ്ക്ക് കണ്ണുനോട്ടം അടുക്കാൻ ശ്രമിക്കുകയും, ഒരുമിച്ച് സമ്മതിക്കുമ്പോൾ അടുത്തറിയാത്ത മട്ട് നടക്കുകയും ചെയ്തിരുന്ന ആ ഭാവത്തെ ആത്മമഞ്ജനയെന്നല്ലെങ്കിൽ വിളിക്കാമെന്നത്.

അയാൾ അന്ന് ബോംബെയിൽ ഒരു സായാഹ്നപത്രത്തിൽ ജോലി ചെയ്യുകയായിരുന്നു. പത്രത്തിന്റെ കമ്മേർഷ്യൽ ഡിപ്പാർട്ടുമെന്റിലായിരുന്നുതുകൊണ്ട് ധാരാളം ആളുകളുമായി അടുപ്പത്തിലായിരുന്നു.

കടലോരപ്പട്ടണത്തിൽ ഒരു പുതുമുപ്പിസിൽ ജോലി ചെയ്തിരുന്ന സുഹൃത്തു അദ്ദേഹം ദേവാണ് അയാളെ അക്കാലത്ത് നാട്ടിലേക്ക് ക്ഷണിച്ചുവരുത്തിയത്. നാട്ടിൽ അന്ന് ജനകീയ കലാപാലികളുടെ കാലം.

മാതൃതി ഓടിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയായിരുന്നു. സ്റ്റാൻഡിംഗായിരുന്ന പാട്ട് ഒഴുകിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയായിരുന്നു. തെക്കു വടക്കായി കിടക്കുന്ന ബെംഗാൾ റോഡിനെ വട്ടാകുന്ന്, പി.ഒ.സി.യും പിന്നീട് അയാൾ ഇപ്പോൾ പടമുകൾ ഉണ്ട് അതിലേക്കി.

വഴിയുടെ വലത്തുവശത്തെ അല്പം ഉയരം കൂടിയ കുന്നിൻമുകളിൽ ഒരു റബ്ബർ കമ്പനിയിലൂടെ വലിയ ഹോർഡിംഗ് കണ്ടപ്പോൾ വലതുവശത്തേക്ക് കാർ തിരിച്ചു. ശിവദാസിന്റെ എഴുത്തിൽ ഏതെങ്കിലും കൃത്യമായി അതെല്ലാം പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു: ഇടുങ്ങിയ, ടാറിടാത്ത വഴി. അത് സാറാലൈറ്റ് കോളനിയിൽ ചെന്നവസാരിക്കുന്നു. ഏതാണ്ട് അനാഴിക ദൂരം കാണും. കോളനിയിലെത്തിക്കഴിഞ്ഞാൽ, കുട്ടികൾ കളിക്കുന്ന പാർക്കിന്റെ അരികിലൂടെ വന്ന്, ഇടത്തോട്ട് തിരിഞ്ഞ്, വീണ്ടും വലത്തോട്ട് പോയി നേരെ ചെല്ലുമ്പോൾ ശിവദാസിന്റെ വീട് കാണാം. ഇനാലകൾക്കും ഡാരിലകൾക്കും വെള്ളപെയ്ൻ അടിച്ചു, ചുമരുകൾക്ക് മഞ്ഞപ്പായം പുശിയ ഒരുവലിയ രണ്ടുനിലക്കെട്ടിടം. ചുറ്റും പലതട്ടുകളിൽ കൊച്ചുകൊച്ചു മൃഗങ്ങൾ. ഒരുവശം കണ്ടാൽ ഒരു ബോട്ടാണെന്നു തോന്നും. നൂറ് ഗാർഡനിൽനിന്നും വീണ്ടും മേലോട്ട് ഒരു മൃഗം. മുകളിലേക്ക് പല ഭാഗത്തുനിന്നും സ്റ്റാൻഡിംഗുകൾ. വീട് ഏറ്റവുംകൊതിക്കുവാൻ ശിവദാസ് ഒന്നു കൂടി പറഞ്ഞിരുന്നു: ഗൾഫിൽ നിന്നും താൻ കൊണ്ടുവന്നിരുന്നതും പല വർണ്ണങ്ങളിലുള്ള തുമ്പയ ഒരു കുറുൻ ഷാൻഡലിയർ, രണ്ടാണി ലത്തൂടെ മട്ടപ്പാവിലെ തൂക്കിയിട്ടുണ്ടാവും.

മട്ടപ്പാവിലെ ഒളിപ്പിരുന്ന ഷാൻഡലിയറും മനസ്സിൽ കണ്ടുകൊണ്ട്, ടാറിടാത്ത വഴിയി

ലൂടെ അയാൾ വണ്ടി ഓടിപ്പോയി.

വർണ്ണങ്ങൾ ചിതറിവീണ ആ ദീപയഷ്ടിയിലൂടെ പ്രകാശമയത്തിൽ അയാളുടെ മനസ്സ് ഇളയതാകുന്നതുപോലെ തോന്നി. ആലങ്കൃത ദീപങ്ങളുടെ നിറപ്പകിട്ടിൽ മുങ്ങിയ വേദികളിൽ ഒരു സുരസ്സുന്ദരിയെപ്പോലെ ഗീത സുത്തമാടി ഒഴുകുന്നു. ആയിരം പാദസരങ്ങൾ കിലുങ്ങുന്നു. ആ കിലുങ്ങത്തിന് ചെവികൊടുക്കുവാൻ അവളോടൊപ്പം അയാളുമുണ്ട്. മനസ്സിൽ സുഖചിന്തകളും പേരി നടന്നിരുന്ന ആ കാലങ്ങളെക്കുറിച്ചൊർമ്മപ്പാൾ അയാൾക്ക് ഇക്കിളി തോന്നി. പേരുപറയാൻ പാടില്ലാത്ത, അവ്യക്തമായ ഒരു വികാരം അവളുടെ പേർക്ക് ഉടലെടുത്തത് അക്കാലത്തായിരുന്നു. താൻ സ്നേഹിക്കുന്നവളെന്ന് തന്നോടുതന്നെ സമ്മതിക്കാതിരിക്കുകയും, എന്നാൽ, ആ സ്നേഹത്തിൽ ആഹ്ലാദം കൊള്ളുകയും ചെയ്തിരുന്ന ആ അസാധാരണാവസ്ഥയെ അയാൾ ഏത അപകടമായ രീതിയിലാണ് കൈകാര്യം ചെയ്തിരുന്നത്.

അപകടമായ രീതി? അല്ലെങ്കിൽ അങ്ങനെ പറയുന്നത് ഒരിക്കലും ശരിയാവുകയില്ല. പ്രവൃത്തി അന്തസ്സം പേരും പൊതുജനമധ്യത്തിൽ നിലനിറുത്തേണ്ട കലാപാലിയുടെ മാനേജറാണ് അയാൾ. അടി ഒന്നു മാറ്റിച്ചുവിട്ടിയാൽ എല്ലാം തകർന്നു താഴെപ്പോയി.

പക്ഷേ പിശകു പററിയത് അവിടെയായിരുന്നില്ല. ശിവദാസിന് ഏതെങ്കിലും ആ അന്തർനാടകത്തിലെ പ്രതിനായകൻ—ആ പേരാണോ അതിന് പറയേണ്ടത്?—ആയി മാറാൻ കഴിഞ്ഞു. ഉന്മത്തമായ യൗവ്വനത്തിന്റെ പുവിളി കേൾക്കുവാൻ തന്റെ കാതുകൾ ബധിരങ്ങളായിപ്പോയിരുന്നു. മലമടക്കുകൾക്കിടയിലൂടെ കിന്നിഞ്ഞുവന്ന തെളി നിരവധി കാണാൻ തന്റെ കണ്ണുകൾക്ക് കഴിയാതെ പോയി.

ഇടുങ്ങിയ, ടാറിടാത്ത വഴിയുടെ ഇരുവശങ്ങളിലും ചെറുതും വലുതുമായ കെട്ടിടങ്ങൾ. കാട്ടുവെട്ടിത്തെളിച്ച പ്രതിമ. വീടുകളുടെ മുന്നിൽ പലതും ചെടികളും തൈത്തൈക്കുകളും വച്ചുപിടിപ്പിക്കുന്നതെയുള്ളു. വഴിവക്കിലെ ഒരു പെപ്പിളുടെ വെള്ളം ഫ്ലൂമുഫ്ലൂമാ പോട്ടി ഒഴുകുന്നു.

കുട്ടികൾ കളിക്കുന്ന പാർക്കിനെ ചുറ്റി, ഇടത്തോട്ടും വലത്തോട്ടും തിരിഞ്ഞ്, ഷാൻഡലിയർ തൂക്കിയ പുതിയ വലിയ മാളികവീടിന്റെ മുമ്പിലെത്തിയത് അയാൾ തീരെ അറിഞ്ഞില്ല. വളരെ പെട്ടെന്നായിരുന്നു അവിടെ ചെന്നുചേർന്നത്.

അയാൾ കാറിന്റെ വേഗം കുറച്ചു. അല്പംകൂടി മുന്നോട്ട് പോയി. നിറഞ്ഞുവക്കിൻ ചേർത്തിട്ടുകൊണ്ട് വാതിൽ തുറന്ന് പുറത്തിറങ്ങി.

അകലെ നിറമങ്ങിയ ആകാശത്തിന്റെ പശ്ചാത്തലത്തിൽ സാറാലൈറ്റ് കമ്മ്യൂണിക്കേഷൻ പ്രോജക്ട് ആഫീസിന്റെ മുമ്പിലെ ടവർ തലയുയർത്തി നിലക്കുന്നത് കാണാമായിരുന്നു. അതിനപ്പുറം ചുമ്പ് ചായമടിച്ച ഭിമാകാരമായ കളക്ടറേറ്റ് കെട്ടിടം. അതിനെ ചുറ്റിപ്പറ്റി നിറഞ്ഞുയരുന്ന കാര്ട്ടോൺസുകൾ.

മുൻ കുന്നിൻമുകളിലൂടെ ഒരു പ്രൈവറ്റ് ബസ്സ് ഹോറൺ അടിച്ചു നീങ്ങുന്നുണ്ട്.

ഡോർ അടച്ചു, കാർ പൂട്ടി, താക്കോൽ കീശയിലിട്ടുകൊണ്ട് അയാൾ ശിവദാസിന്റെ വീട്ടിലേക്ക് നടന്നു. കൊത്തുപണികൾകൊണ്ട് മോടിപിടിപ്പിച്ച വീടിന്റെ പ്രവേശന കവാടത്തിൽ തന്നെ ശിവദാസും ഗീതയും നില്പുണ്ടായിരുന്നു. ഏറെ വർഷങ്ങൾക്കു ശേഷം അയാൾ ഗീതയെ ആദ്യമായി കാണുകയാണ്. പഴയ നാടകനടിയല്ല അവർ. മുടിയിഴകളിൽ ചിലത് നരച്ചിരിക്കുന്നു. പെരുത്ത് വണ്ണം വച്ചിരിക്കുന്നു. എങ്കിലും ആ ചന്തത്തിന് വലിയ കോട്ടംതട്ടിയിട്ടില്ല. ഒളിമങ്ങിത്തുടങ്ങിയതെങ്കിലും, ആ ക്ഷണിക്കുന്ന കണ്ണുകളിൽ ജീവൻ തുടിച്ചു നിലക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നു. കവിളുകളിൽ നേരിയ ചാല് കിറാൻ തുടങ്ങിയിരുന്നുവെങ്കിലും, നൂഷിന്റെ പകിട്ടിൽ അത് അവി്യക്തമായിരുന്നു. അവർ കൈകുപ്പി അകത്തേക്ക് ക്ഷണിച്ചപ്പോൾ ഇരുവരും മനസ്സിലൂടെ ഒരു മിന്നൽ പാളി.

ഇരുളിന്റെ മങ്ങലിൽ ജീവിതത്തിലേക്ക് വീണ്ടും ഓടിയെത്തുന്നതായും, പഴയ കാലത്തിന്റെ കഥകൾ ഹ്രസ്വമായി ആവർത്തിക്കുന്നതായും തോന്നിപ്പിക്കുന്ന ആ മിന്നലിന്റെ വെളിച്ചം ചിതറിത്തരിച്ചപ്പോൾ അയാൾ ഒരു കാഴ്ചകണ്ടു.

മഞ്ഞുകാലത്തെ മനോഹരമായ ഒരു സായന്തനവേള. കടൽപ്പുറത്തേക്ക് വളഞ്ഞു പോകുന്ന വഴിവക്കിലെ ഗീതയുടെ വീട്. വീട്ടിൽ മററാരുമില്ല. ഒരു നാടകത്തിൽ എന്താണോ അയാളും ഗീതയും മുട്ടിച്ചെർന്നിരിക്കുകയാണ്. അയാളുടെ ശരീരം ആകെ വിറയ്ക്കുന്നുണ്ട്. ദേഹം മുഴുവനും തീ കോരിയിട്ടതുപോലെ. വീണക്കമ്പികളിൽ വിരലുകൾ ഓടിപ്പ് അവൾ മധുരമായി മുളുന്നു. വാക്കുകൾ പുറത്തേക്കു വരുന്നു.

അയാളും മാനത്തിലാണ്. വാചാലമായ മാനം. ഉൽക്കടമായ സ്നേഹം, അതിനു മുൻപാരിക്കലും അയാൾക്ക് അവളോട് തോന്നിയിട്ടില്ല. അവളുടെ തലമുടിയിൽക്കൂടി അയാൾ കൈവിരലുകൾ ഓടിപ്പ്.

വീണക്കമ്പികളിൽ ഓടിപ്പിരുന്ന വിരലുകൾ വിടർത്തിക്കൊണ്ട് അവൾ സാവധാനം എഴുന്നേറ്റു. അയാളും. ഒരു നിമിഷാനന്തരേക്ക് അവൾ അയാളുടെ കണ്ണുകളിലേക്കു നോക്കി, അയാൾ അവളുടെ കണ്ണുകളിലേക്കും. അയാളുടെ വിരലുകളിൽ തെളിപ്പിടിപ്പിക്കുകയാണ് അവൾ അയാളെ അകത്തേക്കു ക്ഷണിച്ചു. അത്ഭുതമായ ഒരു ലോകത്തിലേക്ക് നടന്നടുക്കുന്നതുപോലെ, കാലുകൾ പതുക്കെ മുൻപോട്ടുവെച്ചു അയാൾ അകത്തുകയറി.

മരക്കുട്ടങ്ങൾക്ക് പിന്നിൽ ചോരച്ചുക്ക്കാർന്ന സായാഹ്നം വാടിവിണ്ണ കൊണ്ടിരുന്നപ്പോൾ അയാൾ സാവധാനം പുറത്തേക്കിറങ്ങി....

വർഷങ്ങൾക്കുമുമ്പുണ്ടായ ആ വിരവകമിളയ്ക്കലും, അതിന്റെ എല്ലാ കൗതുകത്തോടും കൂടി മുമ്പിൽ ഉയർന്ന് വന്നപ്പോൾ അയാൾ നാണിച്ചു തലതാഴ്ത്തി.

വിശാലസുന്ദരമായ സല്ക്കാരമുറിയിലേക്ക് അയാളെക്കൂട്ടിക്കൊണ്ട് നടന്നുകയറി.

യപ്പോൾ ശിവദാസ് പറഞ്ഞു: "പഴയ സുഹൃത്തുക്കളെയെല്ലാം ഒരുമിച്ച് കാണണമെന്ന് കുറേനാളായി ആഗ്രഹിക്കുന്നു. ഒരവസരം വന്നുപോകാൻ കാത്തിരിക്കുകയായിരുന്നു. എന്നാൽ കൂടുതലായി ഗീതയ്ക്കാണ് അക്കാലത്തിൽ താല്പര്യം." ഇരുവരും മുളിക്കൊണ്ട് പിന്തുടർന്നപ്പോൾ ശിവദാസ് തുടർന്നു: "നിങ്ങൾ വരുന്നുണ്ടെന്ന് അറിഞ്ഞപ്പോൾ ഗീതയ്ക്ക് കൂടുതൽ സന്തോഷമായി. അകത്തേക്ക് കാലേടുത്ത് വെച്ചപ്പോൾ, പതുപതുത്ത വർണ്ണക്കമ്പളത്തിൽ അയാളുടെ കാലുകൾ താണുപോകുന്നതുപോലെ തോന്നി. മുറിയുടെ ഒരു ചുമരിൽ മഞ്ഞണിഞ്ഞ മാമലകളുടെ മനോഹരദൃശ്യം കൂറിക്കുന്ന വാൾപേപ്പർ പതിച്ചിരിക്കുന്നു. മറു ചുമരും

കളിൽ വിലപിടിപ്പിച്ച പെയിന്റുകളുടെ പ്രാശ്വി. മൂലയിൽ, അലങ്കാരപ്പണികൾ ചെയ്ത ഒരു സ്റ്റാൻഡിൽ ടെലിവിഷൻ വച്ചിരിക്കുന്നു. അതിന്റെ താഴെയാണ് വി.സി.ആർ. അപ്പുറത്ത് സ്റ്റാൻഡിംഗ് മ്യൂസിക് സിസ്റ്ററും. വീഡിയോ ക്ലൈപ്സുകളും ആഡിയോ കാസെറ്റുകളും മെഴ്ക്കരു ന്റാൻഡിൽ അടുക്കിവെച്ചിട്ടുണ്ട്. ഒരു കാൽക്കുലേറ്ററും ക്യാമറയും അലക്സ്യമായി മേപ്പുറത്ത് കിടപ്പുണ്ട്. ഫോറിൻ സിഗരറ്റുകളുടെ പാക്കറ്റുകൾ വേറെയും.

അതിഥികൾ എല്ലാവരും എത്തിക്കഴിഞ്ഞിരുന്നു. അതിഥികൾ എന്നുവെച്ചാൽ പഴയ നാടകപ്രവൃത്തി അംഗങ്ങൾ. ഒട്ടുമിക്കവരും കുടുംബസമേതമാണ് വന്നിരിക്കുന്നത്.

പിരിഞ്ഞുവന്ന പട്ടാളക്കാരുടെ റോൾ എടുത്തിരുന്ന ആർട്ടിസ്റ്റ് ഭാര്യ, തന്റെ മുസ്ളിംഭാര്യയുമായാണ് വന്നിരിക്കുന്നത്. വിലമ്പായിരുന്ന പുരുഷ, പൊലീസിൽ ചേർന്ന്, ഇപ്പോൾ റിട്ടയർമെന്റ് പെൻഷൻ വാങ്ങി ജീവിക്കുന്നു. അയാളും ഭാര്യയും കൊണ്ടുവന്നിട്ടുണ്ട്. നായകന്റെ വേഷമിട്ടിരുന്ന രാമൻകുട്ടി, സിനിമാരംഗത്തേക്ക് കൂടിയെറിയെങ്കിലും, പില്ക്കാലത്ത് കുടിയിൽ മാത്രമായി ഒതുങ്ങിനില്ക്കുന്നു. പിന്നണിഗായകനായിരുന്ന തോമസ് മാഞ്ഞാലി ഒരു ഫാക്ടറി തൊഴിലാളിയായി റിട്ടയർ ചെയ്തശേഷം, മലബാറിൽ തോട്ടംഉടമയായി കഴിയുന്നു. നായകന്റെ അച്ഛന്റെ വേഷമിട്ടിരുന്ന സുകുമാരനും അമ്മയായിരുന്ന ദേവകിയമ്മയും സ്വസ്ഥം ഗൃഹഭരണത്തിലാണ്. പക്ഷേ എല്ലാവരും എത്തിയിട്ടുണ്ട്. അൻപതുകളിലെ ആസാദൃകരമായ ആ നാടകജീവിതത്തിന്റെ ഓർമ്മകൾ അരിക്കൽക്കൂടി അയവിറക്കാൻ ശിവദാസ് ഒരുക്കിയ ഷഷ്ടപ്പൂർത്തിയാപ്പോഷങ്ങൾ എല്ലാവരെയും ആഹ്ലാദഭരിതരാക്കി.

മദ്യം, വെള്ളംപോലെ ഒഴുകിയ ആ രാത്രിയിൽ, പേപ്പർമ്യൂസിക് പോപ്പുലർ മ്യൂസിക്ക്കും റെറ്റിനൈച്ചു വീണ ആ ആനന്ദവെളിച്ചം... ലഹരിമുത്തപ്പോൾ പല ഭാഗത്തുനിന്നും അലസമായ കമൻറുകൾ ഉതിർന്നു വീണു.

"ഭാഗ്യം വരുമ്പോൾ ഏതു വഴിക്കാണെന്ന് ആർക്കും പറയാൻ പറ്റില്ല."

"ശിവദാസ് അന്ന് ഗീതയെയും കൊണ്ട് ഗൾഫിലേക്കു പോയത് രണ്ടുപേർക്കും രക്തമായി."

"രണ്ടുപേർക്കും എന്നു പറഞ്ഞാൽ?"

"ഇരുവരും ഗീതയ്ക്കും."

"എന്നാലും ഇരുവരും വേണ്ടി ശിവദാസ് ഈ ത്യാഗം ഏറ്റെടുത്തത്....."

"അത് അറിഞ്ഞുകൊണ്ടുള്ള ത്യാഗമൊന്നുമല്ല."

"ഈ നാടകപ്രവൃത്തി ഇങ്ങനെയൊരു അടിയൊഴുക്ക് ഉണ്ടായിരുന്നതായി അറിഞ്ഞിരുന്നില്ലല്ലോ."

"എന്തായാലും, പഴയ കാമുകികാമുകന്മാർ ഇപ്പോൾ അടുത്തു വന്നിട്ടുണ്ട്."

പൊട്ടിച്ചിരിയും ബഹളവും പാട്ടും ഉയർന്നു വന്നപ്പോഴാണ് ശിവദാസും ഇരുവരും

അങ്ങോട്ട് കടന്നുചെന്നത്. അതോടെ ആ സംസാരം പെട്ടെന്ന് നിലച്ചുപോയി.

ജയദേവൻ കുട്ടുകാരിൽനിന്നും ഒഴിഞ്ഞു മാറിനില്ക്കാൻ ആഗ്രഹിച്ചു.

കൈയ്യലിഴുന്ന ഗ്ലാസ്സും ഉയർത്തിപ്പിടിച്ചു കൊണ്ട് അയാൾ അടുത്ത മുറിയിലേക്ക് നീങ്ങി. ശിവദാസ് കുട്ടുകാരുടെ കൂടെയിരുന്നു. ജയദേവൻ പെട്ടെന്നാണ് മുലയിലിരിക്കുന്ന വലിയ കണ്ണാടിയിൽ ശീതയെ കണ്ടത്. അഴകൊരുടലാർന്നപോലെ. മുപ്പതുവർഷങ്ങൾക്കു മുമ്പ് റിപോഴ്സൽ ക്യാമ്പിൽ കണ്ട അതേ ശീത. അവൾ അയാളെത്തന്നെ നോക്കിയിരിക്കുകയായിരുന്നു. അവളുടെ അന്നു കമ്പാർഹമായ മന്ദഭാസത്തിന്റെ സ്വർശീയസൗന്ദര്യം അയാളെ കോരിത്തരിപ്പിച്ചു. ഇപ്പോൾ താൻ സ്നേഹിക്കുന്നു എന്നു പറയാനുള്ള ധൈര്യം അയാൾക്കുണ്ടായിരിക്കുന്നു. തന്നോടുതന്നെ അക്കാര്യം സമ്മതിക്കുവാനുള്ള ധൈര്യം അയാൾക്കുണ്ടായിരിക്കുന്നു.

അയാൾ കണ്ണുചിമ്മി വീണ്ടും വീണ്ടും നോക്കി. അവൾതന്നെയെന്നോ അത്?

അയാൾ തലകുനീട്ടി കണ്ണാടിയിലൂടെ അടുത്തേക്ക് ചെന്നു.

“ആരെയാണ് നോക്കുന്നത്?” ശബ്ദം കേട്ട് അയാൾ തിരിഞ്ഞുനോക്കി. തൊട്ടു പിന്നിൽ ശീത നില്ക്കുന്നു! അയാൾ ഞെട്ടിപ്പോയി.

“വരു, മകളെ കാണേണ്ട?”

പെട്ടെന്നാണ് കണ്ണാടിയിൽ കണ്ടത് മകളാ

നെന്നു അയാൾക്കു മനസ്സിലായത്.

“വരു, അവൾക്കു നിങ്ങളെ ഇഷ്ടമാകും.”

ജയദേവൻ നൂറുണ്ടിപ്പോയ നിമിഷമായിരുന്നു.

അയാൾ തലയുയർത്തി ഒരിക്കൽക്കൂടി കണ്ണാടിയിലേക്കു നോക്കി. അവിടെ ആദ്യം കണ്ട രൂപമല്ല. പകരം അവരുടെ രണ്ടുപേരുടെയും പ്രതിബിംബങ്ങൾ മാത്രം.

തൊട്ടടുത്ത മുറിയിൽനിന്നും കുട്ടുകാരുടെ പൊട്ടിച്ചിരിക്കലും ആഹ്ലാദപ്രകടനങ്ങളുടെയും ശബ്ദം ഉയർന്നുവന്നുവന്നു.

അയാൾ കണ്ണാടിയിലേക്കു തന്നെ തുറിച്ചു നോക്കിക്കൊണ്ടിരുന്നപ്പോൾ, പള്ളുപോലെ തെളിഞ്ഞ ആ ചിപ്പിന്റെ ഉള്ളിൽ, ഒരു ദൂരക്കാഴ്ച കണ്ടു.

മഞ്ഞുകാലത്തെ മനോഹരമായ ഒരു സായന്തനവേള. കടൽപ്പുറത്തേക്കു വളഞ്ഞുപോകുന്ന വഴിവക്കിലെ ശീതയുടെ വീട്. വീട്ടിൽ മറന്നിരിക്കുന്നു. അയാളുടെ ശരീരം മുഴുവൻ തീ കോരിയിട്ടതുപോലെ പൊളുത്തു. വീണ കമ്പികൾ മീട്ടി ചോരപൊടിഞ്ഞ വിരലുകളുമായി അവൾ എഴുന്നേല്ക്കുന്നു; അയാളും ചോരപൊടിഞ്ഞ വിരൽത്തുമ്പുകൾകൊണ്ട് അയാളുടെ വിരൽത്തുമ്പുകളിൽ തെരുകിപ്പിടിച്ചുകൊണ്ട് അവൾ അയാളെ അകത്തേക്കു ക്ഷണിക്കുന്നു. അജ്ഞാതമായ ഒരു ലോകത്തിലേക്ക് നടന്നുകൊണ്ടിരുന്നപ്പോലെ, കാലുകൾ പതുക്കെ മുമ്പോട്ടുവെച്ചു അയാൾ അകത്തു കയറുന്നു. മുടൽ മഞ്ഞിലെന്നപോലെ മുങ്ങി

നിന്ന മുറിയിലെ അഗാധതകളിൽ അവർ ഇരുവരും അലിഞ്ഞിപ്പോയെത്തുന്നു.....

പാർട്ടി കഴിയുന്നതുവരെ ജയദേവൻ അവിടെ നിന്നില്ല. അസഹനീയമായ ഒരു വേദന അയാൾക്കുണ്ടാവപ്പെട്ടു.

മകളെ കാണേണ്ട എന്ന ശീതയുടെ ചോദ്യം വളരെ മുദ്രവായിത്തന്നെക്കിടന്നു, അത് അയാളുടെ ഉപബോധമനസ്സിന്റെ വെളിപറമ്പിൽ കതിനാപൊട്ടിക്കലായിരുന്നു. ആ ഇടിമുഴക്കത്തിൽ അയാൾ ആകെ കുലുങ്ങിപ്പോയി.

അയാളുടെ ജീവിതത്തിലെ തീപ്പെരുവി ആളിക്കത്തിച്ചത് ശീതയായിരുന്നു. പക്ഷേ അവളെ പഠിക്കുന്നതിനു വേണ്ടി അയാൾക്ക് അവളെ ഉപേക്ഷിക്കേണ്ടി വന്നു.

ശിവദാസിനോട് യാത്ര ചോദിച്ചുകൊണ്ട് അയാൾ പുറത്തേക്ക് നടന്നു.

വെളിയിൽ, ആകാശം പേരുപറയാൻ പാടില്ലാത്ത വിവർണ്ണഭാവത്തിലായിരുന്നു. അയാളുടെ മാനസികഭാവംപോലെ.

അയാൾ കാറിൽ കയറിയിരുന്ന്, വണ്ടി സ്റ്റാർട്ട് ചെയ്തുവോഴും, അകത്തു നിന്നും സൂഹൃത്തുക്കളുടെ ആഹ്ലാദാവരങ്ങളും അട്ടഹാസങ്ങളും ഉയർന്നു കൊണ്ടിരുന്നു. അവയെല്ലാം തന്നെ പരിഹസിക്കുന്നതായി അയാൾക്ക് തോന്നി....

വീട്ടിലെത്തി, കാർ ഷെഡ്ഡിലിട്ടുകൊണ്ട്, അകത്തേക്ക് കയറുമ്പോൾ, ആദ്യമായി ഒരു സ്ത്രീയുടെ അടുത്തേക്ക് പോകുന്ന ഒരു ചെറുപ്പക്കാരന്റെ ആത്മധൈര്യം അയാൾക്ക് കൈവന്നു കഴിഞ്ഞിരുന്നു.

അൻപത്തിയഞ്ച്

ശനിയാഴ്ച ഉഷയ്ക്ക് യൂണിവേഴ്സിറ്റിയിൽ പോകണമെന്ന് നിബന്ധിച്ചിരുന്നു. ഉച്ചയ്ക്കു രണ്ടുപേരും ഒരേ കട്ടിലിൽ ഫാനിട്ടു കിടന്നു. സംസാരം പാഠകിനെ കുറിച്ചുതന്നെ. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഇളയച്ഛൻ ഹൈക്കോർട്ടിൽ നല്ല പ്രാക്ടീസാണ്. കുട്ടികളൊന്നുമില്ല. രാഷ്ട്രീയത്തിൽനിന്ന് മാറി നില്ക്കുന്ന രാജകേന്ദ്ര! പാഠക് രാഷ്ട്രീയത്തിലിറങ്ങിയപ്പോൾ ഇളയച്ഛൻ ഇഷ്ടപ്പെട്ടില്ല. അങ്ങനെയാണ് മാനസികമായി തളർന്നത്. വളരെ ബ്രിഡ്ജർറാണ്. ഇംഗ്ലീഷ് വിഭാഗത്തിലെവൻ ഇദ്ദേഹത്തിന് വളരെ ആനുകൂല്യങ്ങൾ ചെയ്തിരുന്നു. ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ രാഷ്ട്രീയം മൂലം അദ്ദേഹവും പിണങ്ങി. ഇതേ കാരണമാണെന്ന് റിസർച്ച് സ്കോളർഷിപ്പും നഷ്ടപ്പെട്ടു. ഈ രാഷ്ട്രീയമുപേക്ഷിച്ച് വക്കീൽജോലി നോക്കാൻ ഇളയച്ഛൻ ഉപദേശിച്ചുനോക്കി. കേട്ടില്ല. ഇളയച്ഛൻ പിണങ്ങി. പിന്നെ അങ്ങോട്ടു പോകാതായി. ലക്നോവിൽ ലിഡർ പുതിയതുകൊണ്ടിറങ്ങി ജോലി നോക്കിക്കൊണ്ടിരുന്നു. ഒരു സൂഹൃത്തിന്റെ കൂടെ താമസിച്ചു.

രണ്ടുപേരും നടന്നാണ് വന്നത്. തിരിച്ചെത്തിയപ്പോൾ വിയർത്തു കുളിച്ചിരുന്നു. മായ വീണ്ടുംകുളിച്ചു. ഉടുപ്പ് മാറിയിരിക്കാണ്ടു പറഞ്ഞു—“എനിക്ക് ഫ്രോഷിനെ ഓർമ്മ വരുന്നു. ശനിയാഴ്ച, ഞങ്ങളുടെ സിനിമ. ദിവസമാണ് ഇന്ന് നമുക്ക് മുന്നൂറുപേർക്കും പോകാം. സെക്കൻഡ് ഷോയ്ക്ക്. സിനിമ ഏതായാലും തരക്കേടില്ല. ഇന്ന് നിങ്ങളെ രണ്ടാളെയും ഫ്രോഷാണെന്ന് കരുതിക്കളയാം....” പറഞ്ഞുപറഞ്ഞ് മായ ചിരിച്ചു.

അർദ്ധരാത്രി സിനിമ കഴിഞ്ഞുവരുമ്പോഴും മായ ഫ്രോഷിനെ ഓർമ്മിച്ചു—“ഇപ്പോഴും ഇരുന്ന് എഴുതുകയാണോ എന്തോ. എന്തെ ഓർമ്മ വന്നു കാണും....” എന്നിട്ട് പൊട്ടിച്ചിരിച്ചു. “ശരി, തിങ്കളാഴ്ച വൈകുന്നേരത്തെ ശനിയാഴ്ച വൈകുന്നേരമാക്കിക്കളയാം. വിചാരിക്കുന്നുണ്ടാകും, ഞാനിവിടെ വിഷമിക്കുന്നു, അവൾ സൂഹൃത്തിനെ കാണാൻ പോയിരിക്കുന്നുവെന്ന്....”

മായയുടെ സംസാരം കേൾക്കാത്ത മട്ടിൽ സേട്ട് മൗനം.

രണ്ടാംദിവസം ഉച്ചയ്ക്ക് വിശ്രമിക്കുമ്പോൾ മായ കുറേക്കൂടി ഹേസ്യം വെളിച്ചെടുത്തി—

തന്റെ സന്ദർശനം അനിവാര്യമല്ലെന്നു തോന്നി. വെള്ളിയാഴ്ച തിരിച്ചുപോകാനുള്ള ഉദ്ദേശ്യത്തോടെ വ്യാഴാഴ്ച വൈകുന്നേരമാണ് മായ തിരിച്ചുവന്നത്. മായയെ യാത്രയാക്കിവരുമ്പോൾ സേട്ട് പൊട്ടിത്തെറിച്ചു—“ഇതെന്തൊരു സ്വഭാവം! ഇവിടെ വന്ന് പാഠകിനുവേണ്ടി മരിക്കുന്നു! അവിടെച്ചെന്ന് ഫ്രോഷിനുവേണ്ടിയും. രണ്ടുപേരും ഭർത്താക്കന്മാരാണെന്നപോലെ! ഭർത്താവിനെ കളിപ്പിക്കുകയല്ലേ!”

“ഭർത്താവിനെ കളിപ്പിക്കുകയാണെന്നു പറഞ്ഞാൽ....?” ഉഷ എതിർപ്പു കലർന്നു സാരത്തിൽ ചോദിച്ചു.

“കളിപ്പിക്കലല്ലേങ്കിൽ പിന്നെന്താണ്? രണ്ടുപേരും ഭർത്താക്കന്മാരാണോ?”

“നിങ്ങളെന്താണ് പറയുന്നത്?” ഉഷ എതിർത്തു—“ഭർത്താവിനോടുള്ള സ്നേഹവും വ്യാകുലതയും നിങ്ങൾ കണ്ടതല്ലേ? പാഠകിനോടുള്ള അടുപ്പം കേവലം മൈത്രിമാത്രമല്ലേ? രോഗം പിടിപെട്ടപ്പോൾ അവരുടെ ഹൃദയം പിടയുന്നുവെന്നു മാത്രം.”

എന്റെയും നിന്റെയും കാഥ അവന്റെയും

വൈകുന്നേരം മായയോടൊപ്പം ഉഷയും പാഠകിനെ കാണാൻ പോയി. മായയെ കണ്ടപ്പോൾ പാഠകിന്റെ മുഖത്തെത്തു തിളക്കം. മായ പരിഭവപ്പെട്ടു—“സുഖമില്ലാത്ത വിവരം എന്നെ എന്താണറിയിക്കാതിരുന്നത്? അലഹബാദിൽ വന്നിരുന്നെങ്കിൽ ഇങ്ങനെ ആവില്ലായിരുന്നു.”

“സുഖക്കേട് പെട്ടെന്നല്ലേ വന്നത്!” പാഠക് പറഞ്ഞു. “ചികിത്സിക്കാൻ ഏറെ സൗകര്യം ഇവിടെയാണ്.” മായ പാഠകിന്റെ കയ്യടുത്ത് മടിയിൽ വെച്ചു തടവാൻ തുടങ്ങി. ഉഷയ്ക്ക് സങ്കോചം.

ഉഷ എഴുന്നേറ്റുകൊണ്ട് പറഞ്ഞു—“ചേച്ചി, ഞാനൊന്നു ഡോക്ടർ റജിയുടെ അടുത്തുചെന്ന് ഗേതിയേടത്തിയെ കണ്ടു വരാം.” ഉഷ അവിടുന്ന് തിരിച്ചുവരുമ്പോഴേക്കും സന്ദർശനസമയം കഴിയാറായിരുന്നു.

തിരിച്ചുവരുമ്പോൾ മായയ്ക്ക് മനസ്സമാധാനം കൈവന്നതുപോലെ തോന്നി. സംസാര വിഷയം തന്നെ മാറി. “ഫ്രോഷ് ഇപ്പോഴും ഇരുത്തമായിരിക്കും. ഒരു പുസ്തകം എഴുതിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. രാത്രിയുപകലും അതിൽത്തന്നെ ലയിച്ചിരിക്കും. എഴുന്നേല്പിക്കണമെങ്കിൽ ഞാൻ വേണം. ശനിയാഴ്ച വൈകുന്നേരം മുതൽ ഒരു ദിവസം എഴുതാൻ അനുവദിക്കാറില്ല. ഞാൻ ഇന്നലെ പുറപ്പെടാൻ പാടില്ലായിരുന്നു. നിങ്ങളുടെ എഴുത്തു കിട്ടിയപ്പോൾ വരാതിരിക്കാൻ കഴിഞ്ഞില്ല.

ഫ്രോഷിനെ പണ്ടത്തന്നെ ഇഷ്ടമായിരുന്നു. പാഠകിനോടും സ്നേഹംതോന്നി. രണ്ടുപേരെയും പ്രേമിച്ചുവെന്നതാണ് സത്യം. ഫ്രോഷിനെ കല്യാണംകഴിച്ചപ്പോഴും പാഠകിനെ മറക്കാൻ കഴിഞ്ഞില്ല. ആരെയാണ് അധികം സ്നേഹം എന്നുപറയാൻ വിഷമം. മനസ്സിനെ നിയന്ത്രിക്കാൻ നോക്കി—രണ്ടു തോണിയിൽ കാലുവയ്ക്കുന്നത് നല്ലതിനല്ലെന്നു തർക്കിച്ചു തുടങ്ങി. പക്ഷേ, രക്തം കലർന്നു. പാഠകിനോടുള്ള സ്നേഹം കുറയുന്നില്ല.

ഞായറാഴ്ച വൈകുന്നേരവും ഉഷ മായയോടൊപ്പം ആശുപത്രിയ്ക്കുപോയി. മായ പാഠകിന്റെ അടുത്തിരുന്നു തന്റെ ചെപ്പടകൾ തുടർന്നു. ഉഷയ്ക്ക് ഗേതിയെ സന്ദർശിക്കാനെന്ന പേരിൽ മാറി നില്ക്കാതിരിക്കാൻ കഴിഞ്ഞില്ല.

മായ അലഹബാദിലേക്കു തിരിച്ചുവരുമ്പോൾ ഉഷയോടു നിർദ്ദേശിച്ചു—“ദിവസവും വൈകുന്നേരം പാഠകിനെ സന്ദർശിക്കണം. രണ്ടുദിവസംകൂടുമ്പോൾ ഒരിക്കൽ ഏനിക്ക് വിവരങ്ങളെല്ലാം എഴുതുകയും വേണം.”

എന്നാൽ മുന്നാംദിവസം വൈകുന്നേരമാകുമ്പോൾ മായ വീണ്ടും വന്നെത്തി. സേട്ടു മുന്നേറുവെക്കുന്ന സൗഹൃദത്തോടെ സാഗതം ചെയ്തു. എന്നാൽ ഉഷയോടുള്ള തന്റെ അസംതൃപ്തി അടക്കി വയ്ക്കാതായില്ല. സേട്ട് എന്നും പാഠകിനെ സന്ദർശിക്കുമായിരുന്നു. ഉഷയും മായയോടൊപ്പം പോയി.

“നേരിട്ടു കണ്ടിട്ടും നീ നിഷേധിക്കുകയാണല്ലേ?” സേട്ടിന്റെ ശബ്ദം കർക്കശം.

“നിനക്ക് ഭർത്താവും സുഹൃത്തും തമ്മിൽ വ്യത്യാസമൊന്നുമില്ലേ? ഇതൊക്കെ അനുഭവിക്കുന്ന ആ ഫ്രോഷിനെയാണ് പറയേണ്ടത്. അല്ലെങ്കിൽ പറഞ്ഞാൽ അനുസരിക്കുന്നുണ്ടാവില്ല.”

“ഞാനൊരു തമാശ പറഞ്ഞുവെന്നു മാത്രം.” ഉഷ വിഷയം മാറ്റാൻ ശ്രമിച്ചു.

“നിനക്ക് ഇത്തരം വൾഗർ തമാശ ഇഷ്ടമാണോ? വൾഗർ തമാശ വൾഗർ മനുഷ്യർക്കേ ചേരൂ.”

“നിങ്ങൾ വാക്കുകളിൽ പിടിച്ചുതുങ്ങുകയാണ്.” ഉഷയ്ക്കും ദേഷ്യംവന്നു. മായയുടെ നിർഭീകൃതതന്നെ അവരുടെ നിരപരാധിതയ്ക്കിന് തെളിവാണ്.

“നിനക്കങ്ങനെ ആയിരിക്കാം. എനിക്കിതിഷ്ടമല്ല.”

കുതിരവണ്ടിക്കാരന്റെ സാന്നിദ്ധ്യംമൂലം സംസാരം ഇംഗ്ലീഷിലായിരുന്നു. “തമാശ ഇഷ്ടമല്ലാത്തതു മനസ്സിലാക്കാം. എന്നാൽ മറുതള്ളലുടെ സ്വഭാവത്തിൽ ദുഷ്യമാരോപിക്കുന്നതു നന്നല്ല.” ഉഷ എതിർപ്പു പ്രകടിപ്പിച്ചു. ദേഷ്യം മൂലം സേട്ട് മൗനമവലംബിച്ചു.

വീട്ടിലെത്തിയപ്പോഴും സംസാരവിഷയം അതുതന്നെയായിരുന്നു—“തെറ്റായ പെരുമാറ്റത്തോട് നിനക്കെന്തൊരു തുല്യ സഹാനുഭൂതി? തെറ്റായ കാര്യത്തോടു സഹാനുഭൂതി കാണി,

Diabetol
AYURVEDIC MEDICINE
225 ml
Ref: Manuscript Yoga

ASWATHY AYURVEDA CHIKILSALAYAM
KALADY-683 574 KERALA, S. INDIA.

പ്രമേഹമോ? ഡയബറ്റോ?

ഒരു ഉത്തമ ആയുർവ്വേദ പ്രതിവിധി

ASWATHY AYURVEDA CHIKILSALAYAM
KALADY-683 574 KERALA, S. INDIA. Tel. 04857-2527

ഭർത്താവിന്റെ വാക്കുകളിൽ ഉഷയ്ക്ക് അത്ഭുതമൊന്നു. ഫെല്ലവിളിയുടെ ശബ്ദത്തിൽ ചോദിച്ചു—“നീങ്ങളൊന്നാണ് പറയുന്നത്? ഏതു തെറ്റായ കാര്യത്തോടാണ് എനിക്ക് സഹായിച്ചിട്ട്? മായച്ചേലിയുടെ മിത്ര സ്നേഹത്തോടാണെന്നിരിക്കെ സഹായിച്ചു

N.B.S.
news

മുൻപേ പറഞ്ഞുന പക്ഷികൾ (നോവൽ)	
സി. രാധാകൃഷ്ണൻ	75.00
മൺമനുഷ്യൻ (സ്മരണകൾ)	
പുരത്തുപുരത്തുമുമ്മനാൻ	40.00
റാവണപുത്രൻ	
മഹാകവി പള്ളത്തുമുമ്മൻ	12.00
വീക്ഷാദിത്യ കഥകൾ	
(ഒന്നാംഭാഗം-ബാലസാഹിത്യം)	
പുനരവതരണം-പ്രൊഫ.സി.ജെ. മണ്ണത്തുട്	16.00
ഉത്തരം (ബാലസാഹിത്യം)	
പ്രൊഫ.പനമന രാമചന്ദ്രൻ നായർ	3.25
കുട്ടികൾ കൂട്ടിക്കാലം (ബാലസാഹിത്യം)	
ബാലകൃഷ്ണൻ മണാട്	9.25
അന്ധൻ (ബാലസാഹിത്യം)	
ശിവരാത്രി ചെറിയനാട്	8.00
അക്കുത്തിക്കുട്ടൻ (ബാലസാഹിത്യം)	
ശ്രീപാദം ഗുരുശങ്കരനമ്പൂതിരി	7.00

കോട്ടയം

മതത്തെയും മാർക്സിസത്തെയും മനസ്സാ
സ്ത്രപരമായി അപഗ്രഥിക്കുന്ന മലയാള
ത്തിലെ ആദ്യ ഗ്രന്ഥം

വില: 20 രൂപ, തപാൽ സൗജന്യം
എഴുതുക:

**Society of Psychologists
for Social
Action (Regd.)
Calicut University P.O.
Pin: 673 635**

സേട്ടിന്റെ വീട്ടിൽ വീണ്ടും വാദപ്രതിവാദത്തിനുള്ള വേദിയൊരുങ്ങി. നാഥ്, പാറക്, സേട്ട്, ഉഷ എന്നിവർ സോഷ്യലിസത്തിന്റെ പക്ഷം പിടിച്ചു. കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുകാർക്കു വേണ്ടി വാദിക്കാൻ ഇള, അമിത്, നരേന്ദ്ര എന്നിവരും ഒരുങ്ങിനീക്കം. ഇൻമിറ്റ് പാസ്സായി ബി.എസ്.സിക്ക് യൂണിവേഴ്സിറ്റിയിൽ

അങ്ങാടികളിലും മാർക്കറ്റുകളിലും ആളുകൾക്ക് അമിതവിലയോ തട്ടിയെടുക്കാനുള്ള ആഗ്രഹം രാഷ്ട്രീയ ചർച്ചകളിൽ മാത്രമേ അനുസൃതപിന് വ്യക്തമാക്കപ്പെട്ടിരുന്നുള്ളൂ. കോൺഗ്രസ്സനുഭാവകളായ വിദ്യാർത്ഥികൾ കോൺഗ്രസ്സിന്റെ നിർദ്ദേശവും കാത്തിരിക്കുകയായിരുന്നു. ശരീരത്തിന് ഭാരം കൂടിയതോടെ ഉഷ്ണക്ക് യൂണിഫോംസിററിയിൽ പോകാൻ വൈമനസ്യം. ഒക്ടോബറിൽ പൂജയുടെ ഒഴിവുവരെ പൊയ്ക്കയായെന്ന് കരുതിയിരുന്നത്. അക്കോല്ലും പൂജയ്ക്കും ദശനയ്ക്കുമെല്ലാം ചേർന്ന് ഒക്ടോബർ

ഭരതമാനന്തരനുഷം

തങ്ങളിലായുന്നിളം ചിലുകൾ പൂവിൻദല-
മർമ്മരങ്ങളിൽപ്പോലും വർഗ്ഗീയസംഘർഷണം.
ആയിരം വർണ്ണങ്ങളിലിനലെ വിടർന്നുനി-
ന്നാടിയാമരുകൾക്കിന്നെന്തു മനം മാറ്റം. '
ഒരു കമ്പളത്തിലെ വർണ്ണശില്പങ്ങൾപോലെ
ഒരു മാതാവെന്നരുമകിടാങ്ങളെപ്പോലെ
ചിരിയും കളിയുമായ് നിന്നതാണിപ്പുകൾ
വിരിയും സൗഹൃദത്തിൻ വിസ്തൃതങ്ങളായെന്നും.
ആരുടെ കിരാതതമീഹമാപാപത്തിന്റെ

ജീവിതം വളരതായി കാണുവിൻ ആകാശം പോൽ
കേവലം മനസ്സിന്റെ സീമകൾ വിടരട്ടെ.
മലയും പുഴകളും കടലും മരുഭൂമി-
തലവും ഒന്നിൻ രൂപഭേദങ്ങളിണതാലും
നിങ്ങൾക്കുതാരങ്ങളുമുറവരെന്നബോധം
തിങ്ങിന സൗഹൃദഭാവം സ്നേഹവും വളർത്തട്ടെ.
നാളെയിനാട്ടും നവജാതരും നിങ്ങൾക്കായി
വീരഗാഥകൾ പാടും പുക്കാലം വിളിക്കുന്നു.

കോൺഗ്രസ് മുന്തിസ്ഥാനം രാജിവെച്ചപ്പോൾ മുസ്ലിം ലീഗ് 'മുക്തിദിനം' ആഘോഷിക്കാൻ നിർദ്ദേശിച്ചു. നഗരങ്ങളിൽ പ്രകടനത്തിനുള്ള വലിയ തയ്യാറെടുപ്പുകൾ നടന്നുതുടങ്ങി. മുസ്ലീമാന്മാരുടെ യോഗങ്ങൾ അവിടവിടെ വിളിച്ചുകൂട്ടപ്പെട്ടു. കോൺഗ്രസ്സിന്റെ അഥവാ ഹിന്ദുക്കളുടെ ഭരണത്തിൻ്റെ മുസ്ലീമാന്മാരെ അടിച്ചമർത്തുന്നതിലുള്ള

കോൺഗ്രസ്സും ഹിന്ദുക്കളും അനന്തവിട്ടു പോയി. മുസ്ലിം ലീഗിന്റെ സാധനം അന്ന് നാശമാകുമായിരുന്നു. പ്രഭുക്കന്മാരും നാട്ടു വാഴികളും വിവാഹമുളവാക്കുമായി മുസ്ലിമുകളിൽ ബഹുഭൂരിഭാഗവും കോൺഗ്രസ്സിനെ സമ്മതിച്ചു. പാവർത്തമാകുമായിരുന്നു. “ഇമാമത്ത് ഉൽ ഉമൈ”യ്ക്കും അഹ്ലുൽ പാർട്ടിക്കുമായിരുന്നു

(ആടരൂം)

വിവർത്തനം: കെ.വി. കുമാരൻ

**കേരള
ദിനേശ്
ബീഡി**
കാണൂർ

സാദത്ത് ഹസൻ മനോ

ചോദ്യം, ഉത്തരം

“അതിവിനയം കാണിക്കുന്ന ആളുകളെക്കുറിച്ച് എന്തു പറയുന്നു?”

“വേദഗ്രന്ഥങ്ങളുടെ ശുശ്രൂഷയ്ക്കായി അതിവിനയം അസഹനീയമാണ്.”

“സ്ത്രീസമത്വവാദത്തെക്കുറിച്ച് എന്തു പറയുന്നു?”

“നൂറിനു നൂറും യോജിക്കുന്നു. പക്ഷേ, സ്ത്രീസമത്വത്തിനുവേണ്ടി ഇറങ്ങുന്നവർ ആദ്യം സ്ത്രീകളായിരിക്കണം. രണ്ടാമതേ പ്രവർത്തനമണ്ഡലം വരുന്നുള്ളൂ. കാരണമുണ്ട്. സ്ത്രീയാണ് സ്ത്രീസമത്വവാദത്തെക്കാൾ വലിയ സത്യം. എനിക്ക് പരിചയമുള്ള പലരും സ്ത്രീത്വത്തിന് പ്രാഥമികത നൽകുന്നുണ്ട്.”

“പുരുഷൻ ഊഹിക്കുന്നു. സ്ത്രീയും ഊഹങ്ങളിൽ മുഴുകുന്നു. ആരുടെ അഭ്യൂഹങ്ങളാണു ശരി?”

“പുരുഷന്മാരുടെ അഭ്യൂഹങ്ങൾ എപ്പോഴും തെറ്റാ. സ്ത്രീകളുടെ അഭ്യൂഹങ്ങൾ ഒരിക്കലും തെറ്റിപ്പോകാറില്ല; വിശേഷിച്ചും ഭർത്താക്കന്മാരുടെ വ്യഭിചാരത്തെക്കുറിച്ച്.”

“കറുപ്പിനാണ് സൗന്ദര്യമെന്നു നിങ്ങൾ പ്രചരിപ്പിക്കുന്നത് നിങ്ങൾ കരുതുന്നവനായതു കൊണ്ടല്ലേ?”

“അല്ല. വിവിധ മണ്ഡലങ്ങളുടെ ചെറുപ്പക്കാലത്തെ ചിത്രം നോക്കുക. അവർക്കുള്ള സൗന്ദര്യം വേറെ ഏതു വെളുത്ത സ്ത്രീക്കുണ്ട്?”

“ജെലസി കൂടുതൽ പുരുഷന്മാർക്കല്ലേ?”

“അതെന്തോ? ഭർത്താവിനു സുന്ദരിയെ പരിചയപ്പെടുത്തിക്കൊടുക്കും ഭാര്യ. അവളുമായി ദുഃഖബന്ധം വരുന്നതല്ലെങ്കിൽ സന്ദർഭങ്ങളൊക്കെയും. പക്ഷേ, ബന്ധത്തിനു ദാർഢ്യം വരുമെന്നു കണ്ടാൽ ഭാര്യതന്നെ ബഹളംകൂട്ടി ബന്ധത്തിന് അറുതിവരുത്തും.”

“ഇവിടെ [സ്ഥലപ്പേരു ഞാൻ—സാഹിത്യവാദപരക്കാരൻ—വിട്ടുകളയുന്നു] സാഹിത്യവാദപരക്കാരൻ വായിക്കുന്ന പതിനാറായിരത്തോളം സുന്ദരികൾ നിങ്ങളെ കാണാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നു. അവരെ അങ്ങോട്ട് അയയ്ക്കട്ടോ?”

“വയസ്സുകാലം സുഹൃത്തേ. അത്രയുംപേരെ അയയ്ക്കട്ടെ. പതിനാറായിരത്തിയേഴുപേരെ അയച്ചാൽ മതി.”

“പല്ലെല്ലാം വായിച്ചുണ്ടോ?”

“സാഹിത്യവാദപരക്കാരൻ 22 കൊല്ലമായി എഴുതിയിട്ടും 32 പല്ലുകളുമുണ്ട്.”

“ഫിലിപ്പ് ലാർക്കിന്റെ കവിതയെങ്ങനെ?”

“Dull and insipid.”

ഇങ്ങനെയും ഒരു കഥ!

“ഇങ്ങനെയും ഒരാൾ” എന്നു ശ്രീ. വെട്ടൂർ രാമൻനായരുടെ ചെറുകഥ മാതൃഭൂമി ആഴ്ചപ്പതിപ്പിൽ. “ഇങ്ങനെയും ഒരു കഥ!” എന്നു സാഹിത്യവാദപരക്കാരൻ. ഈ “സ്റ്റേറ്റ്സ് വേഡ്സ്” എന്തു നീതിമതകരണമെന്നാണു ചോദ്യമെങ്കിൽ കഥതന്നെ വായിക്കണമെന്ന് ഉത്തരം. ഏതു കഥയുടെയും ചുരുക്കം നൽകി അതിനെ പരിഹാസ്യമാക്കാം. എങ്കിലും സംക്ഷേപിക്കാനല്ല കഴിയു പറിയെഴുത്തുകാർക്ക്. ഒരതിരുതർക്കം അനുരഞ്ജനത്തിലെത്തിക്ക

ണമെന്നു സതീശനോട് ജോസ് ആവശ്യപ്പെട്ടു. അതിനു പണിക്കരുചേട്ടനാണ് പറിയ ആളെന്നു കണ്ട് സതീശൻ ജോസിനെയും കൂട്ടി അദ്ദേഹത്തിന്റെ വീട്ടിലേക്കു പോയി. പണിക്കരുചേട്ടൻ ത്യാഗോജ്ജ്വലമായ ജീവിതത്തിനുശേഷം ദാരിദ്ര്യത്തിൽ കഴിയുന്നു. സതീശന്റെ അപേക്ഷയെ മാനിച്ച് വേണ്ടവരെ കാണാൻ അദ്ദേഹം വീട്ടിൽനിന്നിറങ്ങുമ്പോൾ വെട്ടൂരിന്റെ കഥ പരിസമാപ്തിയിൽ എത്തുന്നു.

അനുരഞ്ജനത്തിന്റെ കാര്യം ആദ്യമൊന്നു സൂചിപ്പിച്ചിട്ട് കഥാകാരൻ പണിക്കരുചേട്ടന്റെ സഭാമന്ദിരയിലേക്കും ദാരിദ്ര്യത്തിലേക്കും മനസ്സു കടക്കുന്നു. പല്പൊടി വീല്ക്കാൻ വരുന്നു. തെരുവുകച്ചവടക്കാരൻ കൈലേസെടുത്തു പാമ്പിന്റെ ആകൃതിയിൽ വളച്ചുവെച്ചിട്ട് “ഇതാ മാളിക് കാണിക്കാൻ പോകുന്നു” എന്നു പറയും. എന്നിട്ട് അരമണിക്കൂർനേരം പലതും പ്രസംഗിച്ചിട്ട് പല്ലു രോഗങ്ങളിലേക്കു കടക്കും. മാളിക് കാണാൻ അക്ഷമരായി നിലക്കുകയാണ് കാഴ്ചക്കാർ. അവരെ വകവയ്ക്കാതെ വീല്പണക്കാരൻ പതുക്കെ പല്പൊടിയിലേക്കു വാക്കുകൾ കൊണ്ടു വരും. അതുപോലെ അനുരഞ്ജനം എങ്ങനെ സംഭവിക്കുമെന്ന് അറിയാൻ ഉത്കണ്ഠയോടെ ഇരിക്കുന്ന വായനക്കാർക്ക് അതിനെക്കുറിച്ച് ഒന്നുമറിയാൻ കഴിയുന്നില്ല. പണിക്കരുചേട്ടന്റെ വീട്നോക്കിപ്പോയി നടക്കൽ, വീടു കണ്ടുപിടിക്കൽ, ഖർച്ചത്താൽ മാത്രമുടുത്ത് ഉടുപ്പു ചിരട്ടക്കെലിട്ട ഇസ്തിരിപ്പെട്ടുകൊണ്ടു തേക്കുന്ന പണിക്കരുചേട്ടനെ ദർശിക്കൽ ഇങ്ങനെ വിശദാംശങ്ങൾ ഒന്നിനു മേലെ ഒന്നായി അടുക്കിവയ്ക്കുന്നു കഥാകാരൻ. അവ പ്രമേയത്തിനു സ്പഷ്ടത നൽകുന്നില്ല. “വിഷൻ” എന്നൊന്നുണ്ടെങ്കിൽ അതിനെ പ്രകാശിപ്പിക്കുന്നില്ല. അർത്ഥം ഉണ്ടെങ്കിൽ അതു വ്യക്തമാക്കുന്നില്ല. വെട്ടൂർ രാമൻ നായർ കോട്ടയത്തുനിന്നു തിരുവനന്തപുരത്തേക്കു തിരിച്ചാൽ മുന്നുമണിക്കൂർകൊണ്ട് തമ്പാനൂർ തീവണ്ടിയാപ്പിസിലെത്തും. പക്ഷേ, അദ്ദേഹത്തിന്റെ കഥ ഒരിടത്തുമെത്തുന്നില്ല. അത് അനവരതം സഞ്ചലിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു. പണിക്കരുചേട്ടനു കാര്യവിളിച്ചു കൊടുക്കാം. അതിനു മുൻപ് ഡ്രൈവറോടു കൂലിയെക്കുറിച്ചു തർക്കിക്കാം. കയറുമ്പോൾ ഡോർ വലിച്ചടയ്ക്കാം. അതിന്റെ ഇടയിൽപ്പെട്ട് പണിക്കരുചേട്ടന്റെ വിരലു മുറിയാം. അദ്ദേഹത്തെ ആശുപത്രിയിൽ കൊണ്ടുപോയി മുറിവു ഡ്രസ്സ് ചെയ്യിക്കാം. അങ്ങനെ എന്തെല്ലാം! കഥാകാരൻ എന്തെന്തൊക്കെ വർണ്ണിക്കാത്തത്? ജീവിതത്തെക്കുറിച്ച് ഒരവബോധവും പ്രദർശിപ്പിക്കാത്ത ഇത്തരം രചനകൾക്കൊണ്ട് എന്തു പ്രയോജനം? വെട്ടൂർ രാമൻനായർ പടിഞ്ഞാറൻ കഥകൾ വായിക്കണമെന്നല്ല. ഉറുമ്പിന്റെയും ബഷീറിന്റെയും ചെറുകഥകൾ വായിച്ചാൽ മതി. താനെഴുതിയത് കലയുടെ മണ്ഡലത്തിൽ ചെന്നില്ല എന്നു ഗ്രഹിക്കും അദ്ദേഹം.

★ ★ ★

എന്റെ ഗുരുനാഥന്മാരിൽ ഞാൻ ഏറ്റവും ബഹുമാനിക്കുന്നത്...പിള്ളസ്വാമിനാണ്. അദ്ദേഹം ഡി.ഇ.ഒ ആയി പെൻഷൻപററി.

അന്തരിച്ചുപോവുകയും ചെയ്തു. സാദത്ത് ഛിലർ അതിതർക്കം തീർക്കാൻ വിളിച്ചുകൊണ്ടു പോകും. ഒരുത്തൻ ഒരു ഭവനം കൈയേറിയപ്പോൾ അതിന്റെ ശരിയായ ഉടമസ്ഥൻ സാദിനെ തർക്കം തീർക്കാൻ വിളിച്ചുകൊണ്ടുപോയി. കൈയേറിക്കാരൻ സാദിനെ ആദ്യമേ കണ്ടിട്ടു പറഞ്ഞു: “സാദേ ഞാൻ നിരപരാധിയാണ്. ഉടനെ സാദ് മറുപടി പറഞ്ഞു. “ഓഹോ നെരയും പുരയും കൈക്കലാക്കി എന്നു മാത്രമല്ല ആയിരമുണ്ട് അല്ലേ?”

സാദ് സഞ്ചാരപ്രിയനാണ്. അതുകൊണ്ട് ഒരിക്കലും വീട്ടിൽ കാണില്ല. ഒരുദിവസം സാദിന്റെ ഭാര്യയുടെ ചേച്ചി പറഞ്ഞു: “ഇതാ ഒരു സമയത്തും ഇവിടെ കാണുന്നില്ല. കെട്ടിയിടേണ്ടതാണ്.” ഇതു കേട്ട സാദ് ഉടനെ ഭാര്യയെ വിളിച്ചു പറയുകയായി: “സരോജം ഓടിവ. നിന്റെ ചേച്ചി എന്നെ കെട്ടാൻ പോകുന്നു.”

സാഹിത്യവാദപരക്കാരൻ ഇതിനൊക്കെ എന്തു പ്രസക്തിയെന്നു പലരും ചോദിച്ചുക്കൂടും. ചോദ്യം ശരിയാണ്. വെട്ടൂരിന്റെ ചെറുകഥയിലെ അതിരുകൾ എന്റെ ഗുരുനാഥന്റെ നേരമ്പോക്കുകളിലേക്ക് എന്നെ നയിച്ചെന്നുള്ളതു. എനിക്ക് നാലക്ഷരം പറഞ്ഞുതന്ന അദ്ദേഹത്തെ ഞാൻ ഒന്നു ഓർമ്മിച്ചുവെന്നുള്ളതു. ഗുരുനാഥനെയും അച്ഛനെയും ഈശ്വരനെയും കാലുമടക്കി അടിക്കുന്ന ഇക്കാലത്ത് ഗുരുക്കേതിയുള്ളവൻ പൂച്ഛിക്കപ്പെടുമെന്നറിയാതെയല്ല ഞാനിത് എഴുതിയത്.

അന്വേഷണം

“കഥയുടെ നേത്രമേ എന്നെ പ്രതിഫലിപ്പിക്കൂ. നീ മാത്രമേ എന്നെ അറിയുന്നുള്ളൂ. അന്തരിക്ഷത്തിന്റെ നീലിരമ, എന്റെ ആഖ്യാനംകൊണ്ടു സമതലത്തിലേക്ക് അവരോഹണം ചെയ്യൂ. ആഖ്യാനമേ, സഹതാപത്തിന്റെ സംഗീതമേ ഞങ്ങളോടു ക്ഷമിക്കൂ. കഥയേ, അക്ഷരങ്ങൾക്കു പ്രകമ്പനം നൽകൂ.” ഓസ്റ്റ്രിയൻ സാഹിത്യകാരനായ പോൾ ഹൻഡ്കെയുടെ (Peter Handke) ‘Repetition’ എന്ന അത്യജ്ജ്വലമായ നോവലിലുള്ളതാണിത്. വാക്കുകളിലൂടെ ആത്മതയെ അന്വേഷിക്കുകയാണ് നോവലിലെ പ്രധാനപ്പെട്ട കഥാപാത്രം.

ജീവിതത്തിന്റെ മഹാദ്യുതങ്ങളിൽനിന്നു മാറി നിലക്കാതെ അവയിൽ വിലയാകൊണ്ട് ആത്മതേടുന്ന വൊസ്സ് എന്ന കഥാപാത്രത്തെ ആ പേരുള്ള നോവലിൽ പാട്രിക് വൈറർ ചിത്രീകരിക്കുന്നു. വൈററിന്റെ നോവലുകൾ പാരായണയോഗ്യങ്ങളല്ല. പക്ഷേ, കഷ്ടമായ കൂടിക്കുന്നതുപോലെ ‘Voss’ വായിച്ചുതീർത്താൽ അന്വേഷണത്തിന്റെ ഉദാത്തസ്വഭാവം വ്യക്തമാകും.

ഹെസ്തെയുടെ എല്ലാ നോവലുകളും അന്വേഷണത്തെ കലാസുഭാഗമായി ആലേഖനം ചെയ്യുന്നു; വിശേഷിച്ചും അദ്ദേഹത്തിന്റെ ‘ഷ്ടെപ്പൻ വൊൾഫ്’ എന്ന നോവൽ. (Steppenwolf) ചലച്ചിത്രം, ടെലിഫോൺ, റേഡിയോ, വർത്തമാനപ്പത്രങ്ങൾ ഇവ പ്രതിനിധാനം ചെയ്യുന്ന സാങ്കേതികലോകം മനുഷ്യനെ ജീർണ്ണതയിലേക്കു കൊണ്ടുചെല്ലുന്നു എന്നു സിദ്ധാപിച്ചിട്ട് ആധുനികമികച്ചുള്ളിലേക്കു പോകാൻ, അന്വേഷണം നടത്താൻ ഹെസ്തേ ആഹ്വാനം ചെയ്യുന്നു. ക്ലാസിക്കൽ സംഗീതത്തിലൂടെ ആധുനിക

മുല്യങ്ങളെ സാക്ഷാത്കരിക്കാമെന്നാണ് അദ്ദേഹത്തിന്റെ മതം. നോവലിലെ കഥാപാത്രമായ പാവ്ലോ വൈഷയിക സംഗീതത്തിന്റെ പ്രതിനിധിയാണ്. അത്തരം സംഗീതം—ക്ഷുഭങ്ങളായ ചലച്ചിത്രഗാനങ്ങൾ—ബഹുജനത്തെ രസിപ്പിക്കും. പക്ഷേ, മോററ് സാർട്ടിന്റെ (Mozart) ദിവ്യസംഗീതം ആധുനികമികച്ചുള്ളിലേക്കു സാക്ഷാത്കരിക്കാൻ സഹായിക്കും. “One day I would learn how to laugh. Pablo was waiting for me, and Mozart too” എന്നു നോവലിന്റെ അവസാനം.

ഇങ്ങനെ എത്രയത്ര മാസ്റ്റർപീസുകൾ അന്വേഷണമെന്ന പ്രക്രിയയുടെ ഔജ്ജ്വല്യത്തെ സ്പഷ്ടീകരിച്ച് അനുവാചകരെ കലയുടെ ഔന്നത്യത്തിലേക്കു നയിക്കുകയും അവർക്കു മാനസികമായ ഉയർച്ച ഉണ്ടാക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.

ശ്രീ. ഗോപികുട്ടന്റെ ‘മകൾ’ എന്ന ചെറുകഥ (കുങ്കുമം) നഷ്ടപ്പെട്ട മകളെക്കുറിച്ചുള്ള അന്വേഷണത്തെയാണ് പ്രതിപാദിക്കുന്നതെങ്കിലും വിശാലമായ അർത്ഥത്തിൽ അത് അജ്ഞാതവും അജ്ഞേയവുമായതിന്റെ അന്വേഷണമായി ഞാൻ കാണുന്നു. ജീവിതത്തിൽ പരാജയം സംഭവിച്ച ഒരു പെൺകുട്ടി അപ്രത്യക്ഷയാകുന്നു. അവളെ അന്വേഷിക്കുന്നു ദുഃഖമാർന്ന അച്ഛൻ. റിയലിസത്തിന്റെ തലത്തിൽ ഇത് അന്യനെന്നു പറഞ്ഞുകൂടാ. എങ്കിലും നന്ന്. മകളെ കാണാതെ അച്ഛനും അയാളുടെ ഉപകർത്താവും ഹതാശയരായി നിലക്കുമ്പോൾ മകളിൽക്കവിഞ്ഞ ഒരു സത്യത്തിലേക്ക് വായനക്കാർ ചെല്ലുകയായി.

ചിരിക്കാതെത്തു ചെയ്യും?

ഇന്നു തിരഞ്ഞെടുപ്പു ദിവസമാണ്. കാലത്ത് പത്തരമണിക്ക് ഇതെഴുതുന്നു. ഈ സമയംവരെ എന്റെ വീട്ടിൽ ആരെയും വരികയോ വോട്ടേഴ്സ് ലിസ്റ്റിലെ പേരും നമ്പരും കാണിക്കുന്ന തുണ്ടു തരികയോ ചെയ്തില്ല. കാര്യം അന്വേഷിച്ചു. ലിസ്റ്റിൽ എന്റെ പേരില്ല. വീട്ടിൽ രണ്ടുപേർക്കുകൂടി വോട്ടുണ്ട്. അവരും ലിസ്റ്റിലില്ല. തിടുക്കത്തിൽ അടുത്ത വീട്ടിൽ ചെന്നു. ഗൃഹനായകൻ പറഞ്ഞു: “അയ്യോ എന്റെ പേരും എന്റെ വീട്ടിലുള്ളവരുടെ പേരുകളും ഇല്ല.” അതിന്റെ അടുത്തുള്ള വേറൊരു വീട്ടിൽച്ചെന്നു. അവിടെയും സ്ഥിതി അതുതന്നെ. അവിടെ പ്രായപൂർത്തി ആയവർ ഏറെ. ലിസ്റ്റിൽ കടന്നുകൂടാൻ അവർക്കും ഭാഗ്യം സിദ്ധിച്ചില്ല. എന്നിട്ടും അധികാരി (പ്രധാനപ്പെട്ട ഉദ്യോഗസ്ഥൻ) പറഞ്ഞത് എല്ലാം perfect എന്നാണ്. ചിരിക്കാതെത്തു ചെയ്യും?

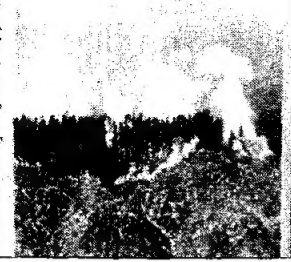
2. എനിക്ക് Thomas Pynchon എന്ന അമേരിക്കക്കാരന്റെ നോവലുകൾ ഇഷ്ടമല്ല. വായിക്കാൻ വയ്യാത്ത, അസഹനീയങ്ങളായ രചനകളാണ് അവ. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ‘Vineland’ എന്ന പുതിയ നോവൽ പ്രധാനപ്പെട്ടു വായിച്ചു. ഗുൻറർ ഗ്രാസ്സിന്റെ നോവലുകളെ അനുസ്മരിപ്പിക്കുന്ന രീതിയിൽ എഴുതപ്പെട്ട ഈ നോവൽ അമേരിക്കൻ സർക്കാർ ഇനങ്ങളെ നിശ്ചേതനരാക്കി മാറുന്നതിനെ പരിഹസിക്കുന്നു. (Zoyd eyeballed himself in the mirror behind the bar, gave his hair a shake, turned, poised, then screaming ran empty-minded at the window

പറയാനുള്ളത് നേരെയങ്ങു പറഞ്ഞ് സൗന്ദര്യം സൃഷ്ടിക്കുകയാണു രേണ്ടത്. അതിനു കഴിവില്ലാത്തവരാണ് ലാക്ഷണികതയെ ആശ്രയിക്കുന്നത്.

ഹെസ്തേ

VINELAND

and went crashing through എന്ന വാക്യത്തിൽ ഗ്രാസ്സിന്റെ സാധനം.) എന്നിട്ടും സർമാൻ റുഷ്‌ലി ഇദ്ദേഹത്തെ "one of America's greatest writers" എന്നു വാഴ്ത്തുന്നു. ചിരിക്കാതെത്തു ചെയ്യും?

3. മോപസാങ്ങിന്റെ Useless Beauty എന്ന ചേതോഹരമായ കഥയിൽ പലതിന്റെയും ദുഷ്‌ഭാവത്തെക്കുറിച്ച് പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. ഭക്ഷണമുള്ളിലേക്കു കൊണ്ടുപോകുന്ന വായ് ചിന്തയും ഭാഷണവും ലോകത്തിനു നല്കുന്നു. ശാസകോശങ്ങളിലേക്കു വായുവിനെ കൊണ്ടുപോകുന്ന മുക്ക് പരിമളങ്ങളെ തലച്ചോറിൽ എത്തിക്കുന്നു. മറുതള്ളവർക്കു ഉള്ളിലുള്ളതു പകർന്നുകൊടുക്കാൻ സഹായിക്കുന്ന കാത് സംഗീതം ശ്രവിക്കുന്നു. മോപസാങ് പറയാത്തതും നമുക്കു പറയാം. ചിന്ത, ലോകത്തു പ്രസരിപ്പിക്കുന്ന വായ് തെറിവാക്കുകൾ വിസർജ്ജിക്കുന്നു. സൗരഭ്യം ഉൾക്കൊള്ളുന്ന മുക്ക് പുതിഗന്ധവും ഉൾക്കൊള്ളുന്നു. 'സോളാറാജകുമാരി' എന്ന ഗാനം കേൾക്കുന്ന കാതുകൊണ്ടാണ് പുറപ്പാട്ടും കേൾക്കുന്നത്. ഈ ദുഷ്‌ഭാവം സാർവ്വലൗകികവും സാർവ്വകാലികവും സാർവ്വജനീയവുമാണ്. സത്യമിതായിരുന്നിട്ടും The Economist വാരിക "Loving and Killing in India" എന്ന ലേഖനത്തിൽ അതു ഇന്ത്യയിലെ സവിശേഷത മാത്രമാണെന്നു പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. രാജീവ് ഗാന്ധിയുടെ കാലിൽ തൊട്ടുകൊണ്ട് ഒരുത്തി ബോംബിന്റെ സിച്ച് അമർത്തുന്നു. ഇത് എഴുതിയിട്ട് ലേഖകൻ നേരെ അഭൈതസിദ്യാത്തത്തിലേക്കു കടക്കുന്നു. ആ സിദ്യാത്തത്തിനെ തിരായി ചാർവാക മതമുള്ളത് ദുഷ്‌ഭാവത്തെയാണത്രേ കാണിക്കുന്നത്. സൈന്യത്തെ പിരിച്ചുവിടണമെന്നു ഗാന്ധിജി നിർദ്ദേശിച്ചെങ്കിലും ഇന്ത്യയ്ക്ക് വലിയ സൈന്യം ഉണ്ടുപോലും. ലൈംഗികകാര്യങ്ങളിൽ നിയന്ത്രണം വേണമെന്ന് ഗാന്ധിജി ചൂണ്ടിക്കാണിച്ച ഇന്ത്യയിൽ 'കാമശാസ്ത്രവും' 'അനംഗരംഗവും' ഉണ്ടായി. ഈ വൈരുദ്ധ്യം ഭാരതീയരുടെ സവിശേഷതയാണെന്നാണ് വാരികയുടെ അഭിപ്രായം. അതുകൊണ്ടാണത്രേ ഏതാനും രാജീവ് ഗാന്ധിയുടെ "പാദപദ്മം ഒരുക്കുകൊണ്ടു തുടച്ചിട്ട്" മറ്റേക്കെക്കൊണ്ട് ബോംബ് പൊട്ടിച്ചത്. ഈ ദുഷ്‌ഭാവം ഏതു രാജ്യത്താണ് ഇല്ലാത്തത്? ഇംഗ്ലണ്ടിലില്ലേ? അമേരിക്കയിൽ ഇല്ലേ? സാഹിത്യത്തിലേക്കു മാത്രം വരാം. റ്റി.എസ്. എൽയെ റ്റി.നെയും എസ്ര പൗണ്ടിനെയും നിന്ദിക്കുന്നു ഫിലിപ്പ് ലാർക്കിൻ. എൽയെറിനെ അതിശയിച്ചു മഹാകവി വേറെയില്ലെന്നു വേറെ എത്രപേർ പറയുന്നു! ബഹിർഭാഗസ്ഥങ്ങളായ ചിന്തകളെ ഗഹനങ്ങളായ ചിന്തകളായി പ്രതിപാദിച്ച് ഭാരതീയരെ The Economist ആക്ഷേപിക്കുമ്പോൾ ചിരിക്കാതെത്തു ചെയ്യും?

ലാക്ഷണികത

ലാക്ഷണികതയും പ്രതിരൂപാത്മകതയും വിഭിന്നങ്ങളാണ്. ദുഷ്ടതയെ രാക്ഷസനാക്കിയോ യൈര്യത്തെ സിംഹമാക്കിയോ പ്രദർശിപ്പിച്ചാൽ അതു ലാക്ഷണികത. 'അതാ സിംഹം വരുന്നു' എന്ന് ഒരുത്തൻ പറയുകയും ശ്രോതാവ് അമ്പരന്നു നോക്കുകയും ചെയ്യുമ്പോൾ ധീരനായ

രാമൻ വരുന്നതു കണ്ടാൽ ശ്രോതാവിന്റെ അമ്പരപ്പ് മാറും. സിംഹം എന്ന പദത്തിലൂടെ രാമനെക്കുറിച്ചുള്ള പ്രത്യേകജ്ഞാനമുണ്ടായാൽ പിന്നെ ഒന്നുമില്ല. ആ പ്രകൃത അവിടെ അവസാനിച്ചു. പ്രതിരൂപാത്മകത അതല്ല. ശാരിരികവും മാനസികവും ആധ്യാത്മികവുമായ കാര്യങ്ങൾക്കുവേണ്ടി പ്രതിരൂപം ആവിർഭവിക്കുകയും അത് അനന്തങ്ങളായ അർത്ഥവിശേഷങ്ങൾക്കു കാരണമായിത്തീരുകയും ചെയ്യുമ്പോൾ അതിനെ പ്രതിരൂപാത്മകത അല്ലെങ്കിൽ സിംബലിസമെന്നു വിളിക്കുന്നു. ഇവിടെ മാനസികപ്രകൃതയ്ക്ക് അവസാനമില്ല. ഈ പ്രകൃതയുടെ അനവരതസ്വഭാവം ആഹ്ലാദമുനകമായിത്തീരുന്നു. ഇതൊക്കെക്കൊണ്ടാണ് ലാക്ഷണികതയ്ക്കു കലയുമായി ഒരു ബന്ധവുമില്ലെന്ന് ഹേഗലും ക്രോച്ചെയും വാട്സ്ലാഫ് ഹാവലും പറഞ്ഞത്. ശ്രീ. ശശിധരൻ ശ്രീപുരം ദേശാഭിമാനി വാരികയിലെഴുതിയ 'സ്വപ്നത്തെ മായ്ക്കുന്ന മഴത്തുള്ളികൾ' എന്ന ചെറുകഥ വിരസമായ ലാക്ഷണിക കഥയാണ്. ശവപ്പെട്ടി ഉണ്ടാക്കുന്നതിനെക്കുറിച്ചുള്ള കഥ ആ ശവപ്പെട്ടി ഏതോ ഒന്നിന്റെ 'ലാക്ഷണിക പ്രതിരൂപം'. എന്താണ് അതെന്നു ഗ്രഹിക്കാൻ തക്കവിധത്തിൽ സൂചകപദങ്ങൾ കഥയിൽ നല്കിയിട്ടില്ല. ശശിധരൻ. പറയാനുള്ളത് നേരേയങ്ങു പറഞ്ഞ് സൗന്ദര്യം സൃഷ്ടിക്കുകയാണ് വേണ്ടത്. അതിനു കഴിവില്ലാത്തവരാണ് ലാക്ഷണികതയെ ആശ്രയിക്കുന്നത്.

ചങ്ങമ്പുഴ

ഇനിയസ്സുകളെസ്സുംബന്ധിച്ച് പല കഥകളും അവരുടെ ജീവിതകാലത്തുതന്നെ പ്രചരിക്കും. ധീഷണയുടെ സ്പെല്ലിംഗങ്ങളുള്ള പല പ്രസ്താവങ്ങളും അവർ നടത്തിയതായി പത്രങ്ങളിൽ വരും. ആ കഥകളും പ്രസ്താവങ്ങളും യഥാക്രമം അവരോടു ബന്ധപ്പെട്ടതായിരിക്കില്ല; അവർ നിർവഹിച്ചതായിരിക്കില്ല. എങ്കിലും അവർ അവ നിഷേധിക്കില്ല. സമയക്കുറവാണ് അതിനു ഹേതു. ബർനാർഡ് ഷായെക്കുറിച്ച്, ചർച്ചിലിനെക്കുറിച്ച് ഇന്നു പ്രചരിക്കുന്ന കഥകളെല്ലാം കള്ളങ്ങളാണ്. അവരുടേതായി എടുത്തെഴുതപ്പെടുന്ന വാക്യങ്ങൾ അവരുടേതല്ല. "എന്റെ സൗന്ദര്യവും അങ്ങയുടെ ബുദ്ധിയും ചേർന്ന് കുഞ്ഞു ജനിച്ചാൽ നന്നല്ലേ?" എന്ന് ചലച്ചിത്ര താരം ചോദിച്ചപ്പോൾ ഷാ "ഒരുപക്ഷേ എന്റെ സൗന്ദര്യവും നിന്റെ ബുദ്ധിയും ചേർന്നാണ് ശിശു ജനിക്കുന്നതെങ്കിലോ?" എന്നു പറഞ്ഞതായി പ്രചരിക്കുന്ന കഥ ശുദ്ധമായ കള്ളമാണ്. ഇതുപോലെ അവാസ്തവികങ്ങളാണ് ചങ്ങമ്പുഴയെസ്സുംബന്ധിച്ച കഥകളും. ഒരു കള്ളക്കഥ കവിയുടെ ബന്ധുക്കളുടെ സദയാനുമതിയോടെ എഴുതട്ടെ. മകൾക്കു പണമയയ്ക്കാൻ അഞ്ചലാഫീസിൽ വന്ന വ്യർധൻ മണിയോർഡർ ഫോം പൂരിപ്പിച്ചു കൊടുക്കാൻ ചങ്ങമ്പുഴയോട് ആവശ്യപ്പെട്ടപ്പോൾ അദ്ദേഹം സ്വന്തം മേൽവിലാസമെഴുതി അടുത്തദിവസം മണിയോർഡർ ഒപ്പിട്ടു പണം വാങ്ങിച്ചുപോലും. ഈ ഹീനപ്രവൃത്തി ചങ്ങമ്പുഴ ചെയ്തിട്ടില്ല.

ഞാനിത്രയും എഴുതിയത് കലാകൗമുദിയിൽ ശ്രീ. പി.എം. ബിന്ദുക്കുമാർ എഴുതിയ 'ചങ്ങമ്പുഴയെത്തേടി' എന്ന പാരായണയോഗ്യമായ ലേഖനം പാരായണം ചെയ്തതുകൊണ്ടാണ്. ഞാൻ

ബഹുമാനിക്കുകയും സ്നേഹിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന ചിലരാണ് ചങ്ങമ്പുഴയെക്കുറിച്ച് അതിൽ അഭിപ്രായങ്ങൾ പ്രകടിപ്പിച്ചിട്ടുള്ളത്. അവരുടെ ശ്രദ്ധയില്ലാത്തതുകൊണ്ടാവാം, അല്ലെങ്കിൽ കൗമാരപ്രായം കഴിഞ്ഞിട്ടില്ലാത്ത ലേഖകൻ വേണ്ട രീതിയിൽ ചോദ്യങ്ങൾ ചോദിക്കാത്തതുകൊണ്ടാവാം വേണ്ടിത്തോളം ആകർഷകമായിട്ടില്ല ആ ലേഖനം. എങ്കിലും മുൻപു പറഞ്ഞതുപോലെ അതു വായിക്കാൻ കൊള്ളാം

ബി. മാധവമേനോൻ

1938-ലാണ്—അമ്പത്തിമൂന്നു വർഷം മുൻപാണ്—ഞാൻ ശ്രീ. ബി. മാധവമേനോനുമായി ഒരുമിച്ചു വടക്കൻ പറവൂർ സ്ക്കൂളിൽ പഠിച്ചത്. ഞങ്ങൾ രണ്ടുപേരും ഫീഫ്ത് ഫോമിൽ; പക്ഷേ രണ്ടു ഡിവിഷൻ. അതിനുശേഷം ഇന്നലെ (11-6-91) അദ്ദേഹത്തെ ഇവിടെവെച്ചു (തിരുവനന്തപുരം) കണ്ടു. അദ്ദേഹം ഹൃദയം ഞാൻ അദ്ദേഹത്തിനുമുമ്പായിരുന്ന സൗന്ദര്യം ഇന്നുമുണ്ട്. ഇൻഡ്യൻ എഡ്മിനിസ്ട്രേറ്റീവ് സർവീസിൽ സമുന്നതമായ ജോലി നോക്കിയിരുന്ന അദ്ദേഹം അതിൽനിന്നു വിരമിച്ചിട്ടു കുറച്ചുകാലം കഴിഞ്ഞെങ്കിലും ഇന്നും യുവാവിനെപ്പോലെ ഊർജ്ജസ്വലനാണ്. ഇപ്പോഴും സംസ്കാരപരങ്ങളായ കാര്യങ്ങളിൽ പ്രവർത്തിച്ചുകൊണ്ട് ദില്ലിയിൽ താമസിക്കുന്നു. മാധവമേനോൻ എന്റെ സുഹൃത്താണെങ്കിലും അദ്ദേഹത്തിന്റെ ചെറുകഥകളെ ഞാൻ കുററുപറഞ്ഞിട്ടേയുള്ളൂ. പക്ഷേ, ആ വിമർശനങ്ങളിലെല്ലാം തികഞ്ഞ സാത്താഷം പ്രകടിപ്പിച്ചുകൊണ്ടാണ് അദ്ദേഹം സാഹിത്യത്തെക്കുറിച്ചും സംസ്കാരത്തെക്കുറിച്ചും എന്നോടു സംസാരിച്ചത്. അതിൽ കാപട്യമില്ല. നാട്യമില്ല. ബാഹ്യം കൃത്യപോലെ വെളുത്തതാണ്—നിർമ്മലമാണ്—അദ്ദേഹത്തിന്റെ മാനസികമണ്ഡലവും. മാധവമേനോനെപ്പോലെ സംസ്കാരമുള്ള ആളുകളെ ഞാൻ അധികം കണ്ടിട്ടില്ല. ചിലർ നമ്മളോടു ശ്രീരാമകൃഷ്ണ പരമഹംസനെപ്പോലെ, വിവേകാനന്ദസ്വാമിയെപ്പോലെ സംസാരിക്കും. അവരുടെ മനസ്സ് കായങ്കുളം കൊച്ചുണ്ണിയുടേതായിരിക്കും; അല്ലെങ്കിൽ ജുംബുലിംഗത്തിന്റേതായിരിക്കും. മാധവമേനോൻ വിശുദ്ധിയുള്ള ആളാണ്. ആ വിശുദ്ധി അദ്ദേഹത്തിന്റെ സംഭാഷണത്തിലും ചേഷ്ടകളിലുമുണ്ട്. നല്ല മനുഷ്യരോടു സമ്പർക്കം പുലർത്തുമ്പോൾ നമ്മളും നല്ല മനുഷ്യരായി കുറച്ചുനേരത്തേക്കെങ്കിലും മാറും. ആ താല്കാലികപരിവർത്തനം എനിക്കു നല്കിയ മാധവമേനോനു നന്ദി.

പാണ്ഡിത്യം

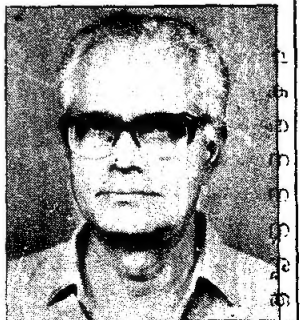
ശ്രീ. കെ.പി. നാരായണപ്പിഷാരടി അദ്ദേഹത്തിന്റെ നിലയിൽ പണ്ഡിതനാണ്; മഹാപണ്ഡിതനാണ്. ആ മഹാപാണ്ഡിത്യംകൊണ്ട് അദ്ദേഹം ഉത്കൃഷ്ടങ്ങളായ ഗ്രന്ഥങ്ങൾ രചിച്ചു; നല്ല വ്യാഖ്യാനങ്ങൾ കേരളീയർക്കു നല്കി. അങ്ങനെ നമ്മുടെ സാംസ്കാരിക ചക്രവാളത്തെ അദ്ദേഹം വികസിപ്പിച്ചു. അതിനാൽ ഓരോ കേരളീയനും അദ്ദേഹത്തോടു നന്ദി കാണിക്കേണ്ടതാണ്. ആ കൃതജ്ഞത പ്രകാശിപ്പിക്കുകയാണ് പ്രഫെസർ എ.പി.പി.

നമ്പൂതിരി 'കൈരളീസുധ'യിൽ എഴുതിയ 'കുറിയററു പോകുന്ന വർഗ്ഗത്തിലെ ഒരുവ്യക്തി' എന്ന ലേഖനത്തിൽ. ആരണീയമാണ് ലേഖകന്റെ പ്രവൃത്തി.

ഒരുതരം ക്ലാസ്സിക്കൽ * സംസ്കാരമാണ് പ്രാചീന സംസ്കൃത കൃതികളിൽ പ്രതിഫലിക്കുക. വ്യാകരണത്തെസ്സുംബന്ധിച്ച്, സാഹിത്യത്തെസ്സുംബന്ധിച്ച്, ദർശനത്തെസ്സുംബന്ധിച്ച് അന്നു പ്രചരിച്ച ആശയങ്ങൾ അക്കാലത്ത് സജീവങ്ങളായിരുന്നു. ഇക്കാലത്താകട്ടെ അവയ്ക്കു ജീവനില്ല. ഇന്നത്തെ സങ്കീർണ്ണമായ ജീവിതത്തിനോ കൂടുതൽ സങ്കീർണ്ണമായ നവീന സാഹിത്യത്തിനോ ആ ആശയങ്ങൾകൊണ്ടു പ്രയോജനമില്ല. സാഹിത്യത്തിന്റെ കാര്യം മാത്രമെടുക്കാം. "ഉത്തരരാമചരിത"ത്തിലെ രസം കരുണമാണോ കരുണാവിപ്രലാഭമാണോ എന്ന് ഇന്നാലോചിക്കുന്നത് പാഴ്വേലയാണ്. ചോദ്യക്കടലാസ്സുണ്ടാക്കുന്നവർക്ക് അതൊരു ചോദ്യമാക്കാം. പരീക്ഷയെഴുതുന്നവന് ഒരുത്തരവും എഴുതിവയ്ക്കാം. അത് അവിടെ അവസാനിക്കുന്നു. അല്ലാതെ നവീന ജീവിതത്തിന് അത് ഒരുപകാരവും ചെയ്യുന്നില്ല. ഞാൻ കുററു പറയുകയല്ല. ആർക്കെങ്കിലും വേണമെന്നുണ്ടെങ്കിൽ രസാവിഷ്കാരചർച്ച നടത്താം. അതിന് അതിന്റേതായ വിലയുണ്ട്. പക്ഷേ, ആ ചർച്ച നടത്തുന്നയാൾ മാത്രമാണ് പണ്ഡിതൻ, റോളണ്ട് ബാർത്, ക്ലോദ് ലെവി സ്റ്റോസ്, മിഷൽ ഫ്യൂക്കോ ഇവരുടെ സിദ്യാന്തങ്ങൾ ഹൃദിസ്ഥമാക്കിയിട്ടുള്ളവർ പണ്ഡിതനല്ല എന്നു കരുതുന്നതു ശരിയല്ല. ദൗർഭാഗ്യംകൊണ്ട് നമ്മുടെ ചിന്താഗതി അതാണ്. 'അഷ്ടാധ്യായി'യിലെ സൂത്രങ്ങൾ കാണാപ്പാഠം പഠിച്ചവനെ നമ്മൾ മഹാപണ്ഡിതനായി കൊണ്ടാടുന്നു. ഒരുസൂത്രം പോലും അറിയാത്തവൻ മറ്റു നവീനവിഷയങ്ങളിൽ അവഗാഹമുള്ളവനാണെങ്കിൽ അയാളെ പണ്ഡിതനായി നമ്മൾ അംഗീകരിക്കില്ല. പാണ്ഡിത്യം തുല്യകയറുന്ന ബുദ്ധി ചോംസ്കിക്കു മുണ്ട്. എന്നാൽ പാണ്ഡിതനായവൻ മാത്രമാണ് നമുക്കു പണ്ഡിതൻ; ചോംസ്കിയുടെ സിദ്യാന്തങ്ങൾ ഗ്രഹിച്ചിട്ടുള്ളവർ പണ്ഡിതനല്ല. ഈ സങ്കല്പം മാനേണ്ടതാണെന്ന് എനിക്കു തോന്നുന്നു. കെ.പി. നാരായണപ്പിഷാരടിയെ മാനിക്കുന്നതുപോലെ സംസ്കൃത വ്യാകരണ സൂത്രങ്ങളിൽ ഒന്നുപോലുമറിയാത്തവനെങ്കിലും ലോകവിജ്ഞാനം മൂഴുവനും ഗ്രഹിച്ചുവെച്ചിരിക്കുന്നവനെയും നമ്മൾ മാനിക്കണം.

★ ★ ★

സ്വാമി വിവേകാനന്ദൻ ഒരിക്കൽ ശിഷ്യന്മാരോടു പറഞ്ഞു. "നിങ്ങളെല്ലാവരും യൂറോപ്യൻ ഫിലോസഫി പഠിക്കുന്നു. ജീവിതത്തിലെ ഏറ്റവും മഹനീയമായ സത്യമേതെന്നു പറയാമോ?" ആരും ഉത്തരം നല്കാതിരുന്നപ്പോൾ സ്വാമിജി അറിയിച്ചു. "നമ്മൾ മരിക്കും. ഇതെപ്പോഴും മനസ്സിൽ വേണം. അതുണ്ടെങ്കിൽ ചൈതന്യം ഉണർന്ന് എഴുന്നേല്ക്കും. മനസ്സും ശരീരത്തിനും അത് തേജസ്സ് തരും. ആദ്യമൊക്കെ ആ ചിന്ത മനസ്സിന് ഇടിവുണ്ടാക്കും. പക്ഷേ, ദിനങ്ങൾ കഴിയുമ്പോൾ നിങ്ങളുടെ ഹൃദയത്തിനു ശക്തിയുണ്ടാകും. മരണത്തെക്കുറിച്ചുള്ള അനവരതമായ ചിന്ത നൂതനജീവിതം പ്രദാനം ചെയ്യും."

ബി. മാധവമേനോൻ

